

Onsdagen den 14 oktober

Kl. 09.00–14.07
16.00–16.02

§ 1 Partiledardebatt

Partiledardebatt

Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman, ledamöter och åhörare! Sverige är på väg åt fel håll. Vi ser hur sjuktalen ökar. Vi ser hur allt fler människor fastnar i utanförskap där unga utan utbildning och utrikes födda har för svårt att få det första jobbet. Vi ser grova våldsbrott och kriminella uppgörelser mitt i våra städer. Vi ser hur Rysslands aggressioner ökar spänningar i vårt närområde.

I denna allvarliga stund har Sverige en regering som inte kan möta Sveriges utmaningar, som fördjupar i stället för att ta sig an Sveriges problem och som för en politik för färre jobb, sämre integration och lägre tillväxt. Den gör Sverige svagare. För det har Stefan Löfven ett ansvar, men han tar det inte.

Herr talman! Häromveckan mötte jag en man i min ålder på en tågstation. Han hade varit på resa i flera veckor. Nu hade han nått Sverige från Syrien där hans resa började. Han behövde en barnvagn till sin son och någonstans att ta vägen. Den dagen var han en av 1 200 asylsökande som kom till Sverige.

Vi ser den största flyktinkatastrofen världen har skådat sedan andra världskriget. Att få stopp på blodbadet och återge människor hoppet om framtiden i sina egna hemländer är den enda långsiktiga lösningen. Men ingen ska förledas att tro att en sådan lösning är nära förestående.

Vi har ett ansvar att hjälpa, i konflikternas närområde och här i Sverige. Inget annat land i Europa har tagit emot lika många flyktingar per invånare som Sverige. Så kan det inte fortsätta att vara. Alla länder måste dela ansvaret.

Det är uppenbart att situationen inte är hållbar, och det är uppenbart att regeringen inte har kontroll. Därför tog Alliansen redan i helgen initiativ till samtal med regeringen om ordning och reda i mottagningen. Jag välkomnar att dessa samtal snart kommer på plats.

Några punkter är särskilt viktiga. Den första är att säkra våra gränser. En grundläggande förutsättning för reglerad invandring är att ha kontroll över gränsen.

Vi behöver ordning och reda i mottagandet med tillfälliga uppehållstillstånd och snabbare prövning mot säkra länder. Vi måste hålla fast vid principen att den som behöver skydd ska få det och att den som får ett nej snarast ska lämna Sverige.

När trycket är större än någonsin måste kostnadskontrollen också vara hårdare än någonsin. Därför föreslår vi att ersättningsnivåerna för asylboenden ses över.

Vi behöver hjälpa i närområdet med en mer fokuserad biståndspolitik. Människor ska inte behöva svälta i flyktingläger.

Sverige kan och ska hjälpa flyktingar i nöd. Återkommande krisåtgärder är inte en långsiktig lösning. Det vi behöver är ordning och reda och en effektiv mottagning. Därför är det viktigt att vi kan nå samsyn. Sverige behöver ansvarsfullt ledarskap.

(Applåder)

Herr talman! En akut situation kräver omedelbara åtgärder, men det krävs också långsiktig politik som rustar Sverige, gör oss starkare i framtiden och som möjliggör för fler att komma till sin rätt på jobbet.

För alldeles för många är vägen till arbetsmarknaden fortfarande stängd, och här står Stefan Löfven i vägen. En av sju befinner sig i utanförskap. Många saknar den kunskap och erfarenhet som krävs på dagens arbetsmarknad. Unga utan gymnasieutbildning och utrikes födda drabbas allra hårdast och har svårt att få ens det allra första jobbet.

Här finns den avgörande konflikten i svensk politik. Till skillnad från regeringen har vi moderater i vår budget prioriterat just jobb för att fler ska kunna komma in på arbetsmarknaden. Det handlar om att rusta människor för det första jobbet med utbyggd, effektiv yrkesutbildning och om att göra det enklare att anställa någon på det första jobbet genom första-jobbet-anställningen, en ny anställningsform.

Det handlar om att ställa krav på att man måste anstränga sig för att få första jobbet genom utbildningsplikt för den som kommit hit och tydligare krav på försörjningsstödet.

Det handlar om att ha skatter som gör att det alltid lönar sig att ta det första jobbet jämfört med att gå på bidrag, framför allt för dem som har de låga inkomsterna.

Beräkningar visar att denna politik kan ge Sverige 37 000 nya jobb. Det sänder ett tydligt budskap: Alla måste anstränga sig för att göra sig anställbara, och det ska alltid löna sig att arbeta.

(Applåder)

Så ser konflikten i svensk politik ut. Med vår politik lönar det sig att arbeta, och jobben blir fler. Med Stefan Löfvens politik höjs bidragen, och jobben blir färre. Då är Sverige på väg åt fel håll.

Herr talman! När ekonomin växer kan fler dela på mer. Varje arbetad timme lägger grunden för mer kunskap i skolan, bättre vård och omsorg samt trygghet på gator och torg.

Sverige är ett av världens starkaste och rikaste samhällen, men den positionen kommer inte gratis. Nu betalar svenska folket priset för att de båda regeringspartierna prioriterar makten före jobben.

Ur den som kliver ur sängen på morgonen och sätter sig i bilen och åker till jobbet vill regeringen krama varenda droppe. Sex av tio svenskar får mindre pengar kvar i plånboken med regeringens politik. Detsamma gäller för åtta av tio hushåll. Bensin, diesel och el ska bli dyrare. Anställningar ska bli dyrare. Regeringen driver en politik som tömmer både människors plånböcker och företagens orderböcker.

Den uttalade tillväxtkritiken hörs oftast från det ena av regeringspartierna, men det är inte ensamt. Både tillväxtkritiska miljöpartister, integrationsfientliga sverigedemokrater och tillbakablickande socialdemokrater är precis som Vänsterpartiet skadliga för Sveriges förmåga att stå starkt i en orolig värld. Regeringens vänsterpolitik gör Sverige fattigare. Därför är Sverige nu på väg åt fel håll.

Jag säger: Gå till jobbet! Stefan Löfven säger: Gå på bidrag! Jimmie Åkesson säger: Det är inte mitt ansvar.

Den som står svarslös om jobben, integrationen och tillväxten är ansvarslös i politiken. Sverige förtjänar bättre. Sverige kan mer.

(Applåder)

Herr talman! Sverige behöver en politik för fler jobb, högre tillväxt och bättre integration. En sådan politik vill jag leda utifrån de moderata förslagen med Alliansen i regeringsställning. Det skulle ge en politik som leder framåt och gör Sverige starkare. Sverige kan mer, men då behöver Sverige en bättre regering.

(Applåder)

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det har gått drygt ett år sedan väljarna gav ett dystert besked till Moderaterna. På ett bryskt sätt underkände väljarna Moderaternas politik. De gjorde det för att de hade tröttnat på att Moderaterna har en enda idé om politik, och det är att sänka skatten och skära ned. Det är nedskärningar som betalar kalaset, för när Moderaterna sänker skatten blir det alltid nedskärningar.

Med det i bagaget och med en ny partiledare på plats var vi nog några som tänkte att det skulle komma något nytt, att eftertanke skulle gälla och att det skulle komma en politisk förnyelse.

Men ack, vad vi bedrog oss! När vi lyssnar på Anna Kinberg Batra är det som att tiden har stått still. Det är uppenbart att det inte har skett någon betydande idéutveckling och att inga nya tankar har uppstått ur denna situation. Det finns en enda politisk idé, och det är att sänka skatten och skära ned.

Nu går Moderaterna fram med ett sjätte jobbskatteavdrag. I den budget som Moderaterna har lagt på riksdagens bord ser vi skattesänkningar för ungefär 26 miljarder kronor. Och den kommande helgen ska Moderaterna frossa i lite mer skattesänkningar, exempelvis skatten för dem som har det bäst – värnskatten – som de vill sänka med 6 miljarder kronor.

Det är mer av samma gamla politik – den som ledde till högre arbetslöshet, högre långtidsarbetslöshet, fallande skolresultat, en välfärd som har mycket stora problem med att leverera det som folk förväntar sig och dessutom sänkt produktivitet utveckling och konkurrenskraft; Sverige har åkt ned från tredje till tionde plats i World Economic Forums konkurrenskraftsindex.

Vad krävs, Anna Kinberg Batra, för att du ska inse att Sverige behöver investeringar, inte nedskärningar?

(Applåder)

Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Vad krävs för att statsministern ska förstå att valrörelsen redan har varit?

(Applåder)

Här står Stefan Löfven och ropar om skatten, precis som socialdemokrater brukar göra. Det är ett ganska skattefixerat parti. Men han har rätt på en punkt: Om man har förlorat valet – och det gjorde vi moderater och Alliansen – krävs omprövning.

Just därför har vi på riksdagens bord lagt till exempel förslag om en ny anställningsform, för att fler ska kunna få det första jobbet och lära sig jobbet på jobbet. Det är därför vi har gått igenom den ekonomiska politiken, och det är därför Alliansen lägger fram gemensamma riktlinjer som förbättrar jobb och tillväxt i Sverige.

Den som står kvar i valrörelsen och är skattefixerad är Stefan Löfven. När Sverige behöver möta nya utmaningar, när vi behöver bryta ett nytt utanförskap står han här och låter som om valrörelsen inte har tagit slut.

Jag undrar: Var är den socialdemokratiska omprövningen, och var är Stefan Löfvens nya tankar om att bryta det nya utanförskapet, i stället för som han nu gör – fördjupa det?

(Applåder)

Anf. 4 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Socialdemokraterna har som vanligt en pragmatisk inställning till skatter. Vi tycker exempelvis att pensionärerna borde få sänkt skatt – det är ganska rimligt. Vi tycker dock inte att det är så dramatiskt om någon som tjänar 50 000 kronor i månaden får 30 kronor mer i skatt per månad; det är ingen skattechock.

Det är alldeles uppenbart var skiljelinjen går. Det kan inte bli tydligare än så här. Det är regeringens jobbagenda. Vi satsar på investeringar i bostäder, infrastruktur, klimatet, näringspolitiken, kunskapslyft och kompetenshöjning så att Sverige stärker sin konkurrenskraft. Det är investeringar. På alla dessa områden vill ni ha nedskärningar – på bostadsområdet, på kunskapsbygge och så vidare.

Vad krävs för att Anna Kinberg Batra ska börja prioritera investeringar, kunskapslyft, en bättre äldreomsorg och det som behövs för att Sverige ska må bra?

(Applåder)

Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! En dryg miljon löntagare får högre skatt med regeringens budgetproposition – den som ska börja jobba och inte har fått sitt första jobb, den som fortsätter att jobba mitt i livet och försöker att få vardagen att gå ihop och den som tar bilen till jobbet.

Den familj där båda tar bilen och båda använder ROT får ungefär 10 000 kronor mindre i månaden att leva på med Stefan Löfvens politik. Den som vill fortsätta att jobba får det svårare med regeringens politik.

Jag är stolt över att lägga fram förslag på denna kammars bord som gör det mer lönsamt att arbeta, inom ramen för ansvarsfulla offentliga finanser.

Det som Stefan Löfven verkligen satsar på och som han ”glömde” att tala om är över 150 miljarder i högre skatt på det svenska samhället totalt.

De skatthöjningar som han lägger på riksdagens bord riskerar att strypa jobb och tillväxt och försvåra för Sverige att bryta det nya utanförskapet och möta våra utmaningar.

Till och med oberoende bedömare konstaterar att detta riskerar att försämra sysselsättningen. Det har Sverige inte råd med.
(Applåder)

Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Vill Anna Kinberg Batra ha en annan regering så snart som möjligt?
(Applåder)

Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Senast 2018 vill jag leda Alliansen i regeringsställning, och det vill jag göra baserat på en ansvarsfull ekonomisk politik, det vill jag göra med respekt för riksdagens regler och det vill jag göra på ett sätt som inte kastar Sverige ut i kaos och kris nu på en gång.

Det finns det ett parti i den här kammaren som vill. Det såg vi förra hösten, och det såg vi i uttalanden som nu åter har upprepats. Det som Sverigedemokraterna ser ut att vilja med detta är att få uppmärksamhet.

Det jag vill är att kunna bygga Sverige starkt. Då måste man bygga reformer som man sedan kan genomföra i regeringsställning och kunna åta sig att göra det i regeringsställning. Det kan man inte göra med partier som är uttalat för att utlösa kriser, som är instabila i sina uppfattningar, som inte har förslag på att bryta det nya utanförskapet och som till exempel vill höja bidragen till dem som inte arbetar.

Därför står jag upp för den moderata budgetmotionen och tänker rösta ja till den. Jag tänker fortsätta att leda Alliansens arbete för att komma tillbaka starkare i regeringsställning.

(Applåder)

Anf. 8 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Frågan var väldigt konkret och ganska enkel att svara på. Som oppositionspolitiker borde det inte vara så svårt att svara ja på den, även om jag inte hörde något sådant från Anna Kinberg Batra.

Jag är här som oppositionspolitiker för att företräda mina väljare. Jag är här som oppositionspolitiker för att genomföra det. Jag gör vad jag kan för att genomföra det som jag lovade mina väljare i valrörelsen. Om man inte har den utgångspunkten som oppositionspolitiker har jag svårt att förstå vad man gör här över huvud taget.

Herr talman! Som en konsekvens av det anförande som vi hörde från Anna Kinberg Batra alldeles nyss förstår jag inte varför hon har så svårt att svara ja på frågan, så jag upprepar den en gång till: Vill Anna Kinberg Batra ha en annan regering så snart som möjligt?

(Applåder)

Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson sa i en debatt ganska nyligen att det inte var hans uppgift att ta ansvar. Det är där vi skiljer oss åt.

Det är en sak att försöka spela på människors oro på kort sikt och en annan att leda landet så att Sverige kan byggas starkare på lång sikt. *Det* tänker jag ta ansvar för att kunna göra. Därför har jag lagt en budgetmotion på riksdagens bord som skulle göra Sverige starkare.

Vi har lagt fram gemensamma riktlinjer med allianspartierna, som tillsammans skulle kunna bygga Sverige betydligt starkare. Det är inte vår avsikt att nu bidra till eller ta initiativ till att kasta Sverige ut i en politisk kris mitt i ett antal akuta utmaningar som måste mötas och som jag konstaterar att Sverigedemokraterna inte har svar på.

Det räcker inte att vara emot, Jimmie Åkesson. Man måste också vara för något som man kan genomföra, till exempel att möta en orolig omvärld med Nato och att bryta det nya utanförskapet vi nu ser växa fram. Det har Sverigedemokraterna inte svar på.

(Applåder)

Anf. 10 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! 2015 är det år då det avgörs om vi klarar att möta klimatutmaningen i tid eller om vår möjlighet som mänsklighet att undvika en fullskalig klimatkatastrof rinner oss ur händerna.

Det är inte tid för miljöpolitiska gräl, utan det är tid för ansvar. Alla partier borde vara miljöpartier. Därför vill jag ställa en fråga till Anna Kinberg Batra om klimatet.

I Mattias Svenssons utmärkta bok *Miljöpolitik för moderater*, som också kan rekommenderas till en och annan miljöpartist, står: Det överordnat viktigare är att etablera något slags fungerande prissättning på de utsläpp som värmer vår planet. Bara så kan de många processer sättas igång som behövs för att reducera utsläppen.

Bara så kan de många processer sättas igång som behövs för att reducera utsläppen – det är klokt och en princip där miljöpartister och moderater borde kunna mötas. Men när jag läser Moderaternas budgetmotion hittar jag inget av detta. Varenda en av de justeringar av ekonomiska styrmedel som regeringen föreslår tar Moderaterna bort.

Höjd koldioxidskatt, lastbilsskatt, flygskatt – allt vill Moderaterna kasta i papperskorgen. Och inte bara det: Investeringarna i klimatet tar man också bort. Med Moderaterna blir det inga nya gröna stadsdelar, inga lokala klimatinvesteringar, inga satsningar på kollektivtrafik i glesbygd, ingen satsning på biogas från våra gårdar och inga solceller på våra tak.

Med precision tar ni bort det som kan rädda klimatet, för att få råd med skattesänkningar. Man kan undra vad en moderat miljöminister skulle ha sagt i Paris: Klimatet är viktigt – bien sûr – men skattesänkningar är viktigare.

Jag vet att Anna Kinberg Batra också har läst Mattias Svenssons bok. Därför vill jag fråga: Vilka slutsatser drog du?

(Applåder)

Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Nu ska vi inte stå här och tala om den enskilda boken eller den enskilda författaren – jag har ett signerat exemplar hemma av den trevliga boken – utan vi ska tala lite grann om vad Sverige faktiskt gör för miljön och klimatet.

Vi kan till exempel tala om transportsektorn, som egentligen är den stora skurken när det kommer till fossila utsläpp. Om man menar allvar med att göra något åt klimatet borde man till exempel rösta för vår högre miljöbilspremieringsatsning. Vi lägger 41 miljoner mer än regeringen. Man borde hjälpa till i den gröna omställningen i transportsektorn. Vi föreslår att också laddhybrider, det vill säga bilar som människor nu köper för att ställa om, ska omfattas av miljöbilspremieringen.

Man borde också tala allvar om elförsörjningen. Där vet jag att Gustav Fridolin inte riktigt håller med, men jag vill föra en debatt med svenska folket om detta med el till konkurrenskraftiga priser och el som inte tvingar oss att importera fossila källors el, vilket skulle vara alternativet, om man – som Miljöpartiet vill – snabbavvecklar kärnkraften.

Nu får Gustav Fridolin se sin dröm gå i uppfyllelse. Men kvar har vi bensinslukande bilar på våra vägar och en stor efterfrågan på att ställa om till el.

Jag vill ställa en fråga tillbaka till Gustav Fridolin, eftersom dessa två frågor hänger ihop: Hur kan man ställa om till fler elbilar om man producerar mindre fossilfri el?

(Applåder)

Anf. 12 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! En gång i tiden beskylldes miljöpartister för att vilja gå tillbaka till jordkulorna. Nu för tiden vill moderaterna gå tillbaka till kärnkraftssamhället. Jag skulle nog säga att det är precis lika gammaldags.

Vi kan få fler elbilar om vi satsar på att bygga fossilfri, förnybar energi som inte är beroende av att plocka upp vare sig uran eller fossila bränslen ur våra marker. Vet ni att om Sverige hade haft samma utbyggnadstakt för den förnybara energin som Tyskland har redan i dag, då skulle det innebära 18 000–25 000 nya jobb i Sverige. Dem tackar man nej till om man håller fast vid kärnkrafts- och fossilsamhället.

I er budgetmotion stryks miljöinvesteringar. Det finns inget område där ni skär så mycket som på miljöområdet. Ni stryker vartenda lite tuffare förslag, vartenda ekonomiskt styrmedel som vi föreslår därför att ni inte vågar ta klimathotet på allvar, därför att ni inte vågar säga till folk som det är: Det här kommer att vara tufft, det här är en riktig utmaning, men vi måste göra detta för att ha en bra jord att lämna över till våra barn.

(Applåder)

Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det återstår väl att se om Gustav Fridolin röstar för vår högre satsning på miljöbilspremieringen. Det svarade han inte riktigt på.

Den förnybara energin växer så det knakar. Vi ser hur priserna på solceller går ned, vilket är väldigt bra. Vi har sett hur vindkraften har tiofaldigats under Alliansens tid i regeringsställning. Vi har också sett hur tillväxt i alla fall i Sverige möjliggör att vi har både industriproduktion med bra elförsörjning och minskade utsläpp – det hänger liksom ihop.

Om man då, som Miljöpartiet, vill minska arbetstiden, om man vill att vi ska jobba mindre, om man har kongressbeslut på att ifrågasätta en ekonomi som bygger på tillväxt, då kan man fråga sig hur vi ska ha råd att fortsätta investera i förnybar energi – det behöver vi, det ser jag fram emot, och det vill jag göra.

Till dess är det så – vad man än tycker om den saken – att ungefär 40 procent av elen kommer från kärnkraften. Det är därför vi behöver den. Annars tvingas vi importera från fossila källor, vilket skulle försämra klimatet.

(Applåder)

Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! I det budgetförslag som Vänsterpartiet och regeringen gemensamt lägger fram finns det en lång rad välfärdsreformer. Här finns satsningar på ungas psykiska hälsa – mycket välbehövligt. Här finns fler anställda på våra fritidshem runt om i Sverige. En upprustning av slitna hyresfastigheter får stöd, liksom nytt bostadsbyggande.

Det är välfärdsreformer som jag är stolt över. Efter åtta år av borgerlig politik, med växande klyftor och krympande resurser till välfärden, finns det mycket att reparera. Men vi nöjer oss inte med reparationer. Vårt budgetförslag innebär också nya steg i att bygga ut välfärden, som avgiftsfria preventivmedel till unga och avgiftsfri öppenvård för de allra äldsta.

Det är dessa förslag på en utbyggd välfärd som Anna Kinberg Batra och Moderaterna beskriver som bidragscurlande. I stället för att ha som ambition att göra välfärden bättre och starkare presenterar ni en budget där ambitionsnivån inskränker sig till att man även i fortsättningen ska kunna få RUT-bidrag för rena lyxområden som bartendrar eller poolrengöring. Det är vad jag kallar bidragscurlande – att vi tillsammans ska betala med ett RUT-stöd för bartendern om du ordnar ett cocktailparty. Ska vi satsa våra gemensamma resurser på att anställa fler på fritis eller på att subventionera poolrengöring?

Nu har decemberöverenskommelsen fallit. Du hotar med att bryta ut delar av budgeten för att försöka stoppa dem. Det är många runt om i Sverige som undrar: Vilka välfärdsreformer tänker du försöka stoppa i riksdagen? Nu är det tid att svara.

(Applåder)

Anf. 15 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Vi ska behandla budgeten inom de regler som finns. Jag har tio budgethöstare bakom mig i den här kammaren, tror jag, varav hälften som finansutskottsordförande, och är rätt välbekant med processen.

Jag kan vara tydlig: Att som Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna gjorde häromhösten riva upp ett fattat riksdagsbeslut om budgeten är inte ansvarsfullt, och jag har gett tydliga besked om att jag inte avser att göra så.

Däremot vill jag fråga Jonas Sjöstedt varifrån välfärden kommer. Inom till exempel just RUT-sektorn får många sitt allra första jobb. Det riktiga utanförskapet finns i de grupper som aldrig kommer in på arbetsmarknaden, som vi nu ser öka. Dem vill Jonas Sjöstedt klämma åt. Den som nu lever av till exempel försörjningsstöd och undrar ”Ska jag någonsin få mitt första jobb?” hade kanske kunnat få det inom ett RUT-företag, som Jonas Sjöstedt nu är där och klämmer åt, hade kanske kunnat få ett första jobb om det var rimliga skatter på att anställa någon som är ny och oprövad, oavsett om företaget har kollektivavtal eller inte. Men det säger Jonas Sjöstedt nej till. Det är konkreta förslag som vi har lagt fram.

Jag vill fråga Jonas Sjöstedt hur fler ska kunna få sitt första jobb i Sverige med Vänsterpartiets politik.
(Applåder)

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Den budget som vi lägger fram tillsammans med regeringen ökar sysselsättningen och gör att fler får utbildning. Det är bostadsbyggande och välfärdssatsningar. Det ger även privata investeringar.

Men, Anna Kinberg Batra, du undvek nogsamt att svara på frågan. Du spelar ett politiskt spel. Du hotar att slå sönder viktiga välfärdsreformer.

Men det är inte för min skull som du ska svara. Du ska svara, för de sjuka som funderar på om den bortre parentesen försvinner. De oroar sig. Du ska svara, för dem som har suttit och glatt sig på mötet när fritispersonalen har pratat om att kunna få en kollega till och göra mer bra saker med barnen. Du ska svara dem som hoppas få arbete med att renovera de slitna hyresfastigheterna.

Du spelar ett politiskt spel. Men det handlar om människors liv och människors livsvillkor. Du är skyldig dem ett svar. Vilka välfärdsreformer tänker ni försöka stoppa?

(Applåder)

Anf. 17 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det hör den här övningen till att Vänsterpartiledaren ska ha det här tonläget. Men vi som följer debatten här i kammaren eller på distans kan ju fundera på om ni litar på Jonas Sjöstedts bedömning av regeringens sysselsättningseffekter eller på till exempel Konjunkturinstitutet eller andra oberoende bedömare, som tydligt bedömer att sysselsättningen minskar. Om man höjer skatterna på arbete kraftigt minskar alltså sysselsättningen och tvingar ut dem som redan är utanför i ett förlängt och fördjupat utanförskap. Det är den stora orättvisan, Jonas Sjöstedt.

Välfärdens resurser – som möjliggör att vi till exempel ökar anslagen till hälso- och sjukvård och till social omsorg med över 3 miljarder i år och till utbildning med 2,6 miljarder i år – är resurser som kommer från att det lönar sig att arbeta. Mitt stora problem med Vänsterpartiet är att det är just det som Jonas Sjöstedt är emot.

(Applåder)

Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! I måndags antog EU en gemensam position rörande konflikten i Syrien. Det internationella samfundet måste nu klara av att genomdriva två spår parallellt.

Det första är ett säkerhetsspår, som fokuserar på bekämpningen av Isil och andra terroristgrupper. Assadregimen bär huvudansvaret för konflikten i Syrien och för de massiva övergreppen på civila. Det innebär också att i avsikten av åtagande från denna regim kan de inte vara en partner i kampen mot Isil.

Det andra är ett politiskt spår med en FN-ledd process som ska få slut på konflikten och dess grundläggande orsaker baserat på Genèvekommunikén från juni 2012. Rysslands agerande bidrar till att konflikten eskaleras, och det försvårar dessutom en politisk lösning. Samtliga attacker mot

andra än Isil och andra än av FN utpekade terroristgrupper måste omedelbart stoppas. Vi ser mycket allvarligt på uppgifterna om att civila inklusive barn har dödats i ryska flyganfall.

Samtidigt ökar nu EU och dess medlemsstater stödet till humanitär assistans i närområdet. Det uppgår i dagsläget till ungefär 4 miljarder euro.

Det är dock självfallet så att den främsta lösningen på den globala flyktingkrisen är att skapa fred. Här ska EU och samtliga dess medlemsländer driva på med sin fulla gemensamma tyngd. Men det krävs mer. Alla länder i EU måste också ta sitt ansvar för flyktingmottagande i den kris som vi ser i spåren av konflikten i Syrien, i Afghanistan och i Irak. Sverige har vunnit delsegrar i Bryssel på området, men det återstår ett stort och tungt arbete för att få till ett rättvist fördelningssystem i EU. Att majoriteten av mottagandet sker i Sverige, Tyskland och Österrike är en ohållbar situation, och den måste få sin lösning.

Men det krävs mer ändå. Alla kommuner i Sverige måste också bidra utifrån sina förutsättningar. Det duger inte att flera kommuner går på knäna medan andra knappt huggar i. Det kommer ett förslag på lagstiftning om en rättvis fördelning i Sverige, och det kommer till riksdagen inom kort.

(Applåder)

Det krävs mer ändå. I förra veckan sökte 9 363 människor asyl här i Sverige. Vi, vårt land, utför nu en av de största humanitära insatserna i landets historia. De kommer att kräva båda humanitet och handfasthet. Det statliga schablonstödet till kommunerna ökas med 50 procent. Lika mycket ökas stödet för asylsökande barns skolgång. Nya boenden kommer att vara enkla och grundläggande. De kan också inkludera tältläger. Nya lösningar kommer att vara flexibla och oortodoxa och fokusera på tak över huvudet, skolgång och ordnat mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Den inre utlänningskontrollen skärps. Arbetet med att avvisa dem som saknar asylskäl kommer att intensifieras. Regeringens krisorganisation följer självfallet därutöver utvecklingen timme för timme och agerar därefter.

Samtidigt har vi nu börjat reformera etableringsprocessen för en snabbare svenskundervisning, starkare valideringsinsatser, utbyggd yrkesutbildning och ett snabbspår med parterna. Så kan de som beviljas asyl i Sverige – alltifrån högre akademiker till människor som har korttidsutbildning – snabbt börja bidra till det samhälle som de nu blir en del av.

Regeringen kommer inom den närmaste tiden att samtala med oppositionen om att ta fram nya blocköverskridande lösningar i detta akuta läge. Jag är redo att lyssna på alla förslag. Nu får ingen partiprestige komma före landets bästa. Enade som land står vi inför en enormt svår uppgift. Då ska vi också visa på styrkan i ett sammanhållet Sverige.

(Applåder)

Nu blir det ännu viktigare att stärka det svenska samhället för alla oavsett om man har bott här länge eller om man precis har kommit hit. Skolan ropar på fler lärare. Sjukvården och äldreomsorgen ropar på fler utbildade kollegor. Näringslivet ropar efter investeringar i järnväg, infrastruktur, bostäder och rätt kompetens. I snart ett decennium har svaret varit: Vi sänker skatten! Nu är svaret ett annat. Äntligen kan regeringen säga: Vi hör er. Nu börjar vi investera!

(Applåder)

I stället för att låtsas att fattigare arbetslösa och utförsäkrade sjuka ska skapa jobb investerar vi nu i en ny jobbagenda för Sverige med bostadsinvesteringar, fortsatta regelförenklningar och kortare byggprocesser så att folk kan flytta dit jobben finns och ungdomar flytta dit utbildningen finns. Vi gör investeringar i järnvägsunderhåll, klimatomställning och export både så att samhället ska fungera och företagare kan expandera. Med ett slut på de utdömda insatserna fas 3 och etableringslotsar och i stället en början på ett riktigt kunskapslyft med 60 000 fler utbildningsmöjligheter kan vi ärligt kräva att alla som kan arbeta också ska göra det. Det här är bara början, men det är början på vändningen.

(Applåder)

Nu följs de stora orden om svensk skola upp med stora investeringar, höjda lärarlöner, fler lärare och större stöd till de skolor som behöver det mest. Det är också bara början, men det är början på vändningen.

Nu investerar vi i 4 000 nya undersköterskor i äldreomsorgen. Vi höjer kvaliteten i sjukvården. Vi stärker förlossningsvården och arbetet mot psykisk ohälsa, och vi gör mammografi och barns läkemedel avgiftsfria. Samtidigt tar vi det första steget mot att lön och pension ska beskattas lika. Det är så vi börjar bemöta ohälsa, ojämlikhet och ojämställdhet. Det här är också bara början. Men, herr talman, det är början på vändningen.

(Applåder)

Det kommer inte att vända över en natt, men vändningen måste göras. Det går nämligen inte att skattesänka sig till bättre infrastruktur, att skära ned för att tro sig skapa bättre skolresultat eller att anställa mer personal med mindre pengar. Det går inte. Om Moderaterna inte tror mig kan de kanske minnas sina egna ord i den valrörelse där de sa: Skattesänkningarnas tid är förbi. Vi behöver snarare skattehöjningar för att klara välfärden. Så lät det då.

Om nu alla de fyra borgerliga partierna skulle få igenom de skattesänkningar de vill ha motsvarar det nedskärningar gentemot regeringens budget på sammanlagt 64 miljarder kronor. Det motsvarar finansieringen av KTH, Chalmers, SLU, Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg – alla svenska universitet och högskolor inklusive forskningsprogrammet och hela studiestödet. Det motsvarar anställningen av 42 000 sjuksköterskor och 45 000 grundskollärare. Där ligger förslagen på nedskärningar och skattesänkningar.

Sverigedemokraterna vill inte vara sämre. De tänker dessutom rösta på Moderaternas budget, för den ligger närmast till hands. Sverigedemokraterna vill rycka bort sammanlagt nästan 90 miljarder kronor från kommunerna fram till 2019 bara för att de låtsas att enorma pengar och resurser skapas av svenska gränser. Jag vill påminna om att politik är på riktigt. Politik får riktiga konsekvenser i människors vardag.

Herr talman! Sverige befinner sig i en allvarlig situation, och därför välkomnar jag nu de blocköverskridande samarbeten som oppositionen under de senaste dagarna har gett uttryck för att vilja inleda. Det är också regeringens val. Det är samarbete, inte splittring, och det är samhällsinvesteringar, inte nedskärningar. Det är vad Sverige behöver, vad nuläget kräver och vad regeringen står upp för i denna tid.

(Applåder)

Anf. 19 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Låt mig först bekräfta att det hedrar statsministern att vi åtminstone ska tala om den flyktingsituation som behöver bemötas.

Nu vill jag gå tillbaka till skillnaderna mellan partierna och uppföljningen av valrörelsen, där Stefan Löfven sitter lite grann fast. Inför valet sa Stefan Löfven att Bromma flygplats inte skulle stängas – det skulle hota jobben. Stockholms Handelskammare hade räknat på en jobbeffekt på ungefär 24 000, och Trollhättan är en av de orter som skulle skäras av från förbindelser med många delar av landet som inte flyger till Arlanda.

Sedan kom valet och regeringsbildningen. Sedan såg vi, senast nu i söndags, Gustav Fridolin tala om spåren efter Bromma flygplats. Det är ett exempel på löftessvek från Stefan Löfven, och det är ett exempel på riksdagsbeslut som har gått Stefan Löfven emot. Två gånger har ju Sveriges riksdag riktat tillkännagivanden till regeringen om att följa uppmaningen att inte lägga ned Bromma flygplats. Nu vill jag fråga statsministern hur det går med detta. Hur leder statsministern regeringens arbete i den här frågan? Och, framför allt: Hur respekterar han beslut fattade i denna kammar, inför vilken han svarar?

(Applåder)

Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Precis som Anna Kinberg Batra brukar påpeka finns det regler för hur frågor behandlas. Regeringen behandlar tillkännagivanden precis som alla andra regeringar.

I det här fallet tycker jag att det är viktigare att diskutera själva politiken – innehållet. Man kan tycka mycket om Bromma flygplats och om trafik och boenden. En sak har vi dock hört under många år i Stockholmsområdet, nämligen att det byggs alldeles för lite. Det byggs så lite att vi går miste om en tillväxt som motsvarar ungefär 20 miljarder kronor. Det gäller alltså detta område; vi talar om Stockholmsregionen. Det har näringslivet påpekat under lång tid.

Näringslivet har också påpekat att vi behöver bättre kommunikationer, och det håller jag med om. Då kan man vad gäller Bromma fråga sig följande: Skulle det finnas en vits med att fundera på att, i stället för att ha en halvliten flygplats på ena sidan stan och en halvstor på andra sidan stan, ha en stor flygplats som faktiskt blir en internationellt gångbar flygplats – och samtidigt bygga bostäder. Går det att göra både och?

Jag tycker att det är värt att fundera på frågan, och därför har vi tillsatt en person som ser över den. Vi ska få frågan belyst på ett riktigt sätt så att vi kan både bygga bostäder och se till att vi har bättre kommunikationer. Här ska till fler lägenheter, men det ska också till bättre kommunikationsmöjligheter för Stockholmsregionen. Vi ska växa, inte krympa. Nu är det slut på den politik som innebar att det inte blev några lägenheter byggda. De ska byggas.

Ni säger däremot nej till bostadsinvesteringar, Anna Kinberg Batra. Min fråga blir därför: Varför säger ni nej till bostadsinvesteringar när de behövs så förtvivlat mycket? De behövs för äldre som ska hit och arbeta och för unga som vill flytta hemifrån. Varför säger ni nej till bostadsinvesteringar?

(Applåder)

Anf. 21 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag tror att många runt om i landet som följer debatten, både privatpersoner och företagare, just blev ganska oroliga för Stefan Löfvens besked. Jag förstod det inte. Tydligt var det inte. Tydligt ledarskap var det inte, och det är det man har rätt att förvänta sig från landets statsminister.

Att leda en regering i ett land som Sverige innebär att ha ett ansvar för att genomföra regelförenklingar så att vi får många fler bostäder. Det har det inte kommit så mycket av från Stefan Löfven, och det skulle det behöva göra. Det innebär också att kunna ge tydliga besked om hur Sverige klarar jobben och möter utmaningarna omkring oss. Det är det statsministertiteln faktiskt innebär, det vill säga ett ansvar att leda och ge tydliga besked. Annars är det bara en titel – som vice statsministertiteln.

(Applåder)

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Som jag sa tidigare framgår skillnaderna i politiken med all önskvärd tydlighet. Ni står återigen där med skattesänkningar och nedskärningar, Anna Kinberg Batra, och det är därför ni måste dra ned på bostadsinvesteringar. Ni har nämligen inga medel till det, för ni sänker hellre skatterna.

Den här regeringen har påbörjat en jobbagenda på riktigt. Vi kräver investeringar i bostäder, i järnvägar och i vägar. Vi kräver investeringar i nya produkter, varor och tjänster så att företagen faktiskt säljer. Det kräver innovation, riskkapital, energi och export. Det kräver också jobbkompetens så att människor faktiskt kan få de jobb som finns.

Olyckligtvis skär ni ned även på kompetenssatsningarna. Medan vi satsar på kompetens och utbildning skär Moderaterna ned på kompetens och utbildning. Det kommer att hålla människor kvar i arbetslöshet. Det är fakta – läs din egen budget och jämför med vår, så ser du det. Men du är välkommen att byta uppfattning, Anna Kinberg Batra!

(Applåder)

Anf. 23 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Ingen partiprestige – jag ser fram emot att se detta realiserat.

Det invandringspolitiska kaos vi just nu bevittnar får konsekvenser. Det finns ingenting i det Stefan Löfven sa i sitt anförande eller i det han har framfört i något annat sammanhang den senaste tiden som på något sätt kommer att minska tillströmningen av människor till Sverige. Det har kommit nästan 10 000 människor de senaste sju dagarna – nästan 10 000 människor. Sannolikt kommer det att öka ytterligare.

Det innebär ju, vilket vi har varit inne på tidigare, att det finns ett stort hål i regeringens budget. Hur många miljarder den är underfinansierad med vet vi inte. Stefan Löfven kanske vet, men jag vet inte. Sannolikt är det dock väldigt många miljarder.

Regeringen har redan höjt skatterna med 30 miljarder. Man har i praktiken övergett överskottsmålet. Man höjer hemtjänstavgiften, och man försämrar ROT och RUT. Generellt gör man det sämre för åtta av tio hushåll i landet. Då kan vi fråga oss vad mer man ska göra för att finansiera det gigantiska hålet den ansvarslösa invandringspolitiken innebär. Vad är det

som ska stå tillbaka av allt det fina Stefan Löfven har stått här och talat sig varm för? Vem ska betala för denna ansvarslösa invandringspolitik, Stefan Löfven?

Låt mig avsluta med att citera Stefan Löfven: ”Politik får riktiga konsekvenser i människors vardag.” Det är många människor som kommer att märka det nu, Stefan Löfven.

(Applåder)

I detta anförande instämde Sara-Lena Bjälkö (SD).

Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Låt oss först reda ut en sak. Sverigedemokraterna har ända sedan partiet bildades, med rötterna i vit makt-rörelsen och nynazist-rörelsen, varit emot flyktingar. Det har ni varit från dag ett, Jimmie Åkesson. Det spelar ingen roll vilket läge som råder eller hur många som kommer. Ni är inte emot ett stort antal flyktingar, utan ni är emot flyktingar över huvud taget – punkt.

(Applåder)

Du uttrycker en oro, Jimmie Åkesson. Jag är också orolig. Skillnaden mellan dig och mig är att jag gör någonting åt det. Skillnaden är att vi agerar mycket tydligt i EU, och som jag sa har vi tagit delsegrar för att få en omfördelning mellan länderna i EU. Alla EU:s medlemsländer måste ta sitt ansvar. Det har jag jobbat konsekvent med i ett år. Vi är långt ifrån framme där vi ska vara, men vi har tagit delsegrar. Vi fortsätter att arbeta med det. Det är du emot.

Skillnaden mellan dig och mig är att jag säger att vi ska ha ett delat ansvar också i Sverige. Kommunerna måste faktiskt dela på ansvaret. Det gäller alla kommuner – även de mer välbärgade, som i dag gör för lite. Det är du också emot. Skillnaden mellan dig och mig är att jag tillför medel för att kommunerna ska kunna hantera detta på ett vettigt sätt, medan du drar bort medel.

Du har ett besked till Sveriges kommuner, och det är att de ska ha mindre resurser. I den här situationen som är så svår för myndigheter, för kommuner, för landsting och för civilorganisationer hjälps vi alla åt och försöker göra vårt bästa. Vi hade för ett par dagar sedan en bra samling under titeln Sverige tillsammans.

Jag förnekar inte att det här är en svår situation, men vi gör någonting åt den. Det går inte att som Sverigedemokraterna säga: Vi kan blunda. De här finns inte. Vi drar bort 90 miljarder kronor från kommunerna så får vi se hur det går.

Det är oansvarigt, men det är rätt typiskt för Sverigedemokraterna.

(Applåder)

Anf. 25 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag tror inte att Stefan Löfven tycker att det är bra med flyktingar, för människor flyr ju från elände, krig och annat. Det är klart att ju färre som kan göra det, desto bättre. Flyktingar som begrepp är väl åtminstone ingenting som man är för. Det tycker jag verkar rimligt.

Skillnaden mellan dig och mig, säger Stefan Löfven. Ja, skillnaden mellan mig och Stefan Löfven är att Stefan Löfven säger: Vi klarar det här. Visst, det är en ansträngning. Det kommer att bli jobbigt under en tid, men vi klarar det. Jag säger att situationen är fullständigt ohållbar. Vi klarar inte det här. Vi har inte varit i närheten av att klara det tidigare. Och med den situation som råder nu kommer vi inte att göra det.

Skillnaden mellan mig och Stefan Löfven är att Stefan Löfven tar pengar från biståndet och från välfärden och lägger dem på bidrag och bostäder till invandrare i Sverige. Jag tar pengar från biståndet för att lägga dem på riktigt bistånd i flyktingarnas närområde. Det är en väsentlig skillnad mellan mig och Stefan Löfven.

(Applåder)

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är ju för att få färre flyktingar som vi också måste arbeta med de kriser som gör att människor flyr. Det är därför som vi måste ha ett tredimensionellt perspektiv på detta: Det är det internationella, att agera för att kriserna stoppas. Vi måste få stopp på blodbadet. Det är också att se till att hjälpa mer därefter på plats. Det är EU, att alla EU:s medlemsländer måste ta sitt ansvar. Annars blir situationen, precis som jag sa i mitt anförande, ohållbar. Men det är också ett gemensamt ansvar här hemma i Sverige.

Men vad gör Sverigedemokraterna egentligen? Jo, ni är tillbaka till att dra bort resurser från kommunerna, som behöver resurserna mer än någonsin. Flyktingarna försvinner inte, Jimmie Åkesson. De finns där. Det är mänskliga tragedier som utspelar sig. Då har vi en skyldighet att ta hand om dem som är här. Det kallas för empati. Slå upp det ordet!

(Applåder)

Anf. 27 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Jag uppskattar stort det engagemang statsministern visar i att hitta gemensamma tag för att lösa den mycket besvärliga situation som vi står inför i Sverige. Men här finns också min oro, därför att helt avgörande för att vi ska kunna lösa situationen är att se till att de människor som nu kommer kan komma i arbete.

Vi hör ofta statsministern prata om satsningar på jobb. Han är ju en expert på att uppfinna nya ord. Det handlar om katapulter och offensiver, men det spelar ingen roll hur fyndig han är i att hitta nya ord. Hans politik på det här området blir ju inte ett dugg bättre för det.

Samtidigt som Stefan Löfven småduttar lite här och där med vad han kallar näringslivssatsningar på några hundra miljoner höjer han skatten på jobb och företagande med 28 miljarder. Eller för att vara konkret: Det blir mer än 16 miljarder kronor dyrare att anställa en ung människa, samtidigt som han lägger några miljoner på exportoffensiver. Storleksskillnaden mellan regeringens så kallade satsningar och skattehöjningar är förkrossande.

Regeringen har tidigare, med rätta, kritiserats för att ha svårt att hålla sina löften. Men är det något löfte som Stefan Löfven är duktig på att hålla är det att höja skatterna mer än vad man har lovat och sedan höja ytterligare skatter än de man gick till val på.

Till företagen ger Stefan Löfven några miljoner men tar tillbaka miljarder. Stefan Löfven! Kan du förklara för mig hur 28 miljarder i höjda skatter på jobb ska kunna ge fler jobb till dem som kommit hit som flyktingar från Syrien?
(Applåder)

Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! De människor som kommer från Syrien, liksom de som redan finns här i Sverige, behöver några grundläggande saker. De behöver bostäder. En del av dem behöver utbildning. De behöver hjälp in i arbete och stöd. Det kan vara praktikplatser. Därför har regeringen påbörjat etableringsarbetet på riktigt.

Det är den här regeringen som har infört en mycket tidigare sfi-utbildning, redan på asylboendet. Det är bra att lära sig svenska språket.

Det är den här regeringen som samtalar med arbetsmarknadens parter om hur näringslivet och arbetsgivare kan ta emot fler praktikanter, så att de kan både lära sig svenska och få en kontakt med arbetslivet.

Det är den här regeringen som har infört validering, så att de som kommer hit kan få sin kunskap prövad och dessutom få veta vilken eventuell ytterligare utbildning som de behöver.

Det är den här regeringen som ser till att de utbildningsmöjligheterna finns. Det är därför vi satsar på kunskapslyftet.

Problemet med Anders W Jonsson och Centerpartiet är att ni sänker skatterna så att ni måste dra ned på utbildningen. Hur blir det mer arbete när människor inte får rätt till utbildning? Varför är ni i Centern så pigga på att dra ned resurserna till exempelvis de regionala högskolorna? Varför gör ni det? Är det bra? Varför vill Anders W Jonsson skära ned på Mälardalens högskola, Högskolan Dalarna och Högskolan i Gävle? Ger det människor bättre förutsättningar att möta en situation på arbetsmarknaden? Nej, det ger sämre förutsättningar.

Vi måste investera nu, och då är det inte i skattesänkningar. Jag står upp för de skattehöjningar som vi har gjort, innebärande bland annat att en människa som tjänar 50 000 kronor i månaden får 30 kronor mer i skatt. Jag tror att den människan tar den skattehöjningen, för här gäller det att investera. Vi investerar för landets framtid. Skattesänkningarna har prövats, och de var fullständigt misslyckade.

(Applåder)

Anf. 29 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Och Stefan Löfvens jobbpolitik är prövad av expertmyndigheter och andra statliga myndigheter och döms ut helt och hållet. Den leder till färre arbeten, inte minst för dem som nyss har kommit till Sverige.

Det avgörande i den här diskussionen är ändå ensamföretagande, små städfirmor, snickeriföretag. Fyra av fem jobb skapas i de företagen, inte av Stefan Löfven och Regeringskansliet.

När jag reser runt i Sverige träffar jag inte någonstans en småföretagare som kommer fram till mig och säger: Hördu Anders, det är alldeles för billigt att anställa. Vi skulle behöva högre skatter. Och jag är ganska säker på att ingen har sagt så till Stefan Löfven heller.

I ett läge där vi har många människor som flyr för sina liv hit till Sverige och vi vet att avgörande för integrationen är att de kommer i arbete kvarstår frågan: Hur kan det bli fler jobb därför att den unge killen från Syrien plötsligt ska bli 58 000 kronor dyrare att anställa per år?
(Applåder)

Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag måste igen påminna – det känns lite udda att behöva göra det nästan en gång i veckan – om att vi hade en situation där skatterna sänktes enligt er modell. Möjligheterna för människor att komma i utbildning krympte och krympte. Ungdomsarbetsgivaravgiften kostade under de åren 110 miljarder kronor. Vad blev resultatet av 110 miljarder kronor? Jo, det blev högre ungdomsarbetslöshet. Var det värt priset? Hur mycket mer ska ni betala för högre ungdomsarbetslöshet?

Ungdomsarbetslösheten blev högre, Anders W Jonsson, för näringslivet efterfrågar högre kompetens, inte lägre kompetens. Och det går inte att skattesänka sig till högre kompetens, men väl till lägre.

Även om du sänker skatten hur mycket som helst blir den unga mannen eller kvinnan inte anställd om företagaren ser att han eller hon inte har rätt kompetens. Det gäller att investera i utbildning.
(Applåder)

Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Statsminister Stefan Löfven! Vi har tyvärr långt kvar till verklig jämställdhet mellan kvinnor och män i Sverige. Inkomstklyftan över en livstid är flera miljoner kronor. Det finns många orsaker till det här. En viktig orsak är att kvinnor oftare arbetar deltid. De flesta som jobbar deltid i Sverige är kvinnor. Många skulle vilja arbeta heltid om de hade möjlighet. Vi ser också att deltidsarbetet ger lägre inkomster när man arbetar samt lägre pensioner, ibland riktigt låga pensioner.

Vi tar nu en del steg för att göra någonting åt den här inkomstklyftan. Vi har en uppgörelse om att få en mer jämlik föräldraförsäkring. Vi skulle gärna gå längre och vidare än den uppgörelsen. Men det är också helt nödvändigt att göra någonting i frågan om heltid för att vi ska lyckas med det här. Det inser regeringen. I regeringsförklaringen 2014 slår man fast att heltid ska vara normen på arbetsmarknaden. Men man är inte beredd att lagstifta. Det beklagar jag. Det hade nått även de privatanställda. Man vill i stället göra det via kollektivavtal i Sveriges Kommuner och Landsting. Då når man alla dem som arbetar i välfärden.

Men nu verkar Socialdemokraterna lite oklara i Sveriges Kommuner och Landsting. Kommer det här verkligen att realiseras? Det vore väldigt olyckligt om man inte kunde hålla det man lovar om rätten till heltid i kommuner och landsting.

Statsminister Löfven! Du är inte bara statsminister; du är också ordförande i det socialdemokratiska partiet. Är det inte så att vi ska hålla det här löftet i Sveriges Kommuner och Landsting och att vi tillsammans ska se till att alla de som arbetar i välfärden och som vill arbeta heltid ska ha möjlighet att göra det? Vi är redo till det. Jag hoppas att ni står fast vid löftet.

Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag tackar Sjöstedt för påminnelsen om att jag är både statsminister och partiordförande.

Jag är glad att vi lägger fram den första budget där politiken svängts om från ett läge där kvinnor konsekvent förlorade, som det var i den tidigare regeringens budgetar. Nu kan vi se att kvinnor konsekvent vinner på budgeten, och det är jag väldigt stolt över.

Vi gör flera mycket bra saker. Vi ökar inte minst bemanningen i äldreomsorgen; inom den finns en av de mest grundläggande orsakerna till bristerna på jämställdhet och att exempelvis kvinnor blir sjukskrivna i mycket högre utsträckning. Två tredjedelar av de sjukskrivna är kvinnor. Det beror på de neddragningar som skett i den gemensamma sektorn. Nu investerar vi där. Vi tillför mer personal. Då kommer vi också att se till att fler kvinnor kan gå friska från jobbet. Vi investerar i förlossningsvården och mammografin. Vi gör många bra saker. Vi ska också se till att ha en bättre fördelning i föräldraförsäkringen, så att ytterligare en månad knyts till vardera föräldern. Det kommer att ge ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen och därmed bättre jämställdhet.

Det är självklart så att heltiden ska vara norm också för kvinnor. Det som är skillnaden mellan oss, tror jag, är att jag gärna gör detta i samverkan med arbetsmarknadens parter, för jag tror mer på de lösningar där parterna sätter sig ned och funderar på hur det ska fungera. Det kommer att krävas arbetsorganisatoriska diskussioner om hur man ska organisera sitt jobb. Vi har redan några bra exempel. Nynäshamn har gjort på sitt sätt. Andra kommuner har gjort på ett annat sätt. Jag vill gärna låta dem få den friheten.

Ja, vårt ord står fast. Via förhandlingar i Sveriges Kommuner och Landsting, där vi nu har majoriteten, ska självfallet heltid erbjudas. Men jag måste också ha respekt för att frågan sedan ska lösas praktiskt i varje kommun. Det är så det ska gå till.

(Applåder)

Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag tackar statsminister Löfven för svaret. Jag hoppas att det har rätat ut alla de frågetecken som funnits i Sveriges Kommuner och Landsting. Vi kommer att göra det vi har lovat. Det är bra, för det är alla de som arbetar i välfärden värda.

Jag är stolt över att vi äntligen lägger fram en budget som är feministisk. Det var länge sedan Sverige såg en sådan budget; det var åtminstone nio år sedan senast. Det blir så mycket bättre, framför allt för dem med låga pensioner och för ensamstående föräldrar. För en gångs skull är de vinnare i en svensk statsbudget, och det är jag stolt över.

Men vi kan gå vidare. Det är skillnad mellan höger och vänster. I Stockholms kommun tar man ett steg till. I den här rödgröna kommunen ska vi ta bort allmän visstid, säger man där, ta bort den otrygghet som finns när man kan gå på vikariat efter vikariat efter vikariat.

Stefan Löfven! Är du beredd att göra samma sak i fler rödgröna kommuner, att uppmana dina partikamrater att ta bort allmän visstid och skapa trygga jobb för dem som jobbar i välfärden?

Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag gläder mig åt att vi har en samsyn kring jämställdheten. Den är oerhört viktig. Jämställdhet mellan kvinnor och män är inte bara moraliskt rätt utan också ekonomiskt smart. Ja, vi ska arbeta på vartenda område för att öka jämställdheten i samhället. Jag är stolt över att få säga, var jag än är i världen, att jag leder världens första feministiska regering.

(Applåder)

Det innebär inte att allting kommer att vara perfekt från dag ett. Nej, det är ett tålmodigt arbete, men vi ska till ett jämställt samhälle.

Självfallet måste missbruket av visstidsanställningar upphöra. Det är därför vi nu har ett förslag nationellt som också ska ta hänsyn till parternas uppfattning i frågan. Vi ska lösa det. Missbruket av visstid måste bort.

(Applåder)

Anf. 35 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Stefan Löfven tog upp en mycket viktig fråga, nämligen bostadspolitik och bostadsbyggande. Det är viktigt för att alla unga ska kunna flytta hemifrån och för att de som kommer till Sverige ska kunna få en bostad när de väl lämnar tätlägren. Det är viktigt för jobben, välfärden och ekonomin. Perspektivet är alltså helt rätt. Det byggs för lite. I år byggs det 50 000 lägenheter. Det är för lite, men det är ändå mer än de 30 000 som byggdes 2006, när Socialdemokraterna senast styrde. De 50 000 är en effekt av de åtgärder som alliansregeringen vidtog.

Ett antal organ har granskat hur det ska kunna byggas fler bostäder: IFAU, OECD, EU-kommissionen, IMF, Världsbanken, Finanspolitiska rådet och regeringens egen expertmyndighet Boverket. Och tänk att ingen av dem pekar ut bostadssubventioner som lösningen! Alla, inklusive våra egna myndigheter, pekar ut hyresreglering och den överreglerade svenska bostadspolitiken som huvudproblemet.

Planekonomin känns igen. I skolboken står det om planekonomi att statlig prisreglering leder till brist, köer och svartmarknad. Den svenska hyresmarknaden präglas just nu av brist, köer och svartmarknad. Priset på en svart lägenhet i Stockholm har aldrig varit högre. Det är nio års tid i Stockholms bostadskö för att få en lägenhet via bostadsförmedlingen. Det tar längre tid att få en bostad via Stockholms bostadsförmedling än vad det tog att få en Trabant i gamla DDR.

Vi måste få upp bostadsbyggandet, Stefan Löfven! Det är dags att avreglera.

(Applåder)

Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag uppskattar skämtet! Men det är dessvärre så, Jan Björklund, att du själv satt i regeringen i åtta år. Det är er politik som har lett till att vi är där vi är. Nu tar vi ett krafttag. Det är helt rätt att reglerna behöver förenklas. Det är därför vi går vidare med den förra regeringens påbörjade arbete med att förenkla reglerna, vilket vi tycker var bra. Vi tar nu bort ett led i byggprocessen. Det gäller länsstyrelserna. Där tjänar vi fyra och en halv månad, kanske upp till ett halvår, vad vet jag.

Men vi vet att det stöd som fanns för byggnationer innan ni tog bort det fungerade. Det har utretts och utvärderats av Boverket, och det gav resultat. Vad vi gör är inte bara att förenkla regler och korta processerna för hantering av bygglovhandlingar utan också att stimulera till att bygga inte minst hyresrätter, för det är hyresrätter som behövs. Det behövs små hyresrätter för ungdomar som behöver flytta hemifrån och äntligen få börja sitt vuxna liv, men också kanske för äldre som behöver en liten bostad.

Om en avreglering av hyressättningen skulle ske nu förstår alla vad den skulle leda till. Ifall vi har brist på bostäder i förhållande till hur många som vill ha en bostad, vart tror Jan Björklund att hyrorna går då, uppåt eller nedåt? Det är så enkelt, och det är så tragiskt att höra att det bara finns en lösning för svenska ungdomar, nämligen lägre löner och högre hyror. Leder det Sverige framåt? Vi måste investera mer, inte minst i bostäder. Det är det näringslivet, ungdomarna och de äldre efterfrågar. Vi ska investera och bygga och inte rädas framtiden!

(Applåder)

Anf. 37 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Det är så typiskt. Jag redogör för ett samhällsproblem och föreslår en lösning, och Stefan Löfven tar repliken och repeterar samhällsproblemet. Jag vet att det byggs för lite. Det var därför jag ställde frågan. Frågan är nu vad vi ska göra åt det. Alla expertmyndigheter i Sverige som sysslar med detta och framför allt alla internationella organ säger att det inte är subventioner som är lösningen.

Regeringen har nu satt upp ett mål för bostadsbyggandet kommande år. Det målet ska nås med hjälp av subventioner. Kom ihåg att det i år byggs 50 000 lägenheter på grund av alliansens politik. Nu ska regeringen tillföra massor med miljarder. Vad är målet? Regeringen säger att målet är 50 000 per år. Det ska alltså byggas precis lika mycket i fortsättningen med subventioner som det görs utan subventioner. Varför ska vi då ha subventionerna?

Det behövs mer bostäder än det som byggs nu. Det är poängen. Det är dags att liberalisera den svenska bostadsmarknaden. Det är dags att lämna de socialistiska lösningarna som svensk bostadspolitik har byggt på – under olika regeringar genom årtiondena, ska erkännas. Vi har alla ett delansvar i det som har varit. Men nu måste vi blicka framåt. Det är dags att liberalisera den svenska bostadsmarknaden.

(Applåder)

Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är helt rätt att vi ska blicka framåt. Det är det som görs nu. Det måste innebära att rätt många känner framtidstro med regeringen när vi ser byggkranarna. Det kan inte vara så att människor nu är rädda. Det är bra att vi ser fler byggkranar. Vi behöver fler lägenheter.

Det finns redan utvärderat. Förutom regelförenklingen och kortare byggprocesser är det stöd som vi nu har sjösat provat sedan förr, och det har visat sig fungera. Vad vi säger, Jan Björklund, är att vi behöver minst så många bostäder, det är vad vi har uttalat, och helst flera.

Det vi kan ana är att det stöd som vi nu tillskjuter ger plus 15 000. Skulle det byggas 50 000 ändå byggs det 65 000. Byggs det 60 000 ändå

byggs det 75 000. Frågan till Jan Björklund är: Är det bättre eller sämre? Jag tycker att det är bättre. Vi måste investera i fler bostäder.
(Applåder)

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 39 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Människor flyr krig och förföljelse i en omfattning som vi inte sett sedan andra världskriget. Läget är akut, som statsministern var inne på i sitt anförande. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är läget i landets kommuner mycket hårt ansträngt till följd av flyktingkrisen. Många kommuner konstaterar att de inte kommer att kunna hantera läget om den nuvarande utvecklingen fortgår. Skola, socialtjänst och bostadsförsörjning klarar inte trycket.

Från många kommuner rapporteras att de inte kommer att kunna leva upp till lagstiftningens krav. Det innebär i praktiken att utsatta barn och familjer riskerar att fara illa. Kristdemokraterna har konstaterat att vi behöver vidta åtgärder för att minska söktrycket mot Sverige. Om alla flyktingar som söker hjälp ska få ett humant mottagande, om samhällsklimatet inte ska hårdna än mer, om vi ska kunna värna ett öppet och medmänskligt samhälle kan inte utvecklingen fortgå.

Vi måste förmå andra länder att ta ett större ansvar. Kristdemokraterna vill föra en migrationspolitik med både hjärta och hjärna. I det syftet har vi bland annat föreslagit ett system med säkra länder för att korta handläggningstiden hos Migrationsverket och tillfälliga uppehållstillstånd.

Människor som flyr krig och förföljelse blir inte hjälpta av en statsminister som flyr verkligheten. Därför frågar jag statsministern: Hur ser planen ut för att vända utvecklingen? Är du beredd att införa ett system med säkra länder och att införa tillfälliga uppehållstillstånd?
(Applåder)

Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Strategin är i tre delar. Det finns en helhet i detta som vi måste se. Det bästa som vi gör för att människor över huvud taget inte ska behöva fly är att angripa orsaken till att de flyr. Det är kriget och konflikterna. Det är därför inte minst EU måste vara mycket mer aktivt och på tå för att driva på så att framför allt USA och Ryssland tar sitt ansvar, sätter sig ned och diskuterar och börjar en dialog som kan leda till en förhandling så att vi får stopp på blodbadet. Det är nummer ett.

Nummer två är att se till att vi i den direkta omvärlden stärker stödet för de flyktingarna. Jag har nu träffat regeringscheferna från Libanon, Irak, Jordanien och också Iran för att diskutera: Hur ser det ut nu direkt i omvärlden? Alla vet. Det är samma sak när vi träffar UNHCR och hör från Världslivsmedelsprogrammet. Det är för lite resurser just nu. Det måste till för att färre människor ska tvingas fly.

Sedan har vi EU och Europa som nummer tre. Där har jag jobbat målmedvetet i ett år. Vi har fått en framgång såtillvida att vi har kunnat omfördela först 40 000 och sedan 120 000. Men jag är inte nöjd med det. Vi måste göra mer så att alla medlemsstater tar sitt ansvar. Sedan gäller det här hemma att alla kommuner måste ta sitt ansvar. Jag utgår ifrån att Kristdemokraterna också kommer att rösta på vårt förslag om att alla kommuner ska få ta sitt ansvar.

Mer konkret här hemma är frågan: Vad behöver kommunerna nu? De behöver resurser. Då kan vi inte minska kommunernas resurser. Det är för högt pris, kära kristdemokrater, att sänka skatten för människor som har det hyggligt bra och sedan säga till kommunerna: Nu får ni klara er på egen hand bäst ni orkar och gitter. Det håller inte.
(Applåder)

Anf. 41 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Kristdemokraterna delar uppfattningen att vi behöver göra mer för att slå mot rötterna till att vi har en akut flyktingkris. Vi vill ställa fler resurser till förfogande för freds- och säkerhetsbevarande insatser. Vi vill också omfördela i biståndet för att satsa en halv miljard extra på UNHCR:s arbete i närområdet, vilket är oerhört angeläget.

Jag delar också bedömningen att fler kommuner i Sverige behöver ta ett ansvar. Därför tycker vi, givet den situation vi är i, att det är rimligt att vi inför ett treårigt krav på kommunerna. Men bland de förslag som statsministern räknar upp saknas det konkreta förslag för hur fler länder inom Europa ska ta ett större ansvar.

Våra förslag i Kristdemokraterna är att införa tillfälliga uppehållstillstånd och att gå mot ett system med säkra länder. Statsministern svarar inte på den frågan. En statsminister som flyr verkligheten hjälper inte människor som flyr krig och konflikter.

(Applåder)

Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag står mitt uppe i verkligheten varenda dag, Andreas Carlson. Jag gör det med precis de tre perspektiv som jag just redogjorde för.

Här hemma har jag sagt att vi måste ha en lista med så kallade säkra länder. Det är uppenbart att de människor som kommer från västra Balkan får sin asyl beviljad i kanske 2–3 procent av fallen. I detta ansträngda läge kan vi inte säga att det inte finns någon skillnad här. Jag ställer upp på en lista över säkra länder. Den har vi också drivit i EU. Nu är den diskussionen på gång, som Andreas Carlson vet om. Jag ser fram emot att vi ska kunna fastställa en sådan lista.

När det gäller tillfälligt uppehållstillstånd har Migrationsverket fattat beslutet utifrån det regelverk som den förra regeringen var med och tog fram. Migrationsverket säger att den bästa etableringen för människor som kommer hit där vi vet att konflikten inte löses är ett permanent uppehållstillstånd. Det är Migrationsverkets bedömning.

(Applåder)

Anf. 43 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Det har aldrig varit så lätt för mig att välja fokus för ett anförande här i kammaren. Aldrig tidigare har jag heller varit så bedrövad över just det. De senaste sju dagarna har det registrerats nära nog 10 000 nya asylsökande i Sverige. Det är 10 000 människor på bara en enda vecka.

Något liknande har vi aldrig tidigare upplevt i Sverige. Det finns i dag inga som helst tecken på att tillströmningen kommer att avta i närtid. Tvärtom tyder mycket i stället på att detta är någonting ihållande som har

skett till följd av att EU:s yttre gräns har kollapsat. Därmed ser vi nu också konsekvenserna av ett obefintligt inre gränsskydd.

Från regeringshåll talar man om detta som en utmaning. Man talar om att det kommer att innebära vissa ansträngningar. Jag menar att det är en väsentligt mer passande beskrivning att tala om kris och katastrof. Gränsen för vad vi klarar i detta avseende passerades för länge, länge sedan. Det yttersta beviset på det är både denna regerings och tidigare regeringars kompletta och totala misslyckande när det gäller integrationspolitik.

Den krissituation som vi just nu ser riskerar att ställa vårt land inför en kollaps. Det är en välfärdskollaps där grundläggande och vitala funktioner i samhället inte längre fungerar inom skolan, omsorgen, socialtjänsten och liknande. På flera håll varnas det nu för att kommunala verksamheter i flera kommuner till följd av denna kris inte kommer att kunna leva upp till lagens krav.

Vi kommer också att se en kollaps för sammanhållningen i det svenska samhället, alltså det som ger oss social kontroll och social tillit, till följd av ökad splittring och ökad segregation.

Herr talman! Jag måste säga att under mina lite mer än 20 år i politiken är detta första gången som jag faktiskt känner hopplöshet. Man har fullständigt tappat kontrollen, och man har inga som helst planer på att ta kontroll. Man pratar en massa. Det är samma floskler och samma struntprat som vi har hört i årtal. När vi hade tv-debatten i söndags lät det precis likadant som det egentligen har gjort i alla år, trots att situationen nu är så radikalt förändrad och trots att varje tänkande människa rimligen måste inse att detta inte håller längre.

Herr talman! Om man nu ska se något positivt i detta är det väl i någon mening positivt att några få partier nu ändå har börjat röra sig, om än med mycket små steg, i rätt riktning. Förslag om temporära uppehållstillstånd är bra. Förslag om gränskontroller är bra. Förslag om utökat försörjningskrav är bra. Men detta är inte i närheten av vad som är tillräckligt. Och det är definitivt inte tillräckligt att bara prata och sedan, som till exempel Moderaterna i ett flertal fall, backa från sina förslag när det blir skarpt läge och det läggs fram skarpa förslag på riksdagens bord. Det är fegt, det är falskt och det är ansvarslost att agera på det viset.

Vi behöver rikta om flyktingpolitiken, så att vi kan fokusera resurserna till närområdet där det stora flertalet flyktingar finns. Vi behöver kombinera detta med ett stopp för fortsatt asylinvandring till Sverige. Vi behöver slå vakt om principen om första asylland. Det är inte rimligt att Sverige ska ta emot flyktingar från länder som Tyskland och Danmark. Det är inte länder som man flyr ifrån.

Sverige kan och Sverige ska hjälpa flyktingar. Men det behöver inte, och det ska inte, ske med den följden att vårt eget samhälle kollapsar. Tvärtom kan vi med en ansvarsfull och effektiv flyktingpolitik hjälpa flyktingar och samtidigt både upprätthålla och utveckla välfärden i vårt eget land. Det är jag helt övertygad om att också övriga partier i denna församling förr eller senare kommer att bli varse. Jag är övertygad om det. Men frågan är hur mycket man ska hinna förstöra innan man är där.

Herr talman! I detta krisläge har vi en borgerlig opposition som inte vill regera. Man vill inte heller agera opposition. Man kritiserar regeringens politik och regeringens budget i mycket skarpa ordalag. Man hävdar att den är skadlig för Sverige, att regeringen har sparat ur och så vidare.

Men hittills har man inte visat minsta intresse för att göra någonting åt denna skadliga politik i praktiken. Vi hörde till och med den så kallade oppositionsledaren nyss här hävda att om hon skulle få regeringsmakten skulle det uppstå kaos. Det kan man tycka är en märklig utgångspunkt.

Tvärtom har man mycket tydligt visat här, inte minst de senaste dagarna, att den så kallade decemberöverenskommelsens fall gäller bara på papperet. I praktiken tänker man låta Stefan Löfven, Gustav Fridolin, Åsa Romson, Jonas Sjöstedt och de övriga genomföra stora skatthöjningar och generella försämringar för åtta av tio hushåll i vårt land.

Vi har gett borgerligheten åtskilliga möjligheter att agera, att göra någonting och att fälla denna socialistiska regering. Vi sa för ett år sedan att vi har för avsikt att göra vad vi kan för att fälla varje regering som inte tar ansvar i invandringspolitiken. Det gäller givetvis fortfarande, herr talman. Vi är här för att företräda våra väljares intressen, och vi är här för att göra vad vi kan för att genomföra den politik som vi har lovat våra väljare. Har man inte den utgångspunkten som oppositionsparti är man inget oppositionsparti. Då är man ett stödparti åt regeringen.

Herr talman! Som en konsekvens av detta kommer vi när det blir dags för budgetomröstning här i kammaren att i huvudvoteringen, när vårt eget budgetförslag sannolikt har fallit, lägga våra röster på Moderaternas budgetalternativ. Det innebär att det blir upp till bevis för de övriga borgerliga småpartierna, för Centerpartiet, för Folkpartiet och för Kristdemokraterna. De kan välja att följa efter – åtminstone som borgerlig väljare kan man tycka att det är det naturliga – eller också tvingas de förklara för sina väljare varför de föredrar Stefan Löfvens socialistiska budget framför en moderat. Det kan jag tänka mig att de får ganska svårt att förklara.

Herr talman! Dessutom vill jag här och nu, även om det kan kännas lite hopplöst, ge Anna Kinberg Batra och hennes borgerliga kollegor ytterligare en möjlighet att få till en förändring.

I en intervju med Dagens Nyheter i augusti 2014 uttryckte den nuvarande finansministern en stor indignation över ett sju år gammalt löftesbrott från en enskild moderat riksdagsledamot. Finansministern menade att det var svårbegripligt att en person som beslagits med lögn kunde tillåtas att inneha tyngre förtroendeuppdrag, och hon slog fast att man måste kunna lita på människor.

Tyvär har finansministern inte levt som hon lärt. Inför valet lovade Magdalena Andersson väljarna att ROT-avdraget skulle få vara kvar. Men i den budget som man har presenterat ser vi kraftiga försämringar när det gäller just ROT-avdraget.

I en tv-utfrågning i april 2014 sa den nuvarande finansministern att hon självklart står bakom överskottsmålet och att hon har jagat Anders Borg i två års tid för att han bröt mot det. I den budgetproposition som regeringen nu har lämnat till riksdagen överger man i praktiken överskottsmålet.

I augusti 2014 sa den nuvarande finansministern i Sveriges Television: Det är jättedyrt att tanka bensin som det är, och vi ser inget behov av att höja bensinskatten.

I den budgetproposition som man nu har presenterat återfinns en kraftig höjning av bensinskatten.

Jag skulle kunna stå här och räkna upp en lång rad med denna typ av löftesbrott. Dessutom har man från regeringens sida fullständigt tappat

kontrollen över kostnaderna för migrationspolitiken, och man har lagt fram en kraftigt underfinansierad budget.

Herr talman! Med anledning av detta yrkar jag å den sverigedemokratiska riksdagsgruppens vägnar i enlighet med 13 kap. 4 § regeringsformen att riksdagen ska förklara att finansminister Magdalena Andersson och Socialdemokraterna inte längre åtnjuter riksdagens förtroende.

(Applåder)

I detta anförande instämde Sara-Lena Bjälkö (SD).

Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det var inte så länge sedan som vi i regeringen bjöd in till en presskonferens för att förklara att landet står inför en krissituation. Vi har inte haft en sådan här flyktingsituation sedan andra världskriget. Det är ett osäkert säkerhetspolitiskt läge i Europa, och då gör Sverigedemokraterna som vanligt. De passar på att säga att de ska sänka alla regeringar som inte gör som Sverigedemokraterna vill. Och inte bara det, utan de ska rikta ett misstroendevotum mot landets finansminister för att hon har sagt att ROT-avdraget ska vara kvar och sedan låter det vara kvar. Det var precis det som Jimmie Åkesson sa, nämligen att Magdalena Andersson hade sagt att ROT-avdraget ska vara kvar. ROT-avdraget är kvar, och då ska Sverigedemokraterna yrka på misstroendevotum.

Ni håller på att göra den här riksdagen till någonting som är långt under dess värdighet. Ni påminner mycket om Ny demokrati när de var här och härjade. Ni pratar om flyktingkrisen och det svåra läget ute i kommunerna. Ja, det är ett ansträngt läge. Jag sa i mitt förra anförande att många kommuner går på knäna. Vad gör Sverigedemokraterna då? Jo, då vill de dra ned på resurserna till kommunerna. Tala om för kommunerna, Jimmie Åkesson, hur det blir bättre av att de får mindre resurser när vi vill tillföra mer resurser. Passa också på att tala om varför ni ändrade er så kapitalt vad gäller vinster i välfärden efter några trerättersmiddagar med lobbyister. Helt plötsligt tyckte ni att det var okej med vinster i välfärden i stället för att pengarna går till barnen, till de äldre och till de sjuka. Varför är det bra med vinster i välfärden?

(Applåder)

Anf. 45 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det började väl ganska sakligt, men sedan får man nog ändå säga att det sista som statsministern sa påminner mer om Ny demokrati än vad jag någonsin har gjort. Det är långt under den här riksdagens värdighet att argumentera på det sättet här, men det står naturligtvis en statsman fritt att argumentera som han vill. Antingen gör man det som en statsman eller så gör man det som någonting annat, och det är inget som jag egentligen bekymrar mig om.

Om Stefan Löfven på fullaste allvar tror att vi riktar misstroende mot finansministern bara på grund av försämringar i ROT-avdraget har statsministern inte förstått någonting. Ändå talar han om att han förstår att vi befinner oss i en krissituation. Han berättar att han förstår att det här kommer att bli väldigt ansträngt framöver och så vidare. Det är ju precis det som det handlar om. Stefan Löfven har tappat kontrollen. Finansministern har tappat kontrollen över ekonomin.

Vid två tillfällen har jag nu här i kammaren ställt frågan till Stefan Löfven om vem som ska betala för den underfinansierade budget som man har lagt fram – alla dessa miljarder som måste fram därför att man fortsätter att missköta invandringsspolitiken – och han har inte svarat. Det enda han säger är att det minsann ska vara ordning och reda. Javisst, vem tycker inte det? Men *hur* ska det bli ordning och reda? Jo, det ska det bli genom att alla länder i Europa ska ta sitt ansvar. Men det spelar ingen roll, för det står fortfarande 10 000 nya människor här varje vecka och ska ha del av den svenska välfärden, av skolan, av vården, av omsorgen, av socialtjänst, av socialbidrag, av bostäder och så vidare. Nu ska vi ju ha tärtläger i Sverige.

Det är det som är skälet, Stefan Löfven, till den skarpa kritik som vi riktar mot Stefan Löfven, hans regering och hans finansminister. Ni har fullständigt tappat kontrollen.

(Applåder)

Anf. 46 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det är märkligt att Sverigedemokraterna inte ser det som händer i omvärlden. Människor flyr för livet nu. De flyr undan död. Jag besökte ett flyktingläger i Gambela i Etiopien i juli. Jag pratade med en kvinna som berättade för mig att hon hade haft åtta barn. Nu har hon tre kvar. I Sydsudan hade hon av väpnade grupper tvingats äta människokött, därför att de skulle ta bort allt människovärde från denna kvinna. Det är det folk upplever nu. Man kommer hit till Sverige och söker asyl, och man får sin ansökan prövad. De som har rätt får stanna, och de som inte har rätt får åka tillbaka.

Frågan till Jimmie Åkesson kvarstår. Blir det bättre när kommunerna får mindre resurser? Det är det som du beskriver som ett problem. Hur blir det bättre för kommunerna när de får mindre pengar? Förklara det för Sveriges kommuner!

(Applåder)

Anf. 47 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det Stefan Löfven inte verkar förstå är att vi sparar på invandringen och satsar i välfärden. Läs budgeten en gång till så kommer du att förstå det.

Stefan Löfven pratade om empati tidigare i dag när vi möttes i ett replikskifte. Jag har slagit upp det ordet nu på Wikipedia – jag hade tyvärr inte tillgång till något bättre, men jag hoppas att det duger i det här sammanhanget. Jag ska bara läsa upp första meningen. ”Empati (sökande till kärlek) betecknar förmågan att uppleva och förstå andra personers känslor.” Sedan är det en lång artikel där man utvecklar begreppet och redogör för olika typer av empati och så vidare. Betydelsen har alltså inte förändrats på något sätt från vad jag redan visste. Jag tänkte att eftersom Stefan Löfven tog upp det här kanske betydelsen hade förändrats på något sätt.

Stefan Löfven verkar bara vara kapabel att hysa empati gentemot de personer som kommer till Sverige för att söka asyl. Det är därför han tar pengar från de miljoner människor som finns i närområdet och lägger på de få som kommer hit. Är det empati?

(Applåder)

Anf. 48 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag kan börja med att ge besked i några frågor som har tagits upp. Nej, jag är inte beredd att för Moderaternas del stödja det av Jimmie Åkesson framlagda kravet på misstroendeomröstning. Nej, jag är heller inte beredd att som sverigedemokrater och socialdemokrater gjorde tillsammans häromåret riva upp fattat riksdagsbeslut om budgeten som en helhet. Och nej, jag är inte beredd att regera eller vara beroende av Sverigedemokraterna. Skälet till det är politiskt.

Jag ska nämna ett exempel. Vi har ju mycket riktigt en orolig omvärld. Rysslands aggressiva politik har på kort tid ökat spänningarna i vårt när-område. Det handlar inte bara om annekteringen av Krim, alltså kriget i Ukraina, utan det handlar också om påverkan av till exempel olika partier med hjälp av propaganda och att genom att utnyttja kontakter som sprider desinformation agera medlöpare till ryska intressen.

Sverigedemokraterna skriver i sin försvarspolitiska motion att vi inte kan "bortse ifrån hur Ryssland har återbyggt sin militära förmåga". Mot den bakgrunden måste jag fråga Jimmie Åkesson varför Sverigedemokraterna i den här oroliga tiden i vårt absoluta närområde säger nej till att bygga säkerhet med andra, med Nato.

(Applåder)

Anf. 49 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Om nu Anna Kinberg Batra inte är beredd att göra någonting av det här som hon gav besked om i början av sitt anförande och sannolikt då heller ingenting av det övriga som jag har undrat om kan man fråga sig vad Anna Kinberg Batra gör här över huvud taget. Det skulle jag ha undrat om jag hade varit moderat väljare. Är hon här för att prata om Nato? Ja, det är hon kanske, så vi kan väl göra det en stund.

Jag tror att den svenska militära alliansfriheten har varit någonting väldigt bra. Inte bara den förra, borgerliga regeringen utan även tidigare röd-gröna eller röda regeringar har ägnat sammanlagt 25 år åt att montera ned det svenska försvaret. Man trodde nämligen att när muren föll fanns det inte längre någon militär hotbild mot Sverige, och då tänkte man att man kunde mjölka försvaret och lägga de pengarna på saker som är viktigare, till exempel bidrag och bostäder till människor som flyttar till vårt land eller på andra saker.

Nu när man har monterat ned försvaret så till den grad att vi i princip inte har något försvar, även om det ibland syns några JAS-plan som flyger runt – vi har ett mål om ett enveckasförsvar om sisådär åtta tio år, men sannolikheten att vi ska nå detta mål är väl inte särskilt hög – då kommer man från borgerligheten och säger: Nu måste vi gå med i Nato. Jag är inte särskilt konspiratorisk, men man skulle nästan kunna ana att det här har varit något slags plan. Vi struntar fullständigt i det svenska försvaret så att vi kan nå det högre målet att få gå med i kärnvapenpakten Nato.

Jag är inte beredd att göra det. Jag är inte beredd att skicka unga svenska män och kvinnor att strida för Turkiets intressen i Mellanöstern. Det är inte vad det svenska försvaret ska ägna sig åt. Det ska ägna sig åt att försvara Sverige.

Låt oss i stället bygga en stark svensk nationell försvarsförmåga.

(Applåder)

Anf. 50 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Tack vare att vi moderater deltog i den försvarsuppgörelse som slöts i våras fick vi fram dubbelt så höga ökningar av försvarsanslagen som finansministern hade föreslagit. Det är ett viktigt första steg för att stärka inte minst Sveriges incidentberedskap och försvaret av vår kust.

Vi har under hela året haft konstruktiva debatter i allianspartierna om Nato, som är det instrument som står till buds för att bygga säkerhet med andra. På det svarar Jimmie Åkesson egentligen inte med annat än att spela på människors oro, nu igen.

Nato fattar beslut med konsensus, och vi i denna kammare beslutar om vi vill uppmåna svenska män och kvinnor att delta i internationella insatser. Det skulle inte ändras. Däremot skulle vi få ett verktyg för att bygga säkerhet med andra.

Om man tar oron i omvärlden på allvar måste man vara beredd att agera ansvarsfullt. Att kortsiktigt spela på människors oro gör Sverige svagare i en orolig omvärld. Att långsiktigt möta oron omkring oss stärker Sverige, Jimmie Åkesson.

(Applåder)

Anf. 51 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Är det att spela på människors oro att konstatera att det finns oroligheter i vår närhet som gör att vi kanske måste fundera på att rusta upp vår försvarsförmåga? För mig är det ganska naturligt. Och det ansvarsfulla för en person i en ledande politisk ställning är att göra just det, agera utifrån hur det ser ut i vår omvärld.

Det har såväl tidigare socialistiska regeringar som en borgerlig regering – under åtta år – misslyckats med. Man har mjölkat försvaret på resurser eftersom det ändå inte har behövts. Nu plötsligt, eftersom några ryska flygplan kom och kränkte vårt luftrum, kom man på: Oj då, det finns visst ett hot i vår närhet, eventuellt. Då måste vi nog upprusta försvaret.

Det är inte seriöst. Det tar väldigt lång tid att rusta upp försvaret. Låt oss, i stället för att gå så långt som att göra något så osvenskt som att gå med i en militär försvarsallians, rusta upp det svenska försvaret och den svenska försvarsförmågan. Det samtalar jag gärna med Anna Kinberg Batra om.

(Applåder)

Anf. 52 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! År 2015 är det år då det avgörs om vi kommer att klara av att möta klimathotet i tid eller om mänsklighetens möjlighet att hindra en fullskalig klimatkatastrof rinner oss ur händerna. Det här är inte en tid för miljöpolitiska gräl. Det här är en tid för ansvar. Alla partier måste vara miljöpartier.

Därför vill jag ställa en fråga till Jimmie Åkesson om klimatet, vilket inte är alldeles lätt. Om man går in på er hemsida och försöker ta reda på vad ni tycker om klimatet får man leta ganska länge, Jimmie Åkesson. Under A till Ö hittar man svar på frågor om försvaret, frihandel, Ipred, folkomröstningar och deltidsarbetslöshet men inte ett ord om klimatet.

Jag fick gå tillbaka till riksdagsdebatter och titta på vad Sverigedemokraterna hade sagt där. Jag hittade en klimatpolitik som kan sammanfattas i tre delar:

1. Det existerar inget klimathot. Gång på gång avfärdar Sverigedemokraternas miljöpolitiker FN:s klimatpanel och forskarna. Ingen auktoritet är stark nog för att inte kunna ha fel i jämförelse med Sverigedemokraternas kansli.
2. Om det ändå finns ett klimathot är det inte vårt fel. Det kanske inte handlar om utsläpp. Och *om* det handlar om utsläpp är just svenska utsläpp på något sätt lite finare än andra utsläpp och behöver inte minska.
3. Om det ändå finns ett klimathot och om det ändå är vårt fel är det nog inte så farligt. Sverigedemokratiska riksdagsledamöter skriver på sina bloggar att de inte har märkt av någon temperaturhöjning, så vad är det att orda om?

Det finns andra som har märkt av temperaturhöjningen. Människor har fått lämna sina hem på grund av torka. De drabbas av översvämningar, skogsbränder och döda marker. Klimathotet är på riktigt. Om vi inte tar tag i det spelar inte några andra debatter vi har i den här kammaren någon som helst roll i slutändan.

Därför vill jag fråga Jimmie Åkesson: Är det verkligen det Sverigedemokraterna vill att Sverige ska framföra på klimattoppmötet i Paris?

Anf. 53 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Miljöpartiet och Gustav Fridolin lovade inte bara att fixa den svenska skolan på 100 dagar om de fick makten; i valrörelsen lovade de också bättre väder. Jag vet inte om vi har sett särskilt mycket bättre väder ännu. Den här sommaren var inte fantastisk. Den förra var mycket bättre. Men det kanske tar lite mer än 100 dagar att fixa bättre väder – inte vet jag.

Jag vet inte vad Gustav Fridolin har läst, vilka debatter han refererar till. Självklart finns det en global situation med ett förändrat klimat. Det är alldeles uppenbart. Sedan kan man raljera över huruvida man ser det hemma i sin egen trädgård eller inte, men det är inte intressant i det här sammanhanget. Det är betydligt intressantare att resonera kring hur vi räddar människor som kanske måste flytta från sina hem, från de länder där de bor eftersom de kommer att översvämmas och så vidare.

Jag tycker att det är viktigare att fokusera på det än att straffbeskatta människor som bor på den svenska landsbygden för att de behöver köra bil för att komma till jobbet, handla sin mat, skjutsa sina barn till och från skolan eller fotbollsträningen eller vad det nu kan vara.

Alldeles oavsett klimathotet, vems fel klimatpåverkan är och så vidare är det tyvärr denna debatten handlar om i den svenska riksdagen och andra sammanhang. Den handlar om bättre väder, bensinskatt och liknande.

Det enda sättet att förändra det här är teknisk utveckling. Jag tycker att vi ska fokusera på forskning och utveckling. Vi ska fokusera på ett förbättrat, förhöjt och effektiviserat klimatbistånd så att de som kommer att drabbas av klimatförändring på riktigt kan få hjälp nu med resurser för att göra något åt det och förbereda sig för det som väntar.

Vi ska också fokusera på andra saker i Sverige, andra viktiga miljöproblem som havsmiljön i Östersjön.

Anf. 54 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! News flash: Sverigedemokraterna erkänner klimathotet. Men de har ingen aning om vad som ska göras åt det. Jag hörde inte ett enda konkret förslag på hur vi ska minska utsläppen i Sverige.

Du talar om löften, Jimmie Åkesson. Om jag har förstått det rätt har du ett enda löfte till dina väljare: Det ska komma färre flyktingar till Sverige. Det är det enda löftet du har. Men om vi tittar på det som gör att människor flyr kan vi se att Sverigedemokraterna står fullständigt svarslösa. Människor lämnar sina hem på grund av torka, naturkatastrofer och krig som växer i resursbristens spår. Men Sverigedemokraterna vill inte göra något åt klimathotet.

Du talar väl om bistånd. Men ni är det enda partiet som helt vill ge upp enprocentsmålet i biståndet. Hur ska vi få färre människor som flyr med mindre stöd till världen?

När resten av partierna gör upp om hårdare regler för vapenexport ställer sig Sverigedemokraterna utanför och säger: Mer svenska vapen ut i världen! Hur ska det göra världen tryggare?

Med er politik, Jimmie Åkesson, hade det blivit fler flyktingar i världen, inte färre.

(Applåder)

Anf. 55 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag är inte säker på att jag har möjlighet att påverka antalet flyktingar i världen. Det hade naturligtvis varit fantastiskt om jag hade haft det. Men tyvärr har jag inte det. Det är andra som har den möjligheten, de som startar krig och liknande.

Vi måste förstå det. Vi måste förstå att vi just nu lever med en global flyktingsituation. Fler än 60 miljoner människor är på flykt. De allra flesta av dem kommer inte till Sverige och knackar på vår port. Därför är bistånd viktigt. Om vi vill hjälpa så många flyktingar som möjligt är bistånd helt avgörande för att de ska kunna få hjälp.

På grund av den situation som vi ser just nu har vi, trots att vi i grunden inte vill ha enprocentsmålet, i vår budget lagt en biståndsram som är över enprocentsmålet.

Precis som vid de flesta tillfällen då jag och Gustav Fridolin har stått här och debatterat med varandra hjälper min politik fortfarande fler flyktingar än Gustav Fridolins politik gör. Så är det. Det är väldigt enkelt.

(Applåder)

Anf. 56 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Populistiska partier i de flesta länder har några gemensamma drag. De ställer grupper mot varandra. Och oavsett vilken fråga man ställer får man alltid samma svar. Dessutom saknar de konsekvent förmågan att ta ansvar.

Så är det med Jimmie Åkesson och hans parti. Han blandar gång på gång bort korten när någon ställer krav på honom att berätta vad hans parti vill göra för att förbättra integrationen och se till att de människor som

redan finns i Sverige ska komma i jobb snabbare. Så är det alltid när man debatterar med Jimmie Åkesson. Frågar man om äpplen svarar han päron.

I en debatt mellan Annie Lööf och Jimmie Åkesson i tv för en tid sedan var vi nog många som satte kvällsteet i vrångstrupen. Efter upprepade försök från Annie Lööfs sida hörde vi hur Jimmie Åkesson slingrade sig för att slippa svara på frågan: Vad ska vi göra för att dessa människor snabbare ska komma in i det svenska samhället? Till slut sa han: Jag behöver inte ta ansvar för den politik som ni har skapat.

I oktober 2012 fick han samma fråga här i riksdagen, och då svarade han: Jag behöver ingen verktygslåda, för jag har inte slagit sönder någonting. Det är ju ett häpnadsväckande svar från en partiledare för ett riksdagsparti, som om politiker som säger sig se problem inte skulle behöva avkrävas ansvar.

Nu kan du inte slingra dig längre, Jimmie Åkesson. Vad är det mer för problem som Sverigedemokraterna inte har orsakat och som man därför inte tänker ta ansvar för och komma med förslag till lösningar på? Hur är det med klimatförändringar? Hur är det med arbetslösheten? Hur är det med de växande sjuktalen, barns och ungdomars psykiska ohälsa? Eller är det bara när det handlar om flyktingar som har kommit till Sverige som ni inte är beredda att lägga två strån i kors för att de snabbare ska komma in i det svenska samhället och få jobb, bostad och utbildning?
(Applåder)

Anf. 57 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det är ett intressant faktum att Anders W Jonsson nu erkänner att man har skapat problem som vi sedan behöver lösa. Jag har naturligtvis inga som helst planer på att inte ta ansvar för det. Däremot tänkte jag inte göra det på det sätt som ni har gjort. Ni har ju komplett misslyckats med den så kallade integrationen. Vi har haft en integrationspolitik i det här landet i snart 20 år, och den har bara blivit sämre. Hur många miljarder som har rullat i den politiken vill jag inte ens tänka på, men ingenting har fungerat.

Då kan man antingen fortsätta att göra ännu mer av samma sak, ännu fler subventionerade låtsasjobb och ännu fler – som jag tror att Centerpartiet ville ha – skattefria zoner särskilt för människor med invandrarbakgrund. Man ville till och med ta hit ytterligare 40 miljoner invandrare, hörde jag Centerpartiets ledare säga i något sammanhang. Man kan fortsätta att göra ännu mer av det som inte har fungerat utan som har skapat problemen. Eller också kan man konstatera att någonting är fel i grunden. Kan det vara så att problemen med integration inte har uppstått av sig själva eller ur tomma intet? Kan det vara så att de har orsakats av en felaktig politik? Jag är övertygad om det.

Jag är övertygad om att dagens integrationsproblematik är orsakad av en ansvarslös invandringspolitik. Vad gör man då? Den första åtgärden är väl att man åtgärdar just det, alltså tar ansvar för invandringspolitiken.

Om Anders W Jonsson läser vårt budgetförslag kommer han att se att vi satsar relativt sett mer pengar än övriga partier på svenskundervisning för invandrare. Vi satsar mer på samhällsorientering för människor som kommer hit. Vi satsar massor med pengar för att skapa jobb, både för svenskar och för invandrare.

Men den integrationspolitik som borgerligheten och socialister i det här landet har bedrivit i snart 20 år har inte fungerat. Varför ska vi ha mer av den? Det är ansvarslost.

(Applåder)

Anf. 58 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Nu står vi återigen här och hör hur Sverigedemokraterna helt saknar åtgärder för att se till att de människor som redan finns här – det är dem som jag pratar om – ska komma in i samhället, få jobb och arbete. Men nästa gång som du, Jimmie Åkesson, går ut i medierna och skryter om att Sverigedemokraterna ska bli ett större parti, redovisa då också att det finns ett antal samhällsproblem som ni över huvud taget inte är beredda att ta ansvar för!

Vi från Centerpartiet ser en lång rad utmaningar som kräver politiska svar. Vi har konkreta förslag när det gäller jobb, klimat och miljö. Inte minst presenterar vi på punkt efter punkt hur vi ska se till att de människor som har kommit till Sverige kommer in i vårt samhälle. Till skillnad från Jimmie Åkesson kommer vi aldrig att blunda för mänskliga rättigheter. Människor på flykt har rätt till en fristad. Det är aldrig naivt, Jimmie Åkesson, att vara medmänsklig. Vad som är naivt är att tro att man som ett riksdagsparti kan sitta och rulla tummarna utan att komma med konkreta förslag.

(Applåder)

Anf. 59 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det är ganska tydligt att vi har olika syn.

Jag vet inte hur jag ska tolka det här. Man tillstår att man har skapat problem och att man tänker fortsätta att skapa problem. Det är också ett besked till väljarna.

Jag räknade upp ett antal åtgärder som jag tror är viktiga för att människor som kommer till det här landet ska kunna bli en del av det svenska samhället. En nyckel är svenska språket, och en annan nyckel är förståelse för det svenska samhället. En tredje nyckel är naturligtvis jobb.

Samtidigt menar jag att själva problemet någonstans handlar om synen på integration. Vi har haft stora invandringsomgångar till Sverige förr, men vi har inte haft någon integrationspolitik. Faktum är att integrationen fungerade mycket bättre i Sverige långt innan vi hade någon integrationspolitik. Kan det vara så, Anders W Jonsson, att integrationspolitiken är problemet? Det skulle kunna vara så.

(Applåder)

Anf. 60 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag vill börja med ett citat:

”Skolsystemets resurser ska användas till att höja kvaliteten i skolorna och inte delas ut som vinst. Svensk skola är på väg att förvandlas till en miljardindustri där företag satsar pengar och tar hem vinster som i vilket annat företag som helst, bland annat genom lägre lärartäthet och högre andel obehöriga lärare, vinster som dessutom kan flyttas utomlands. Men är skolan verkligen som vilket annat företag som helst? Vi tycker inte det.”

Låter det bekant, Jimmie? Det borde det göra. Det är nämligen ett citat från ert partis skolpolitiska program. Det var ett exempel på det motstånd

mot vinster i välfärden som ni gick till val på. Detta skolpolitiska program ligger kvar på er hemsida, så jag gissar att det fortfarande gäller.

Trots det kan jag konstatera att ni sedan valet har bytt politik fullständigt. Nej till vinster i skolan och välfärden har blivit ett ja till vinster i skolan och välfärden. Jag tror att jag vet vad det här beror på. Det sammanfaller med att ni efter valet har haft en rad möten med företrädare för precis dem som blir rika på vår gemensamma välfärd.

Ni har träffat Svenskt Näringsliv, ni har träffat Almega och ni har haft direkta möten med riskkapitalisterna. Och nu ska ni rädda vinsterna för dem som berikar sig på förskolebarn, flyktingar och äldre. Ni är skyldiga väljarna en förklaring. De har rätt att få veta varför ni har bytt åsikt. Hur gick det till när ni blev bästa vänner med riskkapitalisterna? Hur är det, Jimmie? Varför lurade du väljarna?

Och en annan sak: Kan du garantera att ni inte har fått några pengar från dem som vinner på att ni har bytt politik, varken lokalt eller centralt och inte heller via några andra omvägar? Det är dags att svara på de frågorna.

Anf. 61 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Den här diskussionen om synen på hur välfärden ska bedrivas och vem som ska utföra den har vi ju haft vid många tillfällen. Det är väl allmänt bekant att just Vänsterpartiet är de som är allra mest kritiska till att någon annan än kommunen, landstigen eller staten utför verksamheter inom välfärden i det här landet. Och det kan man tycka. Det är en fullt legitim uppfattning. Så har det varit i Sverige och i många andra länder där valfrihet och människors frihet är ganska begränsad.

Jag delar inte den uppfattningen. Jag tror att det är väldigt bra att vi har en sammanhållen skola – för att ta det exemplet. Jag tror att det är väldigt bra att antalet friskolor kan begränsas, särskilt i mindre kommuner där ett stort antal friskolor riskerar att urholka den kommunala skolans resurser. Då kan man få en dålig skola och en väldigt bra skola. Jag tror till och med att det kan vara bra med ett kommunalt veto som vi har diskuterat i olika sammanhang.

Jag tror att det kan vara bra att man begränsar vinst i någon form, så att det inte blir övervinster som till och med kan flyttas till skatteparadis i andra delar av världen. Där har jag inte ändrat uppfattning, Jonas Sjöstedt. När du påstår det ljuger du, eller så har du missförstått någonting väldigt radikalt.

Vad vi däremot har gjort är att vi har räddat hundratusentals människor i det här landet från vänsterpartistisk, socialistisk politik som går ut på att i princip avskaffa all privat utförd välfärd som hundratusentals människor i det här landet i dag är beroende av, uppskattar och vill ha kvar. Det är det som vi har gjort. Vi har inte ändrat uppfattning.

(Applåder)

Anf. 62 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Man märker att det här är en känslig fråga för Sverigedemokraterna, lika känslig som när vi diskuterat ert ungdomsförbund eller något annat som ni, Jimmie Åkesson, inte vill prata om. Det beror på att ni har sagt två olika saker. Du åkte före valet runt i Sverige och sa att

vinster i välfärden är dåligt. Sedan får företagen stå på kö hos er och övertala er, och nu ska ni rädda deras vinster genom att fälla de begränsningar som gör att vi skulle kunna få ordning och reda i välfärden. Det är vad jag kallar att ljuga för väljarna. Det är vad jag kallar att låtsas en sak före valet för att det är populärt och sedan visa någonting annat efteråt.

Ni vägrar att svara på frågan om ni fått pengar eller inte. Jag tycker att väljarna har rätt att få veta om de betalat för att få era röster. Det säger också någonting om er som parti. Ni är beredda att i en handvändning sälja ut pensionären och förskolebarnet för att få bli en del av den politiska eliten och vara nära storkapitalet. Det är Sverigedemokraterna.

Anf. 63 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det här är så verklighetsfrånvänt att det blir närmast komiskt. Jag vet inte vad jag ska svara på det.

Nej, vi har inte fått några pengar från storkapitalet. Nej, vi har inte ändrat oss. Och nej, jag har inte sett några köer utanför vårt kansli där storkapitalet väntar på att få övertala mig eller någon annan att gå deras ärenden. Det är nämligen inte sant. Det har inte skett. Att däremot träffa intresseorganisationer, träffa företrädare för olika typer av intressen i samhället, är min och andra politikers uppgift. Vi träffar givetvis människor som har kopplingar till näringslivet men också sådana som har kopplingar till fackförbund, jordbruk, landsbygdsfrågor, Europapolitik och vad det nu kan vara.

Men det är naturligtvis våra medlemmar som beslutar vilken politik vi ska föra i Sveriges riksdag. Det var precis det jag sa alldeles nyss. Jag beskrev tydligt hur vi ser på vinster och privata utförare i välfärden. Det är inte det minsta otydligt, och jag tror inte att någon annan än Jonas Sjöstedt tror och tycker det.

(Applåder)

Anf. 64 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja ställa några frågor om invandringen. Vi vet vad Sverigedemokraterna tycker. Det är poänglöst att bara stå och skälla på varandra, men jag skulle vilja höra hur de resonerar på ett par punkter.

Hela er budget, Jimmie Åkesson, bygger på en mycket kraftig minskning av invandringen, och det ska ske oerhört snabbt. Ni säger att invandringen ska minska med 95 procent. Nu är prognosen 150 000, vilket är fler än någonsin. Det betyder att fler än 140 000 av dem ska avvisas. Sverige har skrivit på FN:s flyktingkonvention, och vi har skrivit på EU:s skyddsgrundsdirektiv. En mycket stor del av dem som nu kommer uppfyller kriterierna i dessa direktiv. Vi har i Sverige några regler som skulle kunna tas bort om man ville, och då skulle antalet minska något, men huvuddelen uppfyller med största sannolikhet skyddsgrunderna.

Vi ska komma ihåg att FN:s flyktingkonvention tillkom efter andra världskriget eftersom europeiska länder hade vägrat att ta emot judar som flydde undan Förintelsen. Man införde en skyldighet för länder i Europa att under vissa kriterier ta emot flyktingar. Ett land kan inte vägra det. EU:s skyddsgrundsdirektiv har sin bakgrund i etnisk rensning i Bosnien och så vidare. Man införde en skyldighet eller ett åtagande för länder i Europa. Huvuddelen uppfyller dessa direktiv.

Vad, Jimmie Åkesson, ska du göra för att stoppa alla de människor som uppfyller kriterierna i dessa direktiv?

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 65 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det är alldeles riktigt att alla de internationella regler och avtal som styr flyktingpolitiken och hur vi hanterar flyktingsituationen har kommit till utifrån respektive situation. Jan Björklund nämner själv Genèvekonventionen och en del andra exempel.

Det är lite det som är poängen här. Det där är anpassat efter en helt annan situation. Det där är inte anpassat efter att vår yttre gräns mot omvärlden har kollapsat och att vi nu har 10 000 människor i veckan som begär att få asyl i Sverige. Då måste man se över hela det internationella regelverket och anpassa det efter den nya situationen. Det är jag beredd att göra, för det här håller inte längre. Vem som helst förstår att det inte kan fortsätta så här.

Man kan tro att det är fråga om en tillfällig topp till följd av kriget i Syrien. Det är många som tror det. Jag hör det hela tiden i debatten; just nu är det krig i Syrien, och därför kommer det så många. Av de 10 000 som kommit till Sverige den senaste veckan är inte ens en tredjedel från Syrien. De kommer från andra delar av världen. Visst har det med Syrien att göra, men framför allt handlar det vi just nu ser om att EU:s yttre gräns har kollapsat och vi inte längre har något inre gränsskydd. Därför ser det ut som det gör. Människor vill till Sverige. Människor vill till Tyskland. Det är därför vi har det som vi har det i dag.

Då menar jag att vi måste utnyttja alla de lagrum och ta vara på alla de möjligheter som finns för att sätta stopp för asylinvandringen. Vi vill ha en folkomröstning om fortsatt asylinvandring så att svenska folket kan få säga sitt i den frågan. Men fram till dess behöver vi ha ett stopp.

Om Jan Björklund inte tror att det är möjligt eller om Jan Björklund inte vill ha det har jag full respekt för det, men min analys är att vi för länge sedan passerat gränsen för vad vi klarar. Nu måste vi göra någonting. Det är det ansvarsfulla.

(Applåder)

Anf. 66 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson höll samma anförande som han alltid gör men svarade inte på frågan. Jag vet att du är emot flyktingar, Jimmie Åkesson, men som du sa kommer en tredjedel, give or take, från Syrien. De har skyddsskäl enligt konventionerna. Sedan kommer det ett antal från andra håll i världen som också har skyddsskäl och ytterligare ett antal som säkert inte har skyddsskäl, och de kommer så småningom att få lämna Sverige.

En tredjedel av de 150 000 är 50 000, de som kommer från Syrien, men du ska säga nej också till dem. På vilken grund? Din budget, som ska gälla från den 1 januari, om några veckor, förutsätter att hela världen omförhandlar Genèvekonventionen, annars kommer Sverige att frånträda den. Det är innebörden i ditt besked. Det är oerhört dramatiskt. Det har inte ens Viktor Orbáns Ungern gjort. Vi ska lämna alla internationella åtaganden för att kunna uppfylla er budget. Det kommer inte att ske, och det vet du. Er budget är ett enda stort luftslott.

(Applåder)

Anf. 67 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det är inte så enkelt som Jan Björklund försöker få det att låta. Det finns i alla de internationella reglerna en grundläggande princip om första asylland. Sverige är väldigt sällan första asylland. Människor tar sig exempelvis via Turkiet, och sedan via land efter land efter land, till Sverige. Man flyr inte från Tyskland till Sverige. Man flyr inte från Danmark till Sverige. Sverige är i väldigt liten utsträckning första säkra land för flyktingar från Syrien eller från andra länder i den delen av världen. Det är det som nu är så viktigt.

Men nu har tyvärr Tyskland, Sverige och en rad andra länder kastat dessa viktiga och avgörande internationella regler på soptippen och bedriver en ansvarslös politik. Tyvärr är det så. Det är grunden.

Vi måste rikta om flyktingpolitiken för att hjälpa flyktingar. Det är avgörande för att vi ska kunna hjälpa så många som möjligt i den globala situation vi just nu ser.

(Applåder)

Anf. 68 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Ni brukar tala om vikten av att värna svensk kultur och vårt gemensamma kulturarv, Jimmie Åkesson. Men jag undrar vad ditt ord egentligen är värt.

När vi kristdemokrater i riksdagen hade fått med oss en enig allians på att bevara en av våra fina kulturtraditioner, rätten att fira skolavslutning i kyrkan, röstade Sverigedemokraterna emot. Ni stoppade förslaget att vissa konfessionella inslag skulle kunna godtas vid skolavslutning eller högtidsfirande i kyrkan. Frågan hade beretts i utbildningsutskottet. Det fanns en majoritet för förslaget från Alliansen. Men vid slutjusteringen backade ni och stoppade förslaget.

Som ett resultat av Sverigedemokraternas agerande är vi kvar i samma osäkra läge vad gäller skolavslutning i kyrkan som vi varit de senaste åren. När vi snart närmar oss advent och jul kommer vi att få nya helt onödiga debatter om vilka verser i psalmer man ska kunna sjunga, om man ska få nämna varför vi firar jul – ja, frågetecknen är flera.

Jimmie Åkesson, vad var det som hände på mötet när ni bestämde er för att stoppa förslaget? Varför vill ni inte stödja ett förslag som skulle säkra att man kan fira skolavslutning i kyrkan?

Anf. 69 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det gläder mig att även andra partier än Sverigedemokraterna verkar brinna för den frågan. Redan för tio år sedan lanserade vi en kampanj som vi kallade för Blomsteruppropet, eller något sådant. Vi åkte land och rike runt och pratade om hur viktigt det var att bevara den traditionen, som redan då var kraftigt hotad på grund av inte minst de krafter som tycker att svensk kultur, svenska traditioner och sådant inte är någonting viktigt.

Då hörde jag ingenting från vare sig Kristdemokraterna eller några andra borgerliga partier. Men det är bra att man nu har uppmärksammat den här problematiken.

Vad som hände i det där sammanhanget kan jag inte svara på. Jag har läst om det, precis som Andreas Carlson har gjort, men jag kan inte svara på vad som hände i detalj. När man behandlar enskilda riksdagsärenden

uppstår ofta saker som gör att man av någon anledning inte kan stödja ett förslag som kanske är bra i grunden men där någon detalj är dålig. Men lägg fram förslaget igen, så ska vi se till att fixa det!

(Applåder)

Prot. 2015/16:13

14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 70 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Det är anmärkningsvärt att en partiledare för ett parti som Sverigedemokraterna, som säger sig ha brunnit för en fråga i många år, inte röstar för förslaget när frågan väl ligger på riksdagens bord och är uppe för slutjusteringar i utskottet. Man skulle en gång för alla fatta beslut om att reda ut detta och få slut på debatten om vilka verser man får sjunga, så att man ska kunna vara i kyrkan och ha lussetåg och så vidare. Men vid själva mötet då man ska fatta beslutet backar Sverigedemokraterna och stoppar förslaget. Man rullar tillbaka bandet. Därför kommer den osäkra situationen att fortsätta nu i advent och jul. Man kommer att diskutera vilka verser i psalmerna man ska kunna sjunga.

Vad säger du till de barn och föräldrar som nu inte kommer att kunna ha samlingar i kyrkan, ha luciatåg, sjunga någon psalm eller få några ord av prästen på grund av hur ni har agerat i Sveriges riksdag? Vad säger du till dem, Jimmie Åkesson?

Anf. 71 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag säger att Andreas Carlson och hans borgerliga kompisar hade regeringsmakten i åtta år, och de gjorde ingenting åt den här frågan, trots att vi påpekade problematiken vid åtskilliga tillfällen. Det är det jag säger. Jag beklagar det. Nu kommer man, efter att man har haft regeringsmakten i åtta år, och vill göra något, och av någon anledning går det inte igenom riksdagen. Då säger jag – och det är ett löfte: Kom igen, så gör vi det!

(Applåder)

Anf. 72 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr talman! År 2007 drabbades Syrien av den värsta torka regionen hade upplevt. Den varade i tre år, och när kriget bröt ut var är redan 1 ½ miljon människor på flykt. I den till synes bortglömda konflikten i Sudan är 2 miljoner människor på flykt. 300 000 har dödats. I sin rapport om läget i Darfur konstaterar FN att miljöproblem, resursbrist och torka ger delförklaringar också här. I Östafrika räknade Sida tidigare med en allvarlig svältkatastrof varje årtionde. I dag inträffar torkan vartannat år. Det är likadant i Palestina, Libanon och på hela Afrikas horn. Torkan är inte ensam krigsorsak, men där inget annat längre kan gro har extremism, motsättningar och krig desto lättare att slå rot.

Klimatförändringarna är inte något avlägset hot i framtiden. Det handlar inte bara om våra barn – det handlar om oss. Men mänskligheten står inte handlingsförlamad. Vi vet vad som kan göras. I de delar av Somalia där bland annat svenskt bistånd nått fram behöver inte längre torka betyda svält. Den svenska regeringens bidrag till FN:s gröna klimatfond ger styrka till det internationella klimatarbetet. Och detta är viktiga signaler inför klimatmötet i Paris.

Sverige bygger broar mellan rika och fattiga länder. När vi förmår leva upp till de löften som getts växer förtroende, som ger hopp om att ett fungerande och accepterat klimatavtal kan komma på plats. För vi kan minska de globala utsläppen, men det går bara om varje enskilt land gör sitt. Utsläppens konsekvenser är globala, men varje utsläpp är lokalt.

Vi gör nu de nödvändiga investeringarna för att Sverige ska nå upp till sina klimat- och miljömål. Vi ska binda samman Sverige med snabb järnväg. Vi investerar i tåg som kan gå i tid, i bättre kollektivtrafik och i smart infrastruktur. Bilar som går på biogas eller el ska inte vara high-tech för miljönorden utan vara tillgängliga för alla.

Klimatsmarta små, billiga hyresrätter ska byggas, och miljonprogrammets bostadsområden och skolor ska rustas upp. Ett till 100 procent förnybart energisystem ska bli verklighet genom investeringar i solenergi, vindkraft, energieffektivisering och smarta elnät. Bönder ska få stöd att producera biogas till våra bilar, och efterfrågan på ekologisk mat ska mötas.

Skatteväxling ska genomföras, så att det som är bra för miljön blir billigare och det som är dåligt för miljön blir dyrare. Detta är en politik som ger jobb, teknikutveckling och företagande här och nu. Det är också en politik som tar klimatansvar för framtiden.

Herr talman! Jag tycker mig se konturerna av en renässans. Stämningläget i världen förändras. Att lösa den globala miljö- och klimatkrisen är inte längre en fråga om uppoffring. Hållbarhet är vägen till mer attraktiv, coolare, teknologiskt mer avancerad, hälsosam och demokratisk framtid när vi äntligen förstår att vår framgång beror på vår förmåga att sköta vårt hem – jorden.

Planeten vilar på en egg. Vart ska vi titta – mot en återvändsgränd eller mot en hållbar framtid? Så uttryckte miljöprofessor Johan Rockström det i årets populäraste sommarprogram. Han beskriver hur det vi gör i dag och det vi inte gör har effekter långt in i framtiden. Det är en insikt att ha med sig när man arbetar med politik, och den gäller inte bara miljöpolitik.

Inom det område som jag ansvarar för i regeringen, skolpolitiken, blir det särskilt tydligt. En nedskärning nu får sina största konsekvenser när dagens barn lämnar skolan och inte har möjlighet att bygga sin framtid, skaffa ett jobb och saknar makt över sitt liv. Det är likadant med en investering i skolan. I dag kan den tyckas vara en kostnad i budgettabellen, men när våra barn får den tid de behöver med sina lärare, blir mötta och lyssnade till, får känna respekt och lära sig respektera andra, lära sig saker, börja tro på sig själva och kan växa till att bli de vuxna de vill vara, betalar den sig om och om igen, mänskligt och samhällsekonomiskt.

När vi säger ”skolan” tänker vi gärna på byggnaden, platsen dit vi gick. Men när tanken för oss vidare minns vi i stället vad vi kände när vi gick dit – vännerna, en lärare som trodde på oss – och i grunden är det just detta som skolan är. Eleven måste känna tillit till läraren och mötas av höga förväntningar som uppfattas som ärliga. Eleven måste våga ta plats i klassrummet, prova, göra fel för att göra om och prova igen, och bara läraren kan bygga en sådan miljö. Det är detta som gör lärarjobbet så utmanande, fantastiskt och unikt.

En sak är sann oavsett vilka barn vi pratar om – små eller stora, barn som kan stava redan i förskoleklassen eller barn som aldrig läst en bok före sin första skoldag, barn som är pojkar och barn som är flickor, barn som är nyanlända och barn som är gammalanlända – det är i relationen mellan

lärare och elev som lärandet uppstår. Därför handlar regeringens investeringar så mycket om hur den relationen kan stärkas. Lärare ska ha bra möjligheter att klara sitt uppdrag, och elever ska ha bra möjligheter att göra sitt jobb.

Tänk på dig själv! När du är stressad, är du då som bäst på att se andra, att sätta dig in i en annans situation och förstå hur en annan människa tänker? Nej. Lärare i dag är en av våra mest stressade yrkeskårer, och just de egenskaper som är allra viktigast för läraryrket är bland de första vi tappar när vi blir stressade. Därför investerar regeringen i lärarkåren. Fler ska anställas i de tidiga åren, så att lärarna får mer tid för sitt arbete. En läsa-skriva-räkna-garanti tas fram, så att lärarna får större makt att sätta in särskilt stöd när de ser att en elev behöver det. Två nationella prov har tagits bort, och de kvarvarande digitaliseras, så att lärarna får mer tid för lärandet. Lärares löner höjs. Rektor stärks i sitt pedagogiska ledarskap.

Ska eleverna kunna prestera bra måste de må bra, men den psykiska ohälsan ökar bland unga. Var femte flicka drabbas ofta av ångslan, oro eller ångest. Det är inte något som bara händer, utan det är resultatet av hur samhället förändras. Ett av de vanligaste skälen till att unga känner oro är att de oroar sig för skolresultat och för om de kommer att kunna få ett jobb i framtiden. Den höga ungdomsarbetslösheten fortplantar sig till oro på grundskolorna.

Andra oroar sig över sin familjs ekonomiska situation. När barn växer upp i fattigdom märks det i deras oro, och det märks i skolan. Det är inte lätt att som lärare nå fram till en elev som oroar sig för sina föräldrar. Därför är investeringarna för jämlikhet – för att stärka de familjer som har det tuffast, sluta utförsäkra sjuka föräldrar, ge också arbetslösa eller ensamstående föräldrar möjlighet att ställa upp som de vill för sina barn – också investeringar för att förbättra skolans möjligheter att lyckas med varje elev.

En majoritet av eleverna i Sverige tycker att det är roligt att gå till skolan. De har förtroende för sina lärare. Nio av tio lärare och elever möter varandra med respekt. Men att de allra flesta känner på det sättet räcker inte. Ett barn som utsätts för mobbning är inte en siffra i statistiken, utan det är en ung människa som fråntas sin rätt att växa, utvecklas och känna tillit.

Lärandet och skolmiljön hör ihop. Bryts självkänslan ned blir det inga bra skolresultat. Elever har rätt att få koncentrera sig på sin utbildning. Man ska inte behöva vara rädd för vad som händer på rasten.

Det är sannolikt inte fler som upplever mobbning i dag än tidigare, men för dem som är utsatta finns det inte längre något slut. I skenbart skydd av nätets anonymitet fortsätter kränkningarna på kvällar och helger. Samtidigt tar sig mobbningen nya uttryck. Så kallad bötning, en form av utpressning, sprider sig på högstadieskolor. Många utsatta berättar inte för någon av skam och rädsla för ytterligare kränkningar.

Vi vuxna behöver ta del av den värld som våra unga befinner sig i. Det är det långsiktiga, systematiska och närvarande arbetet som avgör om en skola lyckas. Därför är regeringens investeringar i fler lärare och mer tid för lärarna att göra sitt jobb också en investering i en bättre arbetsmiljö i skolan.

På skolor som lyckas i arbetet mot kränkningar och för studiero är ofta elevhälsan en motor. Från nästa år investerar regeringen 200 miljoner i elevhälsa. Det är pengar som ska leda till ökad tillgänglighet och stärkt kvalitet. Det är särskilt viktigt för dem som upplever mest utsatthet i skolan i dag – unga tjejer, unga hbtq-personer och unga med funktionsnedsättning.

Lärare behöver tid för att se kränkningar men också verktyg för att handla när de ser. Ett av de nationella skolutvecklingsprogram som nu inrättas handlar om att ge lärare och rektorer verktyg för att bygga trygghet och studiero. Det är inget tomtebloss, en tillfällig satsning, tills vi vänder blicken åt ett annat håll. Det handlar om att se eleverna. Det är en långsiktig och systematisk investering så att lärare och rektorer får kontinuerlig utveckling och kan lära av varandra om sådant som normkritisk pedagogik och hur vi arbetar effektivt mot diskriminering och kränkningar.

Herr talman! Det kan låta högstämt, men det är inte min mening. Det är ett konstaterande. Vår framtid avgörs av två saker: hur vi klarar att möta klimathotet och vilken skola vi ger våra barn. Då handlar det inte om någon annan någon annanstans någon annan gång. Det handlar om oss. Det är vi som måste agera utifrån vår kunskap. Vi har verktygen och metoderna. Vi avgör hur framtiden formas genom de beslut vi fattar eller väljer att inte fatta i dag.

(Applåder)

Anf. 73 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! I januari 2014 förklarade Gustav Fridolin att anledningen till att tågen inte gick i tid var att ägaren staten hade ”mjölkat SJ på pengar”. Detta var efter att SJ under de senaste åren då hade delat ut drygt 200 miljoner kronor till ägaren. Gustav Fridolin beskrev den politiken som en ”spark i magen på alla oss som har stått och frusit på en perrong”.

Nu har Miljöpartiet fått regeringsmakt och genast bestämt att SJ ska dela ut 1,7 miljarder i en extrautdelning. Det är alltså mer än sju gånger så mycket. Utan att gå närmare in på klimatfrågan konstaterar jag att det mig veterligen inte har blivit varmare på några perronger sedan sist.

Då beskrev Gustav Fridolin det som en spark i magen på alla tågresenärer. Nu undrar jag om Gustav Fridolin kan berätta: Vad är en lämplig beskrivning av Miljöpartiets agerande i regeringsställning?

Anf. 74 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Tack, Anna Kinberg Batra, för frågan! Jag är särskilt tacksam för den eftersom jag förutsätter att den ger en öppning för en diskussion med Moderaterna från regeringens sida om hur vi ger SJ ett utökad samhällsuppdrag. Nu är det ju så att vi har att styra SJ utifrån de principer som är fastlagda och följda av alliansregeringen. Vi vill – och vi har det i vår regeringsplattform – utöka SJ:s samhällsuppdrag och ge SJ ett nytt samhällsuppdrag. Det skulle kunna innebära att man styr SJ på ett annat sätt än enligt de principer som gällt tidigare, som bland annat reglerar vilket kapital som ska finnas i bolaget.

När frågan kom upp på bordet var det avgörande för oss att säkerställa att SJ kan klara sin investeringsplan och att inte kapitalförändringar i bolaget på något sätt förändrar SJ:s pågående investeringar. Men det är också viktigt att klart uttala att detta inte ändrar möjligheterna för regeringen att

senare agera för att SJ ska ha det kapital som behövs för att kunna trafikera höghastighetsbanorna. I de delarna har vi fått säkerställanden både från SJ:s ledning och från regeringen, som vi ingår i.

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 75 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Att ta 200 miljoner var alltså att sparka i magen. Att ta sju gånger så mycket är att ta ansvar i Gustav Fridolins värld.

Jag undrar om det är likadant i fråga om Akademiska Hus. Miljöpartiet uttryckte före valet att ägardirektiven skulle förändras så att det framgick att det statliga fastighetsbolaget skulle tillhandahålla studentbostäder eller vara skyldigt att upplåta sin mark för det. Men i regeringsställning plockar Miljöpartiet i stället ut 6 ½ miljard från Akademiska Hus och ger till annat som prioriteras i regeringsställning.

Det har kommit fyra propositioner hittills från den miljöpartistiske bostadsministern, bland annat om modernare lantmäterisammanträden. Men när det gäller att förenkla detaljplaner och faktiskt möjliggöra studentbostäder säger Miljöpartiet nej. Hur blir det fler bostäder genom att man plockar ut 6 ½ miljard ur Akademiska Hus och med Miljöpartiet i regeringsställning?

(Applåder)

Anf. 76 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker nog att man ska kunna avkräva en ledare för det största oppositionspartiet, som aspirerar på att vara oppositionsledare, viss logik i resonemangen.

Du talar om ägardirektiven för flera av de statliga bolagen. Regeringen har att agera utifrån de ägardirektiv som i de allra flesta fall är fastlåsta av riksdagen. I den riksdagen äger regeringen inte majoritet. Av den anledningen vill vi ha breda samtal. Jag uppfattar din fråga som att Moderaterna nu är öppna för den typ av samtal om olika ägardirektiv, till exempel för SJ, som vi har pratat om och som de tidigare inte varit öppna för.

Sedan var det detta med logik. Det är ju ni som plockar bort investeringen i nya klimatsmarta, små och billiga hyresrätter som vanligt folk har råd med. Den vill ni ta bort. Ni vill fortsätta att ha en bostadsmarknad där bara den som har rätt kontakter eller tillräckligt fet plånbok kan hitta en lägenhet. Ni plockar bort detta för att ha råd med skattesänkningar. Bryr ni er verkligen om bostadsbristen får ni gå tillbaka och lägga fram ett annat budgetförslag för riksdagen.

(Applåder)

Anf. 77 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag ställde en fråga till statsministern tidigare vad gäller den underfinansierade budget som regeringen har lagt fram. Jag fick väl inget svar – det var kanske inte så oväntat – av statsministern. Men nu har vi ytterligare en regeringsföreträdare här som kanske kan svara.

Framöver är det kanske 10 000 människor varje vecka eller fler som ska ha del av välfärd och liknande. Det är ingenting som man egentligen har tagit höjd för i sin budget. Därför är den att betrakta som underfinansierad. Nu befinner sig Miljöpartiet i regeringsställning. Det är någonting nytt för Miljöpartiet. Man har tidigare framfört fluff-fluff och en allt-till-alla-retorik. Det fungerar inte längre, för nu måste man också ta ansvar för

vad man tycker. Då undrar jag helt enkelt, herr talman: Vem ska betala för den underfinansiering som finns i budgeten? Vad är det som ska stå tillbaka? Ska det drabba bilister på landsbygden? Vem får betala?

Anf. 78 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vi har varit tydliga med detta: När Migrationsverkets prognoser kommer får vi återkomma med vilken finansiering som är möjlig och nödvändig för att möta de människor som nu flyr Asads oljebombningar, svällande och brinnande flyktingläger och IS terror. Vi tycker nämligen att Sverige ska ta ansvar och erbjuda en fristad. Vi ska också erbjuda en möjlighet för de människor som kommer att göra vårt land till sitt. Därför är de replikväxlingar intressanta som Jimmie Åkesson har haft med flera företrädare om Sverigedemokraternas obefintliga politik för etablering och för att människor som kommer ska få en möjlighet att vara med och arbeta, bidra och bygga det land som vi har.

Sverige har tagit ansvar vid svåra flyktingkatastrofer förr. Under Balkankrisen tog vi emot många människor som flydde från kriget i Jugoslavien, mitt under vår svåraste ekonomiska kris, precis efter att man kommunaliserat skolan. Det var svårt. Det var en stor utmaning. Men, vet du vad, när vi nu tittar på de människor som kom ser vi att de i stor utsträckning har arbete och högskoleutbildning. De jobbar, bidrar och bygger det land som också Jimmie Åkesson ska företräda som vald ledamot i Sveriges riksdag.

Jag vill därför ställa en motfråga till Jimmie Åkesson. Flera gånger under förmiddagen har vi hört att nu kommer det för många. När uttryckte Sverigedemokraterna att nu är flyktingmottagandet lagom? Vid vilket tillfälle var det den sverigedemokratiska linjen? Var det när ni bildades och sprang runt och heilade på era möten? Var det när er justitieministerkandidat sprang runt med järnrör på gatorna i Stockholm? Var det för ett par månader sedan, innan flyktingkrisen i Syrien sökte sig in också i Europa?

När sa Sverigedemokraterna att vid det här tillfället är det ett lagom stort flyktingmottagande?

(Applåder)

Anf. 79 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Man kan ställa motfrågor, men det kan man väl kanske göra när man svarat på den fråga man fick. Gustav Fridolin gjorde inte det, och det hör väl i och för sig till vanligheterna i de här sammanhangen att man inte svarar på frågor.

Så mycket svar fick vi dock att Gustav Fridolin säger att när Migrationsverkets prognos kommer så kommer man, om det behövs, att hitta finansiering för detta. Min fråga var egentligen inte om det kommer att behövas och om man i så fall ska hitta finansiering – det är väl underförstått att man måste – utan min fråga var hur och var man ska hitta denna finansiering.

Detta svarar inte Gustav Fridolin på, utan han påstår att det har man inte ens en idé om. Men det måste man väl ändå ha. Den här prognosen kommer i princip när som helst. Då måste man ta ansvar för det. Stefan Löfven har varit ute och talat om att man räknar med ungefär 150 000 i stället för hälften så många. Ni måste väl ändå ha en idé om vad det kostar, och ni måste väl ändå ha en idé om var de pengarna ska tas ifrån.

Svara nu på detta, Gustav Fridolin: Varifrån ska ni ta pengarna? Vem ska betala?

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 80 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Vi ska också i ett svårt läge, med en stor utmaning och den största humanitära insatsen på mycket länge i svensk historia, se till att följa sunda statsfinansiella principer. Det är självklart för vår regering. Det har vi gjort med svåra frågor tidigare, och det kommer vi att göra också den här gången. Det här är människor som behöver få en fristad och tak över huvudet och som kan komma in och bidra till att bygga vårt land starkt.

Jag noterar att den fråga som jag ställde till Sverigedemokraterna, efter att i ett par timmar har hört Sverigedemokraterna säga att just nu är det för många, inte fick något svar. Sanningen är nämligen den att Sverigedemokraterna aldrig har tyckt att det har varit lagom många flyktingar. De tycker att *en* människa som flyr är en för många och har nu en nära-noll-princip: Ingen människa ska vi hjälpa i Sverigedemokraternas Sverige.

Sanningen är ju den att oavsett om det kostar eller är en investering för Sverige så säger Sverigedemokraterna samma sak i den här frågan som man gjorde när man heilade på sina möten.

(Applåder)

Anf. 81 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Under de senaste veckorna har vi sett den verkliga kraften i civilsamhället. Enskilda människor och frivilligorganisationer har gått samman på ett sätt som verkligen har fått mig att bli rörd och känna mig stolt över att vara svensk.

När miljontals människor flyr undan krig, terror och förtryck har civilsamhället stått upp för öppenhet, humanism och medmänsklighet. Människor har gett till välgörenhet som aldrig förr. Vi har sett hur medmänskligheten lever djupt i den svenska folksjälen.

Men just i det läget väljer Miljöpartiet i regeringsställning att slopa avdragsrätten för gåvor till hjälporganisationer. Det här är ett svek mot människors vilja att hjälpa, ett svek mot de organisationer som just nu gör heroiska insatser för att mätta hungriga magar och värma kalla kroppar.

De berörda organisationerna har själva sagt att regeringens beslut kommer att slå undan benen på framför allt de mindre aktörerna. Sammantaget kommer Röda Korset, Läkare Utan Gränser med flera att förlora minst lika mycket pengar som regeringen säger sig få in till statskassan genom att slopa avdragsrätten, det vill säga 250 miljoner kronor. 250 miljoner! Det är alltså dubbelt så mycket som regeringen lägger på klätterställningar och andra renoveringar på landets skolgårdar i årets budget.

Min fråga till Gustav Fridolin blir därför: Är det verkligen viktigare för Miljöpartiet att bygga några klätterställningar på enstaka skolor än att hjälpa medmänniskor i nöd?

(Applåder)

Anf. 82 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Låt mig först säga att jag verkligen delar den stolthet över den humanitära insats Sverige och svenska folket nu gör som Anders W Jonsson ger uttryck för. Jag kan också notera att Centerpartiet, Miljöpartiet

och regeringen i många delar ser samma utmaningar och ser att vi måste möta dem samlat och tillsammans. Jag är glad över att kunna ha fortsatta samtal om det.

När det gäller den fråga som Anders W Jonsson tar upp får jag ärligt erkänna att jag inte riktigt har sett den verklighet som Anders W Jonsson beskriver. När jag som barn skamlade bössa för Rädda Barnen eller när jag under de senaste veckorna har volontärat i församlingar som erbjuder en fristad för de människor som flyr, har jag liksom aldrig mött en enda frivillig kraft eller en enda människa som har lagt en peng i bössan som har sagt: Vänta lite! Får jag skatteavdrag för det här?

Det är ju inte skatteavdraget som gör att människor är beredda att ställa upp för sina medmänniskor med pengar om man har det eller med tid om man har det, utan det är ju för att man faktiskt tror på solidaritet, empati, medmänsklighet och ett land som håller samman.

De pengar som vi sparar genom den reform som Anders W Jonsson tar upp kommer att dubbelkompenseras via minst lika mycket mer än planerat i stöd till de flyktingläger som UNHCR ansvarar för direkt vid krisen i Syrien och via minst lika mycket i direkt stöd till det svenska civilsamhälle som nu sluter upp och möter flyktingkrisen.

Pengar kommer alltså att gå ut i systemet, därför att de som gör jobbet, de som kavlar upp ärmarna och verkligen ställer upp nu behöver de resurser som finns tillgängliga.

Anf. 83 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Det som är fullständigt obegripligt är att i ett läge där vi verkligen behöver att frivilligorganisationer och civilsamhället ställer upp, då går regeringen och Miljöpartiet in med beskedet att man drar tillbaka 250 miljoner, vilket enligt organisationerna är mer än 250 miljoner i deras verksamhet.

250 miljoner kronor betyder väldigt mycket. Röda Korset har något som de kallar för matpaket till människor på flykt i Syrien. Det kostar 77 kronor och innehåller ris, bönor, olja och salt så att det räcker till en person i månad. Miljöpartiets politik innebär alltså en minskad möjlighet för Röda Korset motsvarande mat för 3,2 miljoner människor i en månad.

För oss i Centerpartiet är det så självklart att stötta och främja enskilda människors engagemang. Då är det också en självklarhet att man ska göra det man kan för att stötta dessa organisationer. Men för Gustav Fridolin går klätterställningar före medmänsklighet.

Anf. 84 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Nej, Anders W Jonsson, nu ska vi faktiskt hålla ordning på siffrorna. Det är de facto så att i den budget som regeringen har lagt på riksdagens bord ökar stödet till UNHCR:s arbete för flyktingar som flyr direkt från krisen i Syrien. Stödet ökar också kraftigt till civilsamhället, till de frivilligorganisationer, idrottsföreningar och andra som ställer upp i den kris som vi nu ser och gör den humanitära insatsen.

Det går alltså inte att påstå att det här beslutet minskar stödet eller resurserna, för det finns dubbelt upp i den budget som regeringen har lagt fram.

Jag har full respekt för att Centerpartiet tycker att det här skatteavdraget är bra, men jag måste än en gång erkänna att jag inte har mött de givmilda, solidariska och empatiska människor som ger av sina pengar och sin tid men först ställer frågan: Får jag dra av det här på skatten?

Jag tror inte att det är drivkraften för den solidaritet vi ser i Sverige i dag.

(Applåder)

Anf. 85 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! I dag är du, Gustav Fridolin, intervjuad i Dagens Nyheter om att ni vill samarbeta blocköverskridande med borgerliga partier om att införa nya skatteavdrag, till exempel genom en utvidgning av RUT-systemet.

I artikeln framskyntar också att Miljöpartiet är bekymrat över att framstå som ett parti till vänster. Jag tror inte att ni ska vara så bekymrade; risken är inte så stor. Om Gustav Fridolin vill kan jag skriva ett intyg på att ni inte är det.

Jag ser inriktningen med skatteavdrag som bekymmersam. Det är ju det vi har provat i åtta år, och vi vet bägge att arbetslösheten har ökat. Det har varit en ganska dyrbar politik men inte särskilt framgångsrik.

Jag tror att det långsiktigt stora bekymret för att få ned arbetslösheten är att vi har för låga investeringsnivåer i Sverige, både privat och offentligt. Det måste också sägas. Men kloka offentliga investeringar gör också att man får mer privata investeringar.

Ser inte Gustav Fridolin problemet med att utvidga skatteavdragen ännu mer, att de urholkar skattesystemet och skattebaserna, att de ofta blir orättvisa? Vi kan se hur dagens RUT-avdrag framför allt går till välavlönade människor som bor i de rikaste kommunerna, men de används lite av personer med låga inkomster. Det ökar den ekonomiska orättvisan i samhället. RUT-avdragen är inte heller särskilt ekonomiskt effektiva, om man tänker sig en produktiv ekonomi som satsar på det som faktiskt utvecklar samhällsekonomin.

Jag skulle vilja höra om Gustav Fridolin tycker att det är fel att vi är överens i budgeten om att faktiskt begränsa – även om det är för lite – RUT-avdraget, det vill säga ta bort poolrengöring och bartendrar. Är det inte rimligt att man ska betala själv för sådant?

Anf. 86 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag tror att det är viktigt att se att när människor kommer till Sverige och vi i enlighet med våra internationella förpliktelser ger människor en fristad från förföljelse och den solidaritet som det svenska folket och frivilligorganisationer visar för att detta ska vara möjligt, att vi också måste se hur vi kan säkerställa att de människor som kommer hit får samma möjligheter som de som tidigare flydde krisen på Balkan eller Pinochets diktatur. Det är inte bara fråga om att få en fristad utan också att få en väg in i arbete, bostad, skola och möjligheten att göra vårt land till sitt.

När man tar den diskussionen är det vettigt med en dos politisk prestigelöshet. Man måste titta på alla de förslag som finns på borden och se vilka konsekvenser de kan få. Låt mig besvara Jonas Sjöstedts konkreta fråga. Jag tror att den begränsning av RUT som vi gör, som berör 1 procent

av RUT-avdragen och som innebär att man inte kan få RUT-avdrag för bartender i hemmet eller poolrengöring, är rimlig.

Men det finns en hel del andra förslag som rör branscher som kan leda till att vi kan använda resurser under längre tid, att vi reparerar snarare än köper nytt, att vi har en ekonomisk utveckling som bygger mer på tjänster än ständig prylkonsumtion. De öppnar också för nya förstajobb in på arbetsmarknaden. Jag ser de förslagen, och jag tycker att de är värda att ta till vara.

Miljöpartiet stod för en del sådana förslag för ett par år sedan. Vi föreslog just ett avdrag för reparation av cyklar och andra prylar i stället för att vi ständigt ska hamna i situationer där vi köper nytt så fort något går sönder. Det är orimligt att när något går sönder är det nästan alltid billigare att köpa nytt än att reparera. Det är vettigt om vi kan sänka de kostnaderna och samtidigt öppna arbetsmarknaden för att fler människor med låg utbildning eller som inte ännu har svenskskunskaper kommer in på arbetsmarknaden.

Anf. 87 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag kan ha sympati för synen att vi ska reparera saker och ha en växande tjänstesektor. Det är viktigt av klimatskäl. Men det finns erfarenhet av dessa frågor. Det finns länder som har sänkt beskattningen för frisörer och reparatörer. Men folk går och klipper sig när de blir långhåriga. Det är väl det som är grejen – inte att de ska få stöd för att göra det.

Kvar står argumenten att dessa lösningar har provats, och det har kostat mycket pengar för statskassan. Men arbetslösheten har stigit. Det är ekonomiskt ineffektivt att göra dessa saker. Det är dessutom orättvist. All erfarenhet av RUT-avdraget visar att det sker en omfördelning från dem som har minst till dem som har mest. Det skapar också många otrygga jobb. Vi vet att satsningar på välfärd och byggande kan skapa minst lika många arbetstillfällen, höja produktiviteten i samhället och skapa säkra och trygga anställningar på ett helt annat sätt.

Jag förstår helt enkelt inte prioriteringen.

Anf. 88 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Först och främst ska jag erkänna att jag tycker att jämförelsen med att klippa sig var lite märklig. Det är väl en sak att prata om frisörtjänster och en annan sak att prata om en pryl som har gått sönder. Då står man inför valet om man behöver prylen att antingen reparera den eller köpa en ny.

Jag tycker att det är en fullständigt orimlig ekonomisk logik att det alltid är billigare att plocka upp naturresurserna ur marken och tillverka en helt ny pryl i stället för att reparera den och använda den. Där har vårt skattesystem gått helt *bananas* fel.

Det finns många skillnader mellan vänsterpartister och miljöpartister. Jonas Sjöstedt illustrerar en skillnad tydligt.

När vänsterpartister ser att en inriktning på den ekonomiska politiken inte är uppskattad sågar man varenda liten detalj och vartenda förslag och säger att det är fel. När vi miljöpartister ser att en inriktning inte har lett dit vi vill säger vi att det är dags att ompröva, att det behövs mer investe-

ringar, att skatterna behöver justeras så att det går att göra mer investeringar, men vi kullkastar inte vartenda förslag som kommit från de borgerliga partierna.

(Applåder)

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 89 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Gustav Fridolin ska inte tro på Jonas Sjöstedt. Han har fel. Miljöpartiet framstår som ett vänsterparti.

Nu skulle jag vilja resonera om en annan sak. Politik är att vilja, men när man hamnar i regeringsställning blir politik också att välja. Man kan inte göra allt man vill samtidigt.

Miljöpartiet grundades i början av 80-talet efter Harrisburgolyckan. Partiet är grundat i ett kärnkraftsmotstånd. Sedan har man blivit mer och mer medveten om klimateffekten, som ju inte kärnkraften orsakar utan orsakas av andra energikällor. Ibland blir man tvungen att välja vad som är viktigast, nämligen att bekämpa kärnkraft eller att bekämpa koldioxidutsläpp.

Jag kan gratulera Gustav Fridolin eftersom några reaktorer nu ska stängas. Det är vad ni har velat. Men nu har jag läst den promemoria om effektreserver som Miljödepartementet har skickat ut. Med anledning av att kärnkraftverk stängs skriver Åsa Romsons departement att det blir följande resultat: I Sverige kommer en växande del av elproduktionen från sådana förnybara energikällor som vindkraft och solenergi. Det innebär en ökning av sådan elproduktion som är ojämn över tiden. Samtidigt kan det bli aktuellt att stänga kärnkraftverk. Detta kommer att öka osäkerheten kring elförsörjningen.

Slutsatsen är att vi måste bevara effektreserven.

Effektreserven är två stora oljekraftverk från gammal tid i Sverige som finns i Stenungsund och Karlshamn. Det är de som nu ska bevaras därför att kärnkraften stängs ned. Är det god klimatpolitik att behålla oljekraftverk för att kunna stänga kärnkraftverk?

Anf. 90 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Låt mig först konstatera att jag inte har varit miljöpartist ända sedan Harrisburgolyckan, men så länge jag har varit miljöpartist har jag varit med om att vänsterpartister beskyller mig för att vara borgerlig och liberaler beskyller mig för att vara vänster. Det visar väl någonsans att vi har kursen klar – varken höger eller vänster utan framåt.

Med det sagt, herr talman, är det inte någonsin vettig klimatpolitik att gräva upp olja, kol eller fossilgas ur marken och förbränna den. Det mesta av den kända oljan, kolen och gasen som mänskligheten har hittat måste ligga kvar i marken för att vi ska klara klimathotet. Men det är inte heller vettig klimatpolitik att tro att bara för att vi i stället gräver upp uran löser vi klimatproblemet. Precis som konstateras i land efter land är lösningen att bygga ett helt förnybart energisystem.

Sverige har kanske världens bästa förutsättningar att bygga ett hundra-procentigt förnybart energisystem. När vi nu kan se förutsättningarna för att bygga mer förnybart blir jag av två skäl lite förvånad över Folkpartiet. Det ena skälet är att när ni nu lämnar Alliansen så snabbt vill ni ha stora

subventioner för att bygga kärnkraft i Sverige. Räknar vi ihop de subventioner som finns i den folkpartistiska budgeten vill ni använda 10 miljarder skatte kronor för att bygga ny kärnkraft.

Om vi tittar på detta marknadsekonomiskt – det brukar folkpartister och liberaler tycka om att göra; där brukar vi kunna mötas i en vettig diskussion – ser vi att de kärnkraftsäventyr som några få länder i Europa har haft har visat att det hade varit billigare att använda pengarna till att bygga förnybart. Det hade blivit mer el av den förnybara elproduktionen än av kärnkraften.

Det andra skälet är att anledningen till att svenska kärnkraftverk nu har svårt att bära sig är att det har kommit nya internationella säkerhetsföreskrifter efter Fukushimaolyckan. Om vissa av de svenska kärnkraftverken ska drivas vidare måste stora investeringar göras för att nå upp till säkerhetskraven.

Tycker Jan Björklund att vi ska driva kärnkraftverk i Sverige som inte lever upp till de internationella säkerhetskraven?

Anf. 91 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Alla som lyssnade på Gustav Fridolin hörde att han överskred tiden men undvek nogsamt att besvara frågan. Jag ställer den därför en gång till:

Är det klok klimatpolitik att behålla gamla oljekraftverk därför att man vill stänga kärnkraftverk?

Anf. 92 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Det beror väl på om oljekraftverken är igång eller inte. Det intressanta är att vi kan bygga ut den förnybara energiproduktionen på ett sådant sätt att vi därigenom bygger ett helt förnybart energisystem som inte är beroende av att plocka upp olja, kol, fossilgas eller för den delen uran ur våra marker. Det tycker jag är ett vettigt alternativ för oss, på samma sätt som flera andra länder har gjort.

Jan Björklund hade mycket tid kvar i sitt anförande. Han hade nästan en minut på sig att svara på den fråga jag ställde, men han valde bort den.

Tycker Folkpartiet på riktigt att Sverige ska ha kärnkraftverk som inte lever upp till de internationella säkerhetsföreskrifterna?

Fukushimaolyckan har ställt nya krav på den internationella kärnkraften. De skulle innebära stora investeringar i de reaktorer som ägaren nu enligt marknadsekonomiska principer väljer att ställa av. Tycker Folkpartiet att de ska drivas vidare med lägre säkerhetskrav? Den frågan får hänga obesvarad.

(Applåder)

Anf. 93 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Gustav Fridolin talar om miljön. Han talar om att ta ansvar för klimatet. Det ska Sverige göra; det ansvaret ska Sverige ta.

Vi har en nästan helt koldioxidfri elproduktion, och det finns ett brett stöd i den här kammaren för att gå mot en koldioxidfri fordonsflotta. Men jag vill tala om en del av vår miljö som Gustav Fridolin inte nämnde särskilt mycket: våra öppna landskap och vår landsbygd, som just nu genomgår en kris.

Varje vecka lägger fem mjölkbönder ned i Sverige. De svenska mjölkbönderna kan inte få avsättning för sina produkter. Deras djurhållning är bättre och deras kostnader högre än i Danmark och Tyskland.

För att ge rättvisa villkor och rädda mjölkproduktionen och våra öppna landskap måste bönderna kompenseras. Därför avsätter vi kristdemokrater ett kraftfullt mjölkpaket i vår budget – 1 miljard i vår budget ska gå till att rädda produktionen i Sverige och återställa rättvisan de kommande åren.

Regeringen gör i jämförelse nästan ingenting. Är det Gustav Fridolins uppfattning att det är bra om andelen tysk mjölk och holländsk ost ökar i Sverige? Är det verkligen Fridolins mening att det vore rätt för miljön om det svenska jordbruket nöttes ned och bort?

Jag tror inte att det är rätt. Vi kristdemokrater tror inte att det är rätt. Vi behöver trygg, god mat producerad med omtanke på svenska gårdar. På så sätt tar vi ansvar för oss själva och våra behov och för vår miljö, som vi är satta här att förvalta.

Varför, Gustav Fridolin, vill du inte göra mer för att vara med och rädda de svenska mjölkbönderna?

Anf. 94 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag gör gärna mycket mer för att se till att rädda den svenska jordbruksnäringen, mjölkproduktionen och jordbruket.

Vi vet, för att titta på det här i ett globalt perspektiv, att för att vi ska klara klimatförändringarna kan inte den globala köttkonsumtionen fortsätta att öka som den gjort. Vi måste öka andelen vegetariskt i ett globalt perspektiv. Men vi vet också, och det är minst lika viktigt, att Sverige med sina goda jordar inte kan klara att vara nettoimportör av kött och mjölk och andra jordbruksprodukter. Med våra goda jordar borde vi snarare, just för klimatets skull, exportera. Vi borde snarare vara en av dem som förser jorden med mer animaliska produkter och jordbruksprodukter – även om den globala köttproduktionen borde minska. Så ser klimatsammanhanget och klimatsambanden ut.

Ja, jag vill alltså gärna stötta svenskt jordbruk. Jag vill gärna stötta svenska mjölkbönder. Det är anledningen till att det i den budget som ligger på riksdagens bord finns med en sänkning av dieselskatten, en kompensation av dieselskatten, för svenska bönder. Jag tror att alla som lyssnar på den här diskussionen vet att när man går till den positionen att en miljöpartist väljer att lätta på de ekonomiska styrmedlen för vem det än vara månne, då är man i just den kris som Andreas Carlson och Kristdemokraterna beskriver. Då måste man ta till krafttag.

Detta är såklart inte den långsiktiga lösningen. Det är någonting vi kan göra här och nu, akut, för att se till att de ekonomiska marginalerna för våra mjölkbönder blir bättre. Långsiktigt måste vi göra mer.

Statsministern var tydlig i sin regeringsförklaring med att Sverige till exempel måste mätta behovet av och efterfrågan på ekologisk mat. Det är ganska märkligt att vi har en sådan stor efterfrågan på ekologisk mat i Sverige som inte kan mötas av den svenska jordbrukssektorn. Med rätt landsbygdsprogram och med rätt politik kommer vi att kunna möta detta och därigenom få bättre lönsamhet på svenska jordar.

(Applåder)

Anf. 95 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vi är ganska långt från den situation som Gustav Fridolin önskar sig – att vi skulle exportera yoghurt och ost. I dag är det så att vi importerar mer än hälften. Fortsättningen som vi nu ser är förödande om inte regeringen gör mer än att kompensera för dieselskatten, som man också höjer kraftigt under mandatperioden.

Vi vill också kompensera bönderna för deras kostnader för diesel och drivmedel, men det är inte tillräckligt att gå fram med det som enskild åtgärd. Därför vill vi också satsa en kraftfull mjölkmiljard de kommande åren som bättre möter de utmaningar som Fridolin beskriver men som han inte har tillräckliga redskap för i den regeringsbudget som vi har fått presenterad på riksdagens bord.

Ska jag därför tolka ditt svar, Gustav Fridolin, som att du i framtiden hellre ser svenska barn dricka tysk mjölk i skolorna eftersom din politik inte stoppar utvecklingen att fem bönder i veckan lägger ned?

(Applåder)

Anf. 96 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker med förlov sagt att Andreas Carlson ska tolka mindre och lyssna mer. Jag var ganska tydlig med att vi är beredda att göra mer för att stödja den svenska jordbruksproduktionen, beredda att göra mer för att inte svenska mjölkbönder ska gå omkull, beredda att göra mer för att vi faktiskt ska ha en levande landsbygd och producera mat i det här landet. Jag tror inte att någon som faktiskt lyssnade, till skillnad från Andreas Carlson, kunde missa det.

Nej, jag tycker inte att man ska dricka tysk eller holländsk eller någon annan importerad mjölk i svenska skolor. Jag tycker att det var ett mycket dåligt beslut som den förra regeringen fattade när man beslutade att flytta kommunernas upphandlingsstöd, dit kommunerna kunde vända sig för att få stöd i fråga om upphandlingsreglerna, till den myndighet som avrått kommunerna från att ställa krav. Man gav kommunerna rådet: Ställ inga krav! Ta bara det billigaste, oavsett vad det innebär!

Av den anledningen har vi ändrat den här strukturen. Vi har startat en ny upphandlingsmyndighet, och vi ska se till att det blir ett starkare stöd till kommunerna för att de faktiskt ska kunna köpa mat som är producerad enligt de djurskydds- och miljökrav som vi ställer i Sverige.

(Applåder)

Anf. 97 ANDERS W JONSSON (C):

Herr talman! När jag reser runt i Sverige för att träffa folk får jag se mycket av vårt vackra land. Jag ser vindkraftverken, som har blivit fler. Jag ser skogar och lantbruk som producerar mat och biobränslen. Jag beställer lunch av ungdomarna på restaurangen vid torget i staden som jag besöker. Jag passerar snabbköp och sjukhus där tegelpannorna numera trängs med solceller. Jag träffar snickaren hemma i byn som är på väg att sätta in ett fönster. Och jag kan, herr talman, inte låta bli att tänka att det är för märkligt att allt det här är sådant som regeringen vill höja skatten på.

Ingenting är så viktigt för att Sverige ska kunna hantera framtidens utmaningar som just jobben. Vill vi bedriva en effektiv miljö- och klimatpolitik, vill vi se till att människor som flyr till Sverige kan komma in i det svenska samhället, vill vi se till att det finns livskraft i hela landet, vill vi

ha en god välfärd och skola, ja, då behöver vi människor som arbetar och bidrar.

För att fler ska få möjligheten att ha ett jobb att gå till krävs det en politik för småföretagen. Det är nämligen där, hos småföretagen, som fyra av fem nya jobb skapas. Det är inte hos Stefan Löfven i Regeringskansliet.

I förra veckan presenterade vi i Centerpartiet vår första egna budget på ett decennium. Vi kallar den Sveriges jobbskaparbudget av just den anledningen att det är en budget som från första till sista sidan handlar om hur fler jobb kan skapas i Sverige.

Eftersom fyra av fem nya jobb skapas i de små företagen spelar det faktiskt roll om det blir dyrare att anställa. Det spelar roll om regelkrånglet ökar. Det spelar roll om det blir högre trösklar och stängda dörrar till arbetsmarknaden. Det är därför vi i Centerpartiet föreslår att man ska göra precis tvärtom.

Herr talman! Med en ansvarsfull allianspolitik som gett bättre villkor för jobbskapande företag kan vi konstatera att Sverige har klarat krisåren bra. Svensk konkurrenskraft är god, och det är inte svårt att i det krishärjade Europa hitta länder som bara kan drömma om de statsfinanser som vi har i Sverige.

Vi befinner oss samtidigt i ett läge där konkurrensen från omvärldens ekonomier ökar, där svenska jobb och företag utmanas och där vi behöver föra en politik som inte raserar grunden för vår goda ekonomi. Det är därför som fler måste ha råd att anställa. Det är därför som vi måste öppna fler vägar in på arbetsmarknaden, och det är därför som regeringens politik med 28 miljarder i höjda skatter inte är rätt politik.

Medan regeringen lägger fram en budget som höjer skatten på allt som rör sig lägger Centerpartiet fram en framåtsyftande budget som höjer skatten på miljöförstöring och sänker skatten på jobb och företagande.

Herr talman! Bland det som rör sig och som regeringen följaktligen vill beskatta finns dessutom de snurrande vindkraftverken. De producerar i dag mer än tio gånger så mycket energi som när Centerpartiet tog plats i regeringen 2006. Bland det som ska beskattas finns också solceller och biobränslen.

Att införa skatt på vind- och solex och höja skatter på förnybara bränslen vill alltså en regering göra där Miljöpartiet ingår. Bortförklaringarna till detta har varit många. Gustav Fridolin skyller på EU. Man skyller på Norge. Men faktum kvarstår. Regeringen har misslyckats i sina förhandlingar, och det har blivit tydligt att Miljöpartiets gröna visioner inför valet har blivit till röd skattehjälpolitik. Miljöpartiet har svikit miljön, klimatet och väljarna.

Sol- och vindskatten är inte första gången som Stefan Löfvens regering misslyckas vid förhandlingsbordet. Samma sak skedde vid förhandlingarna om EU:s klimatmål till 2030 där kraven på utsläppsminskningar blev alldeles för låga.

Snart stundar ännu en viktig förhandling, nämligen den i Paris. Då måste ett globalt klimatavtal ingås och världens länder enas. Ansvaret vilar tungt på regeringen. Förlorad mark måste återtas. Det räcker inte med ett resultat som kan försvaras här i kammaren. Det krävs ett resultat som gör att vi kan se våra barn och barnbarn i ögonen.

Herr talman! I september i år anlände en helt vanlig trebarnsfamilj till Malmö. Det var mamma, pappa och tre döttrar mellan fyra och sju år. Ankomsten till Malmö var inte särskilt dramatisk. De klev av ett tåg från Köpenhamn. Men tacksamheten över att vara i säkerhet gick det inte att ta miste på, för vägen från krigets Syrien hade varit kantad av faror: en bruten fot i Turkiet, två timmar i en båt över dödens hav till Grekland, fem dagar på järnvägsstationen i Budapest, bil, tåg och en vandring genom Danmark. De ville till Sverige. Många vill till Tyskland. Miljontals drömmer om Europa.

Redan i slutet av 2014 uppskattade man att mer än 202 000 människor mist livet under konflikten i Syrien. Mer än 12 miljoner människor, mer än hälften av landets befolkning, är på flykt.

Vi har ett ansvar att hjälpa de människor som kommer hit. Alla länder i Europa står inför dessa utmaningar. Ingen ska kunna ducka för att ta ansvar i denna svåra situation. Sverige kan inte göra mindre, men andra länder måste göra mer. Vi måste inom EU föra en politik som gör att mänskliga rättigheter och asylrätten kan försvaras.

Vi har också ett ansvar för att se till att integrationen i Sverige kan bli bättre. Hur ska vi klara ett bra flyktingmottagande? Hur ska vi få fram tillräckligt med bostäder? Hur ska nya människor i vårt land snabbt kunna få jobb?

Centerpartiet tar ansvar. Därför lägger vi fram jordnära, konkreta förslag för en bättre integration. Vi lägger fram förslag om att flytta medel från Arbetsförmedlingen till organisationer och föreningar som hjälper till och stöttar nyanlända. Vi lägger fram förslag om att kommunerna ska få verktyg för ett bra mottagande. Vi lägger fram förslag om snabb validering så att läkare och sjuksköterskor kan bidra till välfärden i stället för att sitta sysslösa på asylboenden.

Herr talman! Vi ser att dagens arbetsrätt reser murar runt svensk arbetsmarknad. Det drabbar främst de unga och de nyanlända som ännu inte fått sitt första jobb. Det är inte de ungas fel, och det är inte de nyanländas fel. Det är arbetsmarknadens fel, och den måste reformeras.

Vi ser att bostadsmarknaden är formad för en helt annan tid och bidrar till att unga och nyanlända drabbas av trångboddhet och bostadsköer. Det är inte de ungas fel, och det är inte de nyanländas fel. Det är bostadsmarknadens fel, och den måste reformeras.

Herr talman! Jag ska avsluta mitt anförande där jag började, för inget är så viktigt som jobben om vi ska klara integrationen eller någon annan av de stora samhällsutmaningar som vi står inför. Därför behövs vid sidan av sänkta kostnader för jobb och företagande reformer i både arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken. Allt detta, och ganska mycket därtill, utgör Centerpartiets budgetmotion, Sveriges jobbskaparbudget. Det är vårt budgetförslag som från första till sista sidan skapar fler jobb i fler och växande företag.

(Applåder)

Anf. 98 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det var en lite märklig upplevelse att höra om Centerpartiets bravader på det finanspolitiska området. Det vi tog över i fjol var ett kraftigt budgetunderskott, och det är det vi arbetar med nu. Samtidigt som

vi ökar investeringarna får vi se till att ta bort det budgetunderskott som Centerpartiet var med och bidrog till.

Låt oss tala skatter ett litet tag. Det är helt uppenbart att Sverige behöver mer investeringar. Jag kan inte tolka det som en skattechock att en människa som tjänar 50 000 kronor i månaden får 30 kronor mer i skatt. Jag kallar inte det en skattechock.

Under de åtta år som ni drev er skattesänkarpolitik blev det motsvarande nedskärningar, men Sverige har behov av investeringar. Det är investeringar som gör Sverige starkt. Bostäder, infrastruktur, vägar, forskning och klimat kräver investeringar. Då krävs det skatteintäkter.

Centerpartiet slår till och med Moderaterna när det gäller att fortsätta att sänka skatter. Samtidigt säger ni att ni ska investera och göra det ena och det andra. Det går inte ihop. Då landar vi åter i ett gigantiskt budgetunderskott.

Ni måste välja väg, och det har ni gjort. Ni fortsätter att sänka skatterna mer än något annat parti. Samtidigt visar ni vad ni vill när ni sänker insatserna i skolan med 3 ½ miljard kronor, sänker insatserna i sjukvården och omsorgen och sänker insatserna på miljöområdet. Det blir facit när man fortsätter att sänka skatter och inte inser att landet behöver investeringar. Tänk om!

(Applåder)

Anf. 99 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Stefan Löfvens frågor visar tydligt skillnaden i nyckelfrågan i svensk politik: Hur ser vi till att få mer resurser till den gemensamma välfärden?

Stefan Löfven tror att om man bara höjer skatterna tillräckligt mycket får vi in pengar till vård, skola och omsorg. Ingenting kan vara mer fel. Framför allt visar resultatet av åtta års alliansregerande att det inte är den vägen man ska gå.

Vi lyckades under våra åtta år göra stora skattesänkningar samtidigt som 300 000 fler människor hade ett arbete att gå till 2014 jämfört med 2006. 300 000 fler människor kom i arbete. Det ledde till att statsskulden var lägre 2014 än 2006. Inte minst ledde det till att det fanns 99 miljarder, nästan 100 miljarder, mer till kommunsektorn.

Att kommunsektorn hade större resurser, mer än 100 miljarder mer, 2014 än 2006 handlade delvis om att vi kunde höja statsbidragen till kommunerna. Men framför allt handlade det om att vi såg till att fler människor var i arbete.

Att nu, som regeringen gör, föreslå gigantiska skattehöjningar med 28 miljarder på jobb och företagande kommer att få en enda effekt, och det är att det blir svårare för inte minst de svenska småföretagen. Ska vi fortsätta att ha starka finanser i den offentliga sektorn och kunna bekosta vård, skola och omsorg måste fler människor komma i arbete. Med insikten om att fyra av fem jobb skapas i småföretagen är det där vi måste sätta in stöten.

Anf. 100 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Ja, det är riktigt; det är i små och medelstora företag. Det är av det skälet som exempelvis de, entreprenörerna och ensamföretagarna, behöver mer riskvilligt kapital. Det är den strategiska fråga som regeringen nu lyfter fram. Kan de inte utveckla de nya idéerna, varorna

och tjänsterna blir det inga jobb. Man måste så för att kunna skörda. Det borde Centerpartiet förstå.

Fler människor måste komma i arbete. Det är hela nyckeln. Jag har därför satt upp ett tufft mål för att få ned arbetslösheten. Det är helt avgörande.

Landet har en växande befolkning. Då funkar det inte att tro att man inte måste göra mer för att människor ska komma i jobb. Det går inte att säga till kommunsektorn: Vi får en växande befolkning, men ni får inte mer resurser. Då blir det färre människor, exempelvis i äldreomsorgen. Det fungerar inte.

Anf. 101 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Den avgörande frågan är hur vi kan få mer resurser till den gemensamma välfärden.

Historien ger oss rätt. Det är inte genom höjda skatter som kommunsektorn har fått nästan 100 miljarder mer att röra sig med under de gångna åtta åren, utan det beror på att 300 000 fler människor kom i arbete under våra åtta år.

Orsaken till att de 300 000 människorna kunde komma i arbete och få ett jobb att gå till var en smart näringspolitik och dessutom skattesänkningar som gjorde det mer lönsamt att starta företag och att gå till jobbet.

Effekten av den politiken är uppenbar; den leder till att vi får betydligt mer resurser för offentlig sektor. Ökad sysselsättning ger mer pengar till vård, skola och omsorg. Det är så ekvationen ser ut.

Det är därför det är så allvarligt med den politik som Stefan Löfven står för, därför att kraftigt höjda skatter kommer att leda till färre människor i jobb och därmed mindre pengar till vård, skola och omsorg.
(Applåder)

Anf. 102 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag ställde inledningsvis en ganska enkel och konkret fråga till den så kallade oppositionsledaren, det vill säga moderatledaren i denna församling: Vill man ha en annan regering så snart som möjligt?

Vi har ytterligare tre borgerliga småpartier i Sveriges riksdag i dag, och Centerpartiet är ett av dem. Vi har gett den borgerliga så kallade oppositionen ett antal tillfällen att göra något åt den socialistiska regeringen och den politik som även den borgerliga Alliansen tycker är skadlig för Sverige.

Hittills har man inte velat göra någonting, utan tvärtom har vi hört här i dag att man själva tycker att det skulle skapa kaos om man fick makten, vilket är väldigt märkligt.

Nu ger vi ytterligare möjligheter. I dag har vi väckt misstroendeförklaring mot Sveriges finansminister. Vi har också meddelat att vi kommer att rösta för den moderata budgeten här i kammaren när tillfälle ges vid huvudvoteringen i samband med att budgeten hanteras.

Min fråga till Anders W Jonsson är: Vill man ha en annan regering så snart som möjligt? Kommer Centerpartiet att stödja initiativen för att byta regering?

Anf. 103 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Ingemar Stenmark sa en gång: Det är svårt å förklar' för den som int' begrip'. Jag ska ändå försöka förklara för Jimmie Åkesson.

Han står undrande inför att Centerpartiet inte vill inleda ett samarbete med Sverigedemokraterna om en gemensam budget för att fälla den nuvarande regeringen. Men Centerpartiet och Sverigedemokraterna är ju de två partier som står absolut längst ifrån varandra.

Sverigedemokraterna vill fördubbla restaurangmomsen. Centerpartiet vill tvärtom. Vi behöver fler jobb, inte färre. Sverigedemokraterna röstar i Europaparlamentet gång på gång på det sätt som Putin vill. Centerpartiet gör tvärtom.

Vi vill se till att det ska vara billigt att anställa unga. Sverigedemokraterna tycker precis tvärtom, att man ska göra det dyrare att anställa unga genom att höja ungdomsarbetsgivaravgiften.

Vi tycker att det är oerhört viktigt att se till att de människor som finns här i dag och som har flytt från sina hemländer snabbt kommer i arbete. Sverigedemokraterna tycker precis tvärtom.

I sakfråga efter sakfråga tycker Centerpartiet precis tvärtom jämfört med Sverigedemokraterna. Det, Jimmie Åkesson, är svaret på varför Centerpartiet inte kommer att inleda någon form av samarbete och ännu mindre göra sig beroende av er i några budgetdiskussioner.

Frågan är nästan lika bisarr som om Jonas Sjöstedt skulle säga: Varför vill Centerpartiet inte samarbeta med Vänsterpartiet? Det beror på att vi har helt olika politik. Vi tycker tvärtom, och därmed finns heller inte förutsättningar för att skapa ett regeringsunderlag. Svårare än så är det inte.

Det är därför, Jimmie Åkesson, som Centerpartiet inte kommer att stödja ert misstroendevotum mot finansministern, och det är därför vi inte på något vis kommer att bidra till att ni får inflytande i svensk politik. (Applåder)

Anf. 104 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det var också ett sätt att under hela två minuter inte svara på den konkreta frågan, som var om man vill ha en annan regering så snart som möjligt. Det svarade inte Anders W Jonsson på. Jag tolkar det ändå som att man inte vill det.

Någon gemensam budget har jag inte stått här och föreslagit i det här läget. Det är något man i så fall får förhandla sig fram till. Däremot har jag sagt att vi kommer att rösta på den moderata budgeten. Det är Anders W Jonsson inte beredd att göra, tror jag att han säger här nu.

Frågan är: Varför föredrar man en socialistisk budget som har tagits fram av Jonas Sjöstedt, Åsa Romson, Gustav Fridolin och Stefan Löfven framför den budget som läggs fram av Anna Kinberg Batra? Förklara det för mig, förklara det för Centerpartiets väljare, Anders W Jonsson!

Anf. 105 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Svaret från Centerpartiet har varit klart hela tiden: Vi vill senast 2018 se en ny regering i det här landet, en alliansregering med ett starkt stöd här i kammaren och ett starkt centerparti som vårt alternativ.

Det är också därför som vi väljer att driva en hård centerpolitik, och det är därför vi lägger fram en gemensam budget som vi också kommer att

rösta på. Men vi är inte beredda att göra som Sverigedemokraterna föreslår, nämligen hitta gemensamma punkter, ett nytt regeringsunderlag och ett nytt parlamentariskt läge för att kunna försätta Sverige i en politisk kris.

Detta är inget sällskapsspel, Jimmie Åkesson. Detta handlar om sakpolitik, och på de flesta sakpolitiska områden tycker Centerpartiet och Sverigedemokraterna precis tvärtemot varandra. Därför kommer vi att göra allt som står i vår makt för att minimera Sverigedemokraternas inflytande här i parlamentet.

(Applåder)

Anf. 106 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! År 2015 avgörs det om vi i tid klarar att möta klimatutmaningen eller om vår möjlighet som mänsklighet att hindra en fullskalig klimatkatastrof glider oss ur händerna.

Det här är inte tiden för miljöpolitiska gräl, utan det här är tiden för ansvar. Alla partier måste vara miljöpartier. Jag vill därför ställa en fråga till Anders W Jonsson om klimatet.

Utifrån den centerpartistiska budgeten noterar jag att vi drar åt samma håll när det handlar om järnvägsunderhåll, vindkraft och möjligheten att bygga ett förnybart energisystem. Där finns en god grund för fortsatt samarbete. Det jag inte kan förstå är varför Centerpartiet skär i miljöskyddet och klimatpolitiken i sitt budgetförslag.

Jag har läst den centerpartistiska budgetmotionen. Den innehåller nedskärningar på byggande av klimatsmarta hyresrätter och nya gröna stadsdelar, nedskärningar på klimatröstning av miljonprogrammets bostäder och skolor, nedskärningar på lokala klimatinvesteringar, nedskärningar på miljövård och, om några år, till och med nedskärningar på stödet till solceller samt nedskärningar på sanering av förorenade områden.

Flera av investeringarna vill Centerpartiet avskaffa helt. Vad pengarna ska gå till är tyvärr uppenbart. Centerpartiet är ett av de borgerliga partier som har föreslagit de allra största skattesänkningarna. Man vill sänka skatten med totalt 128 miljarder kronor.

Jag har inget principiellt emot skattesänkningar. Det finns en hel del skatter man kan sänka, men först måste man klara att möta de utmaningar vi står inför. Där är klimathotet den allra allvarligaste.

Jag vill därför fråga Anders W Jonsson: Hur kan ni prioritera skattesänkningar före klimatåtgärder?

Anf. 107 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Precis som Gustav Fridolin har upptäckt är klimatfrågan oerhört viktig för Centerpartiet. Det har varit så under väldigt lång tid. Under regeringsåren var det en av de frågor som vi prioriterade absolut högst.

För oss handlar dock klimatpolitik inte bara om prat utan väldigt mycket om resultat. När vi ser tillbaka på vad vi kunde åstadkomma under våra år i regeringen är vi faktiskt ganska stolta. Vi har tio gånger så mycket vindkraft i dag som vi hade 2006. Vi har fyra gånger så mycket icke-fossila bränslen som driver våra fordon framåt som vi hade då. Vi har en stark framväxt av biobränsle, som i dag till och med har passerat de fossila bränslena.

I dag när EU:s kommissionär kommer hit berömmar han Sverige. Sverige är ett föregångsland vad gäller att klara omställningen. Internationella

bedömare säger att om alla länder vore lika långt framme som Sverige skulle det inte vara något problem. Det är mycket tack vare de insatser som Centerpartiet gjorde i regeringsställning under de åtta år som vi hade ansvaret.

Sedan är det så här: Om man ska bli framgångsrik i miljö- och klimatarbetet handlar det, Gustav Fridolin, inte om storleken på Miljödepartementets budget, utan det handlar om de resultat som man faktiskt kan åstadkomma.

Det som gör mig mycket orolig är följande faktum. En av de första frågor som regeringen hade att ta tag i för förhandlingarna med Norge. Där misslyckades man kapitalt, och resultatet blir nu att vi i Sverige får en skatt på förnybar energi, en skatt på sol- och vindkraft. Ja, ni hörde rätt: Under Miljöpartiets ledning i regeringen accepterar Sverige en skatt på förnybar energi. Det gör mig, herr talman, mycket orolig för hur regeringen kommer att kunna lyckas i förhandlingarna i Paris.

Anf. 108 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Stödet till solceller åttafaldigas. Den skatt som Anders W Jonsson pratar om är relevant bara för anläggningar som är större än en 50 meters simbassäng. Alla mindre anläggningar, bostadsrättsföreningar och villaägare, kommer att få bättre villkor i dag att till exempel sälja sitt överskott till nätet. Under alliansåren minskade skatternas miljöstyrande effekt kraftigt.

Men med det sagt: Jag vill inte på något sätt frånta Anders W Jonsson hans stolthet över Sveriges resultat – Sverige gör mycket – och jag är lika resultatfokuserad som Anders W Jonsson.

Men frågan kvarstår: Hur blir det mer av klimatsmarta hyresrätter om ni skär bort stödet till klimatsmarta hyresrätter? Hur blir det bättre resultat för miljonprogrammets klimatröstning om ni skär bort klimatröstningen av miljonprogrammet? Hur blir det bättre resultat med lokala klimatinvesteringar om ni avskaffar stödet till lokala klimatinvesteringar? Hur blir det mer resultat på miljövårdens område om ni skär bort stödet till miljövård? Då blir ju resultaten sämre! Skattesänkningar är bra, men de kan väl inte rädda miljön, Anders W Jonsson?

Anf. 109 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Jag blir förvånad över Miljöpartiet, som tidigare hade stora visioner för både miljö- och klimatpolitiken. Men nu när man har hamnat i Regeringskansliet handlar det enbart om hur stort utgiftsområde som Miljödepartementet disponerar över. Det är den helt avgörande frågan.

För oss i Centerpartiet handlar det om vilka större förändringar vi kan göra. Under våra år i regeringen har vi visat på oerhört tydliga resultat, och vi vill gå vidare. Vi har lagt fram ett förslag om grön skatteväxling, där man gör det dyrare att skita ned men samtidigt billigare att anställa.

Svaret på det från Miljöpartiet, som tidigare också var ett parti som försvarade och drev frågan om grön skatteväxling, är att vi nu ska börja lägga skatt också på förnybar energi. Det är fullkomligt obegripligt hur Miljöpartiet efter ett år i Regeringskansliet helt har tappat sina visioner på det här området. Det gör mig besviken.

Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Under dina repliker, Anders W Jonsson, har du lyckats säga både att det är omöjligt att jobba med Vänsterpartiet och att det är så bra att ni har byggt ut den förnybara energin så mycket. Jag vill bara i all stillhet påminna om att det var en uppgörelse mellan Vänsterpartiet, Centerpartiet och Socialdemokraterna som lade grunden för den utbyggnaden. Men det var inte det jag tänkte fråga om.

Centerpartiet har länge velat sänka en undersköterskas lön. Ni har krävt lägre ingångslöner. Nu vill ni också inskränka hennes rätt att strejka, hennes rätt att säga ifrån och ta en konflikt för lön och arbetsvillkor som är goda.

Om Centerns förslag att inskränka rätten till sympatiåtgärder blir verklighet är det just undersköterskorna och andra i den offentliga sektorn som kan drabbas hårdast. Det är de som kommer att få svårast att försvara sig och sina arbetsvillkor. Det är de som kommer att få se sina löner och arbetsvillkor försämrade. Centerns förslag om att inskränka strejkrätten kommer inte heller att leda till fler jobb utan bara till sämre villkor för alla som arbetar.

I Finland reglerar Centerpartiet, och man kan se hur centerpolitik kan fungera i praktiken. Där har ert systerparti tagit ifrån undersköterskorna en del av deras semester och en del lönetillägg. Man har gjort ett ingrepp rakt in i den fria förhandlingsrätten. För en månad sedan stod Finland stilla i strejk i protest mot Centerpartiets ingrepp i den fria förhandlingsrätten. Det är en föraning av vad vi skulle kunna få uppleva om ni gör allvar av era stämmobeslut att inskränka arbetstagarnas rätt till konflikt.

Samtidigt är ni inte speciellt tydliga med hur ni vill inskränka strejkrätten. Men, Anders W Jonsson, nu har du två hela minuter att berätta för Sveriges undersköterskor hur du vill beskära dem på rätten att ta konflikt för sina arbetsvillkor.

Anf. 111 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Jag kan börja med att dementera: Centerpartiet tycker inte att vi ska sänka lönen för undersköterskor.

Vad Centerpartiet har sagt vad gäller strejkrätten är att vi måste ha en proportionalitet gentemot de åtgärder som vidtas framför allt mot den enskilda ensamföretagaren – där vill vi se förändringar. Det har jag förståelse för att Jonas Sjöstedt inte ser.

Det grundproblem som vi har i Sverige är att vi under en lång rad år har byggt upp mycket stora murar runt den svenska arbetsmarknaden. Det har självklart till viss del känts skönt för dem som befinner sig innanför. Men de som har fått betala priset för detta, Jonas Sjöstedt, är alla hundratusentals som lever i utanförskap och aldrig har fått chansen att komma in. Väldigt många av dem är ungdomar. Sverige har en hög ungdomsarbetslöshet. Inte minst är väldigt många av dem nyanlända till Sverige.

Vi är beredda att vidta åtgärder för att se till att minska murarna runt den svenska arbetsmarknaden, för att öka chansen för de här människorna att komma in. Lönesättning är självklart en sak för arbetsmarknadens parter. Däremot kan man hitta andra vägar in. Detta är en av de riktigt stora utmaningar som Sverige står inför, inte minst med tanke på den flyktingsituation som vi har nu.

Vi är beredda att vända varje blad för att se till att fler människor får ett jobb. Men det är uppenbart att det för Vänsterpartiet är viktigare att slå vakt om de rättigheter som man har om man befinner sig innanför murarna.

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det finns ingen motsättning mellan goda arbetsvillkor och många arbetstillfällen. Det är en omhuldad borgerlig myt att det är på det sättet.

Det är inte heller så att vi får mer konflikter med goda villkor för att ta konflikter på arbetsmarknaden. Vi har ganska få konflikter i Sverige. Det bygger på att löntagarna har en rättighet och en styrkeposition.

Ni är unika i och med att ni vill begränsa rätten att ta konflikt för sina arbetsvillkor. Men ni är inte tydliga. Hur, Anders W Jonsson, vill ni inskränka strejkrätten? Jag tycker att du är extremt otydlig. Vilka lagar ska ändras? Vilka ska omfattas? Hur kommer undersköterskan att påverkas? Kommer hon att ha samma rätt att ta till konflikt på arbetsmarknaden när det faktiskt behövs för att försvara arbetsvillkoren?

Anf. 113 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Detta är en av de riktigt stora utmaningar som det svenska samhället står inför. Hur ska vi se till att de människor som saknar utbildning och befinner sig långt från den svenska arbetsmarknaden kan komma in?

Här krävs ett flertal åtgärder. Ett sätt är förstås att se till att man har låga skatter för människor som står utanför. Men något annat helt avgörande är hur vi ser på arbetsrätten och de murar som vi har byggt upp runt arbetsmarknaden.

Centerstämman tog nyligen ställning för att man ska titta på detta med proportionalitet. Där kommer vi att återkomma med förslag på hur det kan se ut i detalj. Men vi kommer aldrig att vika från vårt mål, nämligen att se till att fler människor – inte färre – kommer in på arbetsmarknaden. Det var länge sedan det var så angeläget att åstadkomma just det som i den situation som vi nu står inför.

(Applåder)

Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman, ledamöter! Vi befinner oss i ett allvarligt och osäkert politiskt läge. Det är ett läge som ställer krav på oss som politiska ledare. Vi behöver kanske påminna oss själva om att när vi fattar beslut och när vi blockerar beslut påverkar vi människors livsvillkor.

Vi har ett ansvar för att inte genom plötsliga utspel och oansvariga ord och handlingar skapa politisk oro och ekonomisk osäkerhet. Samtidigt som vi har den här debatten är Alliansens partiledare ute i foajén och ger olika bud om hur det ska se ut för Sveriges statsbudget nästa år. Så kan det inte se ut om man ska vara ett seriöst regeringsalternativ.

Vad innebär det att ta ansvar? Det innebär att inte försöka sabotera för sina politiska motståndare utan i stället vara konstruktiv och söka politiska lösningar, att inte skapa osäkerhet genom att vara otydliga med vad vi vill eller hur vi tänker handla utan ge raka besked och att inte ställa utsatta grupper mot varandra genom att beskriva flyktingar som gökungar. Men

framför allt innebär det att inte ducka för de verkliga utmaningar som vi står inför.

En av dessa utmaningar är den bostadsbubbla som en rad institutioner nu varnar för. En bred uppgörelse om en avtrappning av ränteavdragen skulle kyla ned en överhettad bostadsmarknad. Vi vet att det är allvar. En krasch skulle kunna få katastrofala följder både för Sveriges och för många svenskars ekonomi. Glädjande nog är det nu fler partier som ansluter sig till vårt förslag om en stegvis och tydlig avtrappning av ränteavdragen. Men ännu finns det partier som säger nej, inte för att de tvivlar på att det är rätt åtgärd – det tror jag inte att de gör – utan för att de är oroliga för vad det skulle betyda för deras opinionssiffror. I det här allvarliga läget har vi inte råd med den typen av populism.

Därför föreslår vi – och vi uppmanar regeringen att kalla till detta – samtal mellan partierna för att få till stånd en bred och långsiktig överenskommelse om en avtrappning av ränteavdragen. Att sluta en sådan uppgörelse vore att ta ansvar för Sveriges ekonomi.

En annan utmaning är att så stora antal medmänniskor nu söker skydd i vårt land undan krig och förföljelse. Det *är* en utmaning; det ser vi alla. Men vi har klarat av det hittills tack vare en väl fungerande offentlig förvaltning och fantastiska insatser från frivilliga svenskar. Att ta emot 1 000 eller 2 000 flyktingar om dagen är en utmaning också för ett så väl fungerande samhälle som det svenska. Vi vet att stora utmaningar lika gärna kan leda till skärpta motsättningar som till att föra människor samman. Hittills har vi sett många exempel på det senare. Om vi vill att det ska fortsätta så behöver vi visa de människor som nu öppnar sina hjärtan att vi inte accepterar att andra passar på att fylla sina plånböcker.

Vi ska ha ordning i flyktingmottagandet. För mig betyder det hårdare tag mot dem som skor sig på andras olycka – inte mot dem som söker skydd undan krig och förföljelse. Det är inte okej att företag begär 3 500 kronor per dygn för att ta hand om ensamkommande flyktingbarn eller att de tar ut mer än varannan krona av omsättningen i vinst. Vänsterpartiet och regeringen är överens om att välfärden inte ska drivas av vinstintresse. Men vi måste göra vad vi kan redan nu för att minska utrymmet för profitorerna. En anledning till att priserna pressas upp är bristen på boenden. Ett skäl till denna brist är att omkring 10 000 flyktingar som har fått uppehållstillstånd sitter fast på flyktingboenden. De behöver få komma till en kommun för att börja sitt liv i Sverige, och de nya asylsökande som nu kommer behöver deras platser på förläggningarna.

Att alla kommuner tar sin del av ansvaret och tar emot flyktingar är lösningen för de människor som nu förvägras möjligheten att börja lära sig svenska och skaffa sig ett arbete. Därför var det så glädjande att höra om hur flera hundra Vellingebor i söndags tog varandra i handen och bildade en kedja runt kommunhuset för att kräva att deras kommun ska ta sin del av ansvaret för de människor som söker skydd. Jag tror att även du, Anna Kinberg Batra, innerst inne inser att de rikaste moderatledda kommunerna i vårt land måste börja ta emot flyktingar.

För att klara de utmaningar som vi står inför och som väntar oss i framtiden behöver vi göra vårt samhälle starkare och mer motståndskraftigt, och vi behöver bygga bort bostadsbristen. Vi vill göra det genom att minska klyftorna och bygga ut välfärden. Andra vill i stället sänka skatten för dem som tjänar mest. Det är ett vägval. I det förslag till budget som vi

har förhandlat fram med regeringen har vi fått igenom viktiga välfärdsreformer som förstärkt primärvård för kvinnor med låg inkomst och en kompetenshöjning inom äldre- och funktionshinderomsorgen. Vi är också överens om reformer som minskar klyftorna, såsom höjd grundnivå i föräldraförsäkringen och slopad bortre tidsgräns i sjukförsäkringen. Det är en budget som innebär att vi bygger ut människors välfärd.

Vi fogar också nya byggstenar till välfärdsbygget som avgiftsfri mammografi för alla kvinnor, avgiftsfri tandvård för unga och avgiftsfri primärvård för de allra äldsta. Det är en budget som tar sig an de utmaningar som vi står inför. En sådan utmaning är den växande psykiska ohälsan bland unga. Särskilt utsatta är unga tjejer. Var tredje tjej i gymnasiet känner oro eller ångest i sin vardag. Därför stärker vi psykiatrin och ungdomsmottagningarna.

Jag är nöjd både med budgeten i dess helhet och med vårt bidrag till denna budget. Jag ser fram emot att riksdagen ska anta den senare i höst och göra verklighet av våra satsningar på alltifrån pedagogiska utemiljöer på fritidshem och skolor till kollektivtrafik på landsbygden. Samtidigt är jag otålig och vill gå vidare. Det finns så mycket vi behöver göra ytterligare, inte minst när det gäller klimatet, bostäderna och investeringarna.

Efter att de borgerliga partierna rev upp decemberöverenskommelsen handlar det nu mycket om politisk taktik. Vem gör upp med vem, och hur? Men för mig handlar det om vilken färdriktning Sverige ska ha som land. Om regeringen fortsätter att samarbeta med Vänsterpartiet vet vi vad vi får. Vänsterpartiet är att lita på. Vi springer inte omkring där ute i foajén och pratar om att vi kan göra på ett annat sätt i nästa års budget. Vi står vid vårt ord. Vi är tydliga med vad vi vill, och vi sätter inte utsatta grupper mot varandra. Det blir minskade klyftor och utbyggd välfärd när vi är med och samarbetar. Om regeringen väljer att samarbeta med borgerliga partier blir resultatet i stället sänkta skatter för dem som tjänar mest och nedskärningar i välfärden.

Det moderna Sverige, det land som vi har växt upp i, har präglats av att vi har haft mindre klassklyftor än andra länder och en relativt väl fungerande välfärd som har hjälpt människor när de behöver hjälp. Det är viktiga tillgångar för vårt land. De är en viktig del av förklaringen till den tillit som vi känner till varandra. Det är en tillit som i sig kanske är vår dyrbaraste tillgång eftersom den gör att vi vågar utgå ifrån att även den som vi inte känner faktiskt vill oss väl.

Jag är övertygad om att det vore ett misstag att äventyra denna tillit genom att låta klyftorna växa och välfärden förfalla, särskilt i en tid av stora utmaningar som fordrar ett starkt och motståndskraftigt samhälle.

Herr talman! Med dessa ord vill jag tacka för ordet.

(Applåder)

Anf. 115 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag kan hålla med Jonas Sjöstedt om en sak, nämligen att vi har en orolig omvärld och att det är viktigt att vi slår vakt om välfärden och tilliten här i Sverige. Men sedan går våra åsikter isär om vad man gör åt detta.

Jag vill ställa en fråga till Jonas Sjöstedt. I regeringens budget, som Jonas Sjöstedt har varit med och förhandlat om och står bakom, överges målet om minst 20 000 poliser. Vänsterpartiet har dessutom gjort sig känt

för att vilja mildra straffen och släppa ut dömda brottslingar tidigare än i dag – och detta i ett samhälle där vi tyvärr har sett tunga kriminella upp-
görelser. I till exempel Göteborg beskriver en polisman hur de inte kan
vara närvarande på det sätt de skulle behöva. Det innebär att kriminella får
vara mer eller mindre ostörda. Vi moderater har i vår budgetmotion före-
slagit 1 000 fler poliser och skärpta straff.

Jag vill fråga Jonas Sjöstedt: Hur ökar vänsterpolitiken tryggheten eller
tilliten i samhället?

Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Anna Kinberg Batra för denna mycket vik-
tiga fråga. Man kan ibland få ett intryck av debatten att de allvarliga vålds-
brotten i Sverige ökar. Det gör de dessbättre inte. De går ned. Det gäller
till exempel antalet mord. Men det är aldrig en ursäkt för att inte göra allt
man kan för att bekämpa den tunga organiserade kriminaliteten.

Jag tror att det är viktigt att se att lösningarna är komplexa. Vi ska ha
tillräckligt många poliser, men de måste arbeta på rätt sätt. De måste arbeta
nära socialtjänst och nära de människor som bor i ett område. De måste
arbeta nära Skattemyndigheten. Det är då man är riktigt framgångsrik.

Det finns goda exempel. Ta Södertälje, som har plågats av mycket tung
kriminalitet – precis den sorts kriminalitet som Anna Kinberg Batra berät-
tar om. Det var när man slöt sig samman, när polisen blev ännu mer när-
varande, när Skattemyndigheten gick på dem som tjänade pengar på den
tung kriminaliteten och som aldrig åkte fast och när socialtjänsten gick in
och aktivt punktmarkerade ungdomar som var i riskzonen för att rekryteras
till de kriminella gängerna som utvecklingen faktiskt vände i Södertälje.

Jag tror att det är den typen av lösningar vi måste titta på. Det finns en
rad internationella erfarenheter som visar att det sällan påverkar krimina-
liteten att bara höja straffen. Ibland kan det vara nödvändigt att skärpa
straffen, och vi har varit öppna för det till exempel när det gäller vapen-
lagstiftningen och bestämmelserna om grova vapenbrott. Det kan nämli-
gen ge polisen ytterligare befogenheter att ingripa när man misstänker att
grova vapenbrott kan begås. Annars är det dock någonting som passar bra
i talet om hårdare tag men ofta inte hjälper de människor som faktiskt är
utsatta för kriminalitet.

Till skillnad från vad som skedde under de borgerliga åren kommer vi
inte att lämna Sveriges förorter i sticket. Vi kommer inte att låta servicen
utarmas och ungdomarna gå arbetslösa. Det är också viktigt för att skapa
den framtidstro och de möjligheter unga människor förtjänar och som gör
att de står emot att dras in i kriminella handlingar.

Anf. 117 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Den öppenhet för skärpta straff Jonas Sjöstedt talar om
vore ju en nyhet i jämförelse med till exempel raderna av tillkännagivan-
den från riksdagens justitieutskott och denna kammare till förmån för just
hårdare straff när det gäller brott inom ramen för grov organiserad brotts-
lighet. Här finns det ett antal tillfällen då vi har haft en riksdagsmajoritet
för hårdare straff men där regeringen av någon anledning valt att inte åter-
komma.

Det finns enligt studier 55 områden i Sverige där kriminella nätverk har tagit över. Då är det bra med myndighetssamarbete, men det räcker inte, Jonas Sjöstedt. Att ha samverkan mellan myndigheter räcker inte mot grov organiserad brottslighet. Jag får inget svar på frågan varför målet om 20 000 poliser ska överges eller frågan varför det skulle vara att säkra tryggheten och tilliten i samhället att säga nej 1 000 fler poliser i just de här områdena. Det är Jonas Sjöstedt som lämnar förorten i sticket.

Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag tror att populism är farligt, Anna Kinberg Batra, och jag tror att populism i sådana här komplexa och svåra utmaningar är extra farligt.

Det är så enkelt att säga att några poliser till och lite hårdare straff löser allt. Sedan kan man titta på forskning och erfarenheter och se att verkligheten är betydligt mer komplicerad än så. Ibland måste man ta till sig att verkligheten är mer komplicerad. Hur får vi kriminella att inte bli ännu mer kriminella när de hamnar i fängelse? Hur ger vi dem i stället en väg ut ur kriminaliteten? Hur skär vi av vägarna för nyrekrytering till de kriminella gängerna samtidigt som vi låter våra poliser ha de redskap de behöver för att bekämpa tung brottslighet?

Polisycket är ett svårt och viktigt arbete. Poliserna har min fulla respekt för det viktiga arbete de utför i Sverige. Men har de inte stöd av en samhällsutveckling som gör att det finns framtidstro hos de människor som riskerar att rekryteras till de kriminella gängerna gör vi deras arbete så mycket svårare. Det är där vi skiljer oss åt, Anna Kinberg Batra.

(Applåder)

Anf. 119 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! 2015 är det år då det avgörs om vi klarar av att möta klimathotet i tid eller om vår möjlighet som mänsklighet att undvika en fullskalig klimatkatastrof glider oss ur händerna. Detta är inte tiden för miljöpolitiska gräl, utan det är tiden för ansvar. Alla partier måste vara miljöpartier, och därför vill jag fråga även Jonas Sjöstedt om klimatet.

Frågan handlar om företagens engagemang för miljön. De nya lösningar som behövs för att möta klimathotet växer ju fram hos företag som tar klimathotet på allvar. De lösningar vi redan känner till måste produceras, komma ut på marknaden och konkurrera ut gårdagens fossilprodukter. Kraften i den ekonomiska omvandlingen måste användas för att möta klimat- och resursproblemen. I stället för ”mer, mer, mer” behövs det bättre lösningar, smartare produktionsätt och mindre energi- och råvaruförbrukning.

Därför behövs det ekonomiska styrmedel, och där är två typer av företag särskilt viktiga. Den ena typen är innovationsföretag, som i framkanten av utvecklingen kan finna lösningar. Den andra typen är – faktiskt – några av de mest traditionella företag vi har, nämligen jord- och skogsbruk. Det är där framtidens drivmedel, energi och byggmaterial tillverkas.

Regeringen och Vänsterpartiet har kommit överens om en bra budget som ligger på riksdagens bord, men Jonas Sjöstedt har gjort klart att han skulle vilja införa en del nya skatter. När jag studerar vilka skatter Vänsterpartiet vill införa blir det tydligt för mig att det är skatter som riskerar

att slå mot just de innovationer av gröna näringar vi behöver. Förmögenhetsskatt skulle effektivt försvåra kapitalförsörjningen till små, snabbväxande innovationsföretag. Arvsskatt hindrar generationsskiften i jordbruk, skogsbruk och andra familjeföretag.

I dessa delar är jag rädd att skattepolitiken ni företräder skulle vara skadlig för miljön, Jonas Sjöstedt. Vi kräver gärna av andra att det ska finnas en miljökonsekvensanalys av alla beslut, och jag vill därför fråga om Vänsterpartiet har gjort en analys av vad arvsskatt, förmögenhetsskatt och er övriga skattepolitik skulle göra för företagens möjligheter att bidra i klimatarbetet.

Anf. 120 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Tack för frågan, Gustav Fridolin. Jag sa i ett tidigare replikskifte att vi kunde utfärda ett intyg på att Miljöpartiet inte är ett vänsterparti, och du kan få en guldstjärna och ett blått band på det intyget också.

I Sverige i dag är det så att 40 procent – det är osäker statistik – av förmögenheten finns hos den rikaste procenten av befolkningen. 85 personer i världen äger mer än vad halva mänskligheten gör. Alla som tycker att det är rimligt röstar emot en förmögenhetsskatt, och alla som tycker att det är orimligt inser att det här finns utrymme att bidra mer till samhällsutvecklingen.

Det är samma sak med arvsbeskattningen; i de flesta länder runt om i världen har man någon form av arvsbeskattning. Jag inser dock att vi måste se till att en sådan inte förhindrar generationsskiften i jordbruk eller småföretag. Man kan ha olika modeller för det, och vi är helt öppna för en diskussion. Att inte vilja bekämpa denna bisarra anhopning av förmögenheter hos allt färre människor tycker jag dock är illa.

Vi kan göra mycket mer, och jag ska ge exempel på saker där vi är helt öppna för att vidareutveckla vår politik tillsammans. Vi skulle vilja ha ett högre klimatmål i Sverige och ett eget klimatmål när vi åker till Paris, i stället för att ducka bakom EU:s ganska svaga klimatmål. Vi skulle vilja ta bort CDM-åtgärder som en del av de svenska klimatåtgärderna. Vi ska göra läxan på hemmaplan – vi kan bli mycket grönare.

Vi skulle vilja komma ihåg kolbiten från i fjol och inse att en av de viktigaste saker vi kan göra är att inte sälja Vattenfalls kolgruvor utan faktiskt avveckla dem. Jag vet att du tycker som jag i det fallet, Gustav Fridolin. Genom att investera i solel, vilket vi delvis har börjat med, kan vi skapa en helt ny bransch i Sverige – vi kan se hur den finns i Tyskland men inte i Sverige.

Vi borde också ta bort subventioner för miljöförstörande verksamhet, till exempel nedsättningar i koldioxidbeskattningen, samtidigt som vi hjälper svenskt jordbruk och svenskt fiske att ställa om till miljövänliga bränslen. Det är att ta klimatfrågan på allvar. Vi är redo. Är ni?

Anf. 121 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Herr talman! Jag tycker att många av de förslag Jonas Sjöstedt förde fram är bra. En hel del är, precis som Jonas Sjöstedt konstaterar, sådant vi nu jobbar för tillsammans.

Jag tror också att jämlikhet är viktigt för att nå klimat- och miljömålen, men en av anledningarna till att jag aldrig kommer att vara socialist är att jag någonstans inte tror att man kan driva en politik utifrån att man har en

princip som leder till en absolut sanning i varje fråga. Det är på något sätt så Vänsterpartiet ofta argumenterar, till exempel nu när vi tar upp arvs- skatten och förmögenhetsskatten.

Vi har provat dessa saker i Sverige, och en del av det har Miljöpartiet och Vänsterpartiet varit med och avskaffat tillsammans – just för att vi såg att de effektivt slog undan möjligheten till kapitalförsörjning och innova- tionsföretag. Förmögenhetsskatten blev en skatt enbart för dem som inte planerade bort sina skatter utan ville använda dem till att få företag att växa i Sverige. Arvsskatten var skadlig för generationsskiften i jord- och skogs- bruksföretag, det vill säga precis dem vi behöver för att klara klimathotet.

Anf. 122 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag är övertygad om att jämlika samhällen är bättre på så många fler sätt än de ojämlika samhällena. Våra samhällen går åt fel håll. Det är en liten, liten grupp – den rikaste procenten – som kontrollerar för- mögenheterna, och det är ett hinder för klimatomställningarna. Om vi le- ver som Carl Bildt allihop, och flyger oftare än vi är på marken, förstör vi den här planetens klimat på nolltid. Men som någon sa till mig: Oj, vilken vecka det skulle vara den vecka vi höll på!

Det är inte rimligt att kräva att vanliga människor ska ställa om sina liv genom att köpa miljöbilar och sätta upp solpaneler samtidigt som den rik- aste delen av samhället kan fortsätta förstöra så oändligt mycket mer. Det kommer inte att funka. Klimatfrågan handlar i grunden om en jämlik för- delning av alltför knappa ekologiska resurser. Då kan du inte ge världens alla Carl Bildt ett fribrev, Gustav Fridolin, utan då behöver du en förmö- genhetsskatt och en arvsskatt.

Anf. 123 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Med mer än 60 miljoner på flykt i världen har vi i Sverige och EU ett särskilt ansvar att ta. Det handlar om att ge dem som söker det en fristad här, och dessutom en väg in i samhället.

Jobbet är nyckeln till en fungerande integration. Det är därför vi i Cen- terpartiet hela tiden har prioriterat att korta vägen från krig och flykt till jobb och bostad.

Det är ingen tvekan om att Vänsterpartiet i diskussionen är tydligt med att Sverige ska erbjuda flyktingar en fristad. Men problemet, som jag ser det, är hur man ser på integrationen och möjligheten för dem som kommer att faktiskt få ett jobb.

I den budget som Vänsterpartiet lägger fram tillsammans med rege- ringen är prioriteringen tydlig: Höj skatten på jobb och företagande. Bara det minskar ju ganska drastiskt möjligheten för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden. Men som om det inte vore nog vill Vänsterpartiet att det inte ska gå att hitta ett deltidsjobb, eftersom man straffar den som är asylsökande med att omedelbart då ta bort etableringsersättningen. Den som är ny i Sverige kan därmed inte längre vara säker på att det skulle löna sig att arbeta.

Dessutom vill Vänsterpartiet gå ännu längre än så. När man läser om Vänsterpartiets arbetsmarknadspolitik, som vi tidigare har diskuterat, blir det tydligt att ni kraftigt vill försvåra möjligheten till tillfälliga anställ- ningar.

Vänsterpartiet vill alltså för det första göra det dyrare att anställa genom höjda skatter på jobb och företagande, för det andra göra det mindre lönsamt för nyanlända att jobba genom att ta deras ersättning från första dagen och för det tredje höja trösklarna in på arbetsmarknaden genom att stoppa de tillfälliga anställningarna.

Min fråga till Jonas Sjöstedt blir därför: Hur kan en sådan politik leda till att de som nyss har kommit till Sverige snabbare kommer i jobb?

Anf. 124 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag ska först uttrycka min samsyn med Centerpartiet i den grundläggande frågan. Jag är övertygad om att Centerpartiet, Annie Lööf och Anders W Jonsson kommer att stå upp för en human flyktingpolitik och att ni inte kommer att börja vackla i frågan, som tyvärr en del andra borgerliga partier gör. Det tycker jag känns bra i det här läget.

Sedan är då frågan varför vi vill ha en annan politik än den som ni bedrev under åtta år där skattesänkningar och marknadsreformer ansågs höja sysselsättningen. Ja, det enkla svaret är att det inte funkade. Provar man någonting inte bara ett år, två år och fem år utan i åtta år och det inte funkar utan arbetslösheten blivit högre, då är det dags att tänka nytt.

Centerpartiet verkar tro att om någonting misslyckas rejält ska man göra det ännu mer för att det ska lyckas. Jag tror att logiken är den omvända, att man måste prova någonting annat i stället.

Ta de sänkta arbetsgivaravgifterna för ungdomar. Ni är ju den ståndaktige tennsoldaten här som står kvar. De andra borgerliga partierna har sagt att det var ett stort slöseri med pengar. Vi får fyra gånger så många jobb om vi använder de pengarna i till exempel välfärden än vad vi får genom att strö ut dem som en allmän subvention till unga människor som redan har ett arbete. Det är svaret.

Vi är helt enkelt övertygade om att vår politik som ökar investeringarna, både de offentliga och privata, ger fler arbeten än en sådan här enkel skattesänkarpolitik.

Det är modigt av borgerliga politiker att tala om etablering. Faktum är att ert förhastade beslut att lägga etableringen på Arbetsförmedlingen och ha ett system med lotsar faktiskt kapsejsade. Det gick under i dåligt skött hantering och delvis kriminalitet. Det har gjort etableringen sämre.

Jag tror att vi måste ha ett helt annat samhällsansvar för etableringen av de nyanlända i Sverige. Och det är ju ingen tillfällighet att regeringen har fått överge den struktur som ni försökte skapa på det området.

Marknaden är bra på många sätt, men för att ta hand om människor på flykt tror jag att marknaden är väldigt dålig.

Anf. 125 ANDERS W JONSSON (C) replik:

Herr talman! Då ska jag börja med att berätta en sak för Jonas Sjöstedt. Vår politik var inte misslyckad. Mer än 300 000 fler kom i arbete under våra år. En avgörande del av dem var faktiskt människor som inte var födda i Sverige. Det var en framgångsrik politik. Det är därför vi väljer att gå vidare på det spåret.

Vi vet att fyra av fem nya jobb skapas i småföretagen. Därför gör vi det inte dyrare att anställa. Vi vet att alla jobb räknas. Och det måste löna sig att jobba. Därför kan man inte göra som ni föreslår och rycka bort eta-

bleringsersättningen första dagen någon får ett deltidsjobb. Vi vet att trösklarna till den svenska arbetsmarknaden redan är för höga. Det drabbar ungdomar och det drabbar nyanlända. Därför vill vi sänka dem.

På samtliga dessa tre punkter väljer Vänsterpartiet att driva den rakt motsatta politiken. Och det är tyvärr, herr talman, inte en politik för att nyanlända snabbt ska komma i jobb. Det är inte en politik som gör vägen kortare från krig och flykt till jobb och bostad.

Anf. 126 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Normalt mäter man arbetslöshet och sysselsättning i procent. Jag förstår varför borgerligheten inte gör det, därför att då ser det lite sämre ut, men det är det rimliga sättet att mäta det hela på.

Jag ger Anders W Jonsson rätt i att vi behöver en ännu mer offensiv småföretagarpolitik. Jag skulle gärna se över de sociala villkoren för småföretagare. Många oroar sig över pension, föräldrapenning och andra saker. Vi vill ta bort sjuklöneansvaret helt de första två veckorna. Så det kanske finns några beröringspunkter.

Hur fungerar en modern, komplex internationaliserad ekonomi? Löser man de utmaningar man står inför genom poolrengöring?

Det handlar om sådant som investeringar, investeringsnivåer i samhället. Det handlar om sådant som att ha efterfrågan så att företagen kan sälja sina produkter. Det handlar om att satsa på sådant som ökar konkurrenskraften, som utbildning och transporter. Ingenting av det där löses med bidrag för poolrengöring. Någon gång måste Centerpartiet faktiskt ta in det.

(Applåder)

Anf. 127 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Under våren och den höst som varit än så länge har jag besökt en lång rad äldreboenden, hemtjänstverksamheter, LSS-boenden och annat i Sverige. Det har varit både kommunala och sådana som har drivits i privat regi.

Jag har talat med många äldre, vårdtagare och anhöriga i de här sammanhangen. Och det är en sak som har förvånat mig, för jag hade lyssnat på Jonas Sjöstedt innan och förväntat mig att de som var på privata boenden skulle klaga och säga: Det här är fel. Det är vinstdrivande och något galet med detta. Det är stora kvalitetsbrister här. Men vet du vad, Jonas Sjöstedt? Det är ingen som jag har pratat med på ett enda boende som har tagit upp frågan om driftsformer? Det är ingen som har tagit upp frågan om vinst och som är upprörd över att företaget går med vinst. Det är en debatt som förekommer här i kammaren.

Vad människor pratar om där är naturligtvis maten, att man är kritisk till maten, att man vill komma ut och gå eller så. Men det är precis lika vanligt på kommunala som privata boenden. Tvärtom visar väl undersökningarna att det är en större nöjdhet i genomsnitt i de privata verksamheterna. Jag funderar på varför Jonas Sjöstedt är så besatt av den här frågan när vanliga människor inte är det.

De företag som jag har besökt har en sak gemensam, och det är att de nu hotas av regeringens politik, därför att Vänsterpartiet driver på kraftigt. Men de har också en annan sak gemensam: De styrs nästan alla av kvinnor.

Att män tjänar pengar i Sverige är okej, men när kvinnor tjänar pengar ska det förbjudas. Det är er politik. Ni kallar er vänsterfeminister, men när det kommer till kritan är ni mycket mer vänster än feminister. Sverige behöver mer feminism, men Sverige behöver inte socialism.
(Applåder)

Anf. 128 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det är roligt att höra Jan Björklund prata feminism. Det sker alltför sällan. Jag skulle önska att det inte bara handlade om direktörer som är kvinnor när du pratar feminism utan kanske mer om undersköterskor och andra.

Vem är det som gör jobbet i välfärden? Jo, det är alla undersköterskor och sjuksköterskor, alla de som arbetar varje dag i den. Jag är helt övertygad om att de som arbetar i privata verksamheter gör ett minst lika gott arbete som de som arbetar i offentliga verksamheter. De kämpar varje dag för att ge äldre människor en bra omvårdnad. De har yrkesstolthet. De har kunnande. Jag har ingenting ont att säga om dem. Men jag vill ge dem goda arbetsvillkor.

Frågar man Kommunals medlemmar, och det har Kommunal gjort, vem de vill jobba för svarar fler att de vill jobba för kommunen. Och det kanske finns en orsak till det. Vi kan se att det man tjänar pengar på i den vinstdrivna välfärden är hur många anställda man har. Det är nämligen det som kostar i välfärden. Och ska man göra mycket vinst får man ha mycket färre undersköterskor; det är så det ser ut. Då får de som finns kvar springa snabbare, ha fler delade turer eller arbeta mer deltid. Det där är ett reellt problem, Jan Björklund.

Vi menar att de som arbetar i välfärden är värda goda arbetsvillkor, oavsett om det är i den privata eller den offentliga välfärden. Vi vet att andelen otrygga anställningar är större där vinstintresset kommer in, och vi menar att man har rätt att ha en trygg anställning.

Allt är inte bra i det offentliga, och vi gör satsningar för att få det att bli bättre. I budgeten görs en stor satsning på utbildning. Många som arbetar i äldreomsorgen behöver både grundläggande yrkesutbildning och fortbildning. Men framför allt gör vi en stor satsning på att man ska få fler arbetskamrater.

Vi har kommit överens med regeringen om att 5 000 fler ska arbeta i äldreomsorgen. Det är för att vi gör ett val. För oss är det viktigare att man har arbetskamrater och en god arbetsmiljö än att sänka skatten för dem som tjänar mest, vilket är Folkpartiets linje.

Anf. 129 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Vet du vad, Jonas Sjöstedt? Nästan alla jag pratar med ur vårdpersonalen på de privata institutionerna har förut jobbat i det kommunala. Och nästan undantagslöst säger de att det blivit bättre. De har bytt medvetet. De blev inte tvingade att byta. Det var ingen som tvingade dem att jobba i privat verksamhet, Jonas Sjöstedt. De valde själva. Och de trivs, trivs ännu bättre och vill inte byta tillbaka.

Det betyder inte att allt är frid och fröjd överallt eller att det ena är dåligt och det andra bra. Det kan vara ungefär lika bra eller lika dåligt i båda verksamheterna. Men din huvudgrej är att förbjuda privata verksamheter. Du hävdar att du inte vill förbjuda dem utan bara vill förbjuda vinst.

Men ursäkta, det finns inga verksamheter som kan bedrivas i det privata om förluster är tillåtna men vinster förbjudna! Ett företag går med vinst ibland och förlust ibland. Det måste man få jämna ut över tiden. Om vinster förbjuds finns det inga privata företag. Du är besatt av att politiker ska styra. Människor ska inte få välja själva. Det är det som är problemet. (Applåder)

Prot. 2015/16:13

14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 130 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Problemet med Jan Björklunds resonemang är förstås att det är fel. Vad gäller skolan är Sverige unikt genom att tillåta obegränsade vinstuttag. Du, Jan Björklund, var den som rev ned den svenska skolan genom privatiseringen och uppdelningen, så du vet mycket om det här. I många länder finns det skolor som inte är offentliga men finns ändå. I Jan Björklunds värld skulle de inte existera, eftersom de inte får ta ut vinst. Men tänk om det är så att människor vill utbilda barn därför att de brinner för att utbilda barn? Tänk om det faktiskt är så att människor vill bedriva sjukvård och äldreomsorg därför att de tycker att det är viktigt? Har tanken inte slagit dig, Jan Björklund, att det faktiskt är så det går till i samhället i stora delar av världen och att det fungerar på det viset?

Om det finns privat verksamhet som fungerar väl, och det gör det självklart, skulle den då inte fungera ännu bättre om alla pengar gick till vården? Då skulle man få fler arbetskamrater och mer tid. Det är väl ännu bättre än att ta en del av de pengar som vi betalat i skatt och ge dem till ett riskkapitalbolag som kanske inte ens skattar i Sverige? Jag menar att argumenten inte håller.

Anf. 131 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Höjningen av hemtjänsttaxan drabbar de sämst ställda pensionärerna, främst kvinnor. Det är ett förslag från en feministisk regering att de fattigaste och de äldsta ska drabbas hårdast, och allra hårdast slår det mot kvinnorna.

Kristdemokraterna var i Alliansen med och sänkte skatten fem gånger för alla pensionärer. En garantipensionär hade 2014 ca 1 800 kronor mer i disponibel inkomst varje månad jämfört med när Alliansen tillträdde. Nu genomför regeringen med stöd av Vänsterpartiet förslag som ger effekten att de sämst ställda pensionärerna med hemtjänst sammantaget får mindre kvar. Enligt Socialdepartementets egna kalkyler kommer ca 78 000 personer med hemtjänst att få högre avgifter.

Vi kristdemokrater avvisar den här höjningen i vårt budgetalternativ. Vi vill fortsätta att sänka skatten för pensionärer. Vi säger nej till särskild löneskatt för äldre och vill i stället införa ett dubbelt jobbskatteavdrag redan från 64 års ålder. Vi har dessutom en äldreboendegaranti, ett omvårdnadslyft, en nationell demensplan och ett måltidslyft, förutom det vi gör med det förslag som jag tog upp om en nationell hemtjänsttaxa. Vi avvisar det bestämt, eftersom det slår så hårt mot de allra fattigaste pensionärerna.

Min fråga är ganska enkel, Jonas Sjöstedt. Hur kan du ge stöd till en budget som gör det sämre för de sämst ställda pensionärerna? (Applåder)

Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Att hemtjänsttaxans nivå höjs tycker jag är dåligt. Det var någonting som vi fick gå med på i budgetförhandlingen. Jag hade hellre låtit bli det. Men det är frivilligt. I Sveriges största kommun, Stockholm, där äldreomsorgen sköts med det yttersta ansvaret hos en vänsterpartist, låter vi bli att göra den där höjningen.

Detta är dock inte den stora förändring som sker för de äldre. Den slår inte heller mot de sämst ställda pensionärerna; snarare är det de med medelpension som påverkas mest. I själva verket är det mindre än 1 procent av pensionärerna som får det sämre. Jag hade önskat att jag kunnat säga att det inte var någon. Det kan jag inte säga, men det är så fördelningen ser ut. Vad beror det på? Jo, beror det på att våra och regeringens satsningar är så mycket större än den förändring som justeringen av hemtjänsttaxan innebär. Vi sänker skatten, och vi börjar med dem som har lägst pensioner, oftast kvinnor, så att de ska få mer kvar i plånboken. Vi höjer bostadstillägget, vilket når precis samma grupp: kvinnor som arbetat i hela sitt liv men har alltför låga pensioner. Vi genomför avgiftsfri sjukvård för dem som fyllt 85, en kvarts miljon svenskar, många med mycket låga pensioner. Vi gör en stor satsning på bemanning och utbildning i äldreomsorgen.

Jag håller med om att höjningen av hemtjänsttaxan är en skönhetsfläck. Jag hade hellre varit utan den. Men varje räknekunnig person ser att är det någonting den här budgeten gör är det att lyfta köpkraften och den ekonomiska standarden för en förkrossande majoritet av de pensionärer i Sverige som har lägst pension. Det borde Kristdemokraterna jubla över.
(Applåder)

Anf. 133 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Möjligen kommer jag att göra Jonas Sjöstedt besviken genom att inte jubla, men det värsta är väl att de som faktiskt drabbas av förslaget om höjning av hemtjänsttaxan inte jublar särskilt mycket över att bli inbuntade i det som beskrivs som bara 1 procent. Det handlar om 11 000 personer, som möjligen tittar på debatten här i kammaren och kanske nästan får känslan: Lite spill får man räkna med – det är bara 1 procent.

Detta gäller de allra fattigaste pensionärerna, och det är dem som vi kristdemokrater alltid har värnat och alltid har satsat hårdast på genom fördelningspolitiskt riktiga insatser som stärkt dem som har det sämst ställt. Du medger att du inte tycker att det här förslaget är särskilt bra, Jonas Sjöstedt, och det hedrar dig. Men hur kan Vänsterpartiet ge stöd åt en budget som gör det sämre för dessa 11 000 personer, de sämst ställda pensionärerna?

(Applåder)

Anf. 134 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Det ska jag gärna berätta! Den här budgeten som helhet är motsatsen till det som de borgerliga i Alliansen gjorde under åtta år. Det är kvinnor som vinner. Det är ensamstående mammor och pensionärer med låg pension som äntligen är vinnare när en statsbudget läggs fram i Sverige. Det är de som arbetar i välfärden och de som behöver välfärden som är vinnare när vi gör en budget som går igenom riksdagen.

Det här är jag stolt över. Det är inte en perfekt budget. Jag tror väl knappast att det existerar perfekta budgetar i den värld vi lever i. Men det är en budget som definitivt minskar orättvisorna, både mellan män och kvinnor och mellan rika och fattiga. Vi gör stora satsningar mot barnfattigdom. Det satsas på kulturen och välfärden. Vi bygger ut infrastrukturen. Jag är stolt över den här budgeten och står för den, trots att det finns några mindre skönhetsfläckar i den.

(Applåder)

Anf. 135 JAN BJÖRKLUND (FP):

Fru talman! Nästan 10 000 människor – så många har sökt asyl i Sverige den senaste veckan. Bakom siffrorna döljer sig människor av kött och blod. Många av dem har flytt över havet och riskerat sina liv för att slippa krig och terror. De har gjort det som vi alla skulle göra i den situationen: försöka skapa en bättre framtid för våra barn.

Jag tror inte att vi kan föreställa oss den desperation och den utsatthet som människor känner. Man blir oerhört påverkad av de här människödena. Framför allt blir man påverkad av dem som aldrig nådde fram, som aldrig fick chansen att ge sina barn den där nya framtiden. Medmänsklighet och ödmjukhet men också beslutsamhet och ansvar tycker jag att vi alla här inne ska ha med oss i en svår tid fylld av mycket oro.

Vi liberaler är beredda att ta ansvar och göra det vi kan för att nå en bred enighet här i riksdagen om de åtgärder som kan komma att behövas på grund av flyktingkrisen. Våra ingångar i detta är att Sverige ska ha en humanitär utgångspunkt och värna asylrätten. Folkpartiet liberalerna tror inte på tagtråd.

Däremot tror vi att fler länder behöver ta ett större ansvar för att hjälpa. Och precis som att alla EU-länder måste ta ansvar måste Sveriges alla kommuner också vara beredda att göra det. Det är ett oerhört tryck i dag i vissa delar av Sverige, och det är inte rimligt att några mer välbemidlade kommuner inte tycker sig ha möjlighet att hjälpa till.

Vi vill också medverka till att beslut om asyl ska ges snabbare, så att de som får avslag också snabbare kan lämna Sverige. Vi måste nu koncentrera insatserna till de människor som verkligen har skyddsskäl.

Flyktingmottagandet i Sverige kommer också att innebära stora integrationsutmaningar, ännu större i framtiden än vad vi redan har. För oss liberaler är saken given: Integrationen börjar på jobbet.

Det räcker inte med att ha öppna dörrar in till Sverige. Dörrarna till svensk arbetsmarknad måste också öppnas. Integrationsutmaningen ligger framför allt inte i dem som kommer hit med en akademisk examen i bagaget, utan utmaningen handlar om dem som inte ens har en ordentlig skolgång av typen grundskola från sitt eget land.

Tror man att integrationen börjar på jobbet behöver man öppna arbetsmarknaden för fler typer av jobb som i dag prisas bort av höga ingångslöner och höga skatter. Jag välkomnar Miljöpartiets signal i dag på morgonen i frågan. Min förhoppning är att alla partier nu är beredda att sätta sig ned och ta ansvar för att gemensamt finna lösningar i den svåra situation som vårt land står inför.

Fru talman! För oss är målet med politiken att människor ska ha mer av frihet. Ett mål måste då vara att Sverige ska ha världens bästa välfärd. Det handlar om skola, jämställdhet, vård och omsorg. Det finns bara ett

recept för att nå världens bästa välfärd. Det är ekonomisk utveckling och ekonomisk tillväxt. Det är inte fler skatter eller höjda skatter som Sverige behöver för att trygga välfärden. Det är fler som arbetar och betalar skatt till staten.

Det är genom att fler jobbar som ekonomier växer. Det är så välfärden kommer fler till del. Det behövs ett perspektivskifte i svensk politik. Vi måste ha mål. Statsministern har infört några olika mål. Det är inte fel att ha mål. Men målen måste mäta rätt saker. Det är då de styr i rätt riktning.

Att vi ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020 är ett felaktigt satt mål. Vi bör byta ut det mot ett sysselsättningsmål, att vi ska skapa fler jobb. Vi måste ha mål som bygger på Sveriges framgångar och inte på andra länders misslyckanden. Det räcker inte att ta bort bortre parentesen och att fler kommer att förtidspensioneras så att vi sänker arbetslösheten. Sverige får ingen ekonomisk utveckling av det. Det är fler riktiga jobb som vi behöver och fler människor som har riktig sysselsättning.

I Folkpartiet liberalernas budgetförslag prioriterar vi jobben, skolan, bostäder, äldreomsorg och det svenska försvaret. Vi behöver i Sverige genomgripande strukturreformer och liberaliseringar på flera områden. Det handlar om en liberaliserad arbetsmarknad med en modern arbetsrätt som gör det lättare att byta jobb och att få jobb. Det handlar om en liberaliserad bostadsmarknad med mindre regleringar, friare hyressättning och sänkt flyttskatt som ökar rörligheten. Det handlar om en liberaliserad energimarknad som inte har så otroligt mycket synpunkter på exakt vilka kraftverk som finns utan mer försöker bekämpa koldioxidutsläppen. Det behövs en kunskapsskola där man fortsätter att bygga på det som Alliansen påbörjade för bättre matchning, till exempel en ny yrkesskola. Det är så vi skapar konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

Fru talman! Det måste löna sig att utbilda sig, och det ska löna sig att jobba. Det är rätt i sak, men det är också det bästa vi kan göra för att värna välfärdssamhället. Vi ska exportera varor och tjänster, men vi ska inte exportera våra talanger. De ska helst vilja stanna kvar i Sverige.

Utbildning och jobb ska inte bara löna sig för män och i mansdominerade yrken. Det ska också löna sig i kvinnodominerade yrken. Det handlar om förskolechefer, förstelärare, gymnasielärare, enhetschefer inom äldreomsorgen och mellanchefer i socialtjänsten. Det är de som jobbar i kvinnodominerade akademikeryrken men tar på sig lite mer ledningsansvar som är den grupp i Sverige som har den längsta utbildningen men är mest felavlönad och mest högbeskattad. Det vi kan ändra på är inte direkt lönerna. Det gör parterna. Det vi kan ändra på är marginalsatterna. De slår till väldigt hårt för kvinnor i de kvinnodominerade akademikeryrkena. Marginalsatterna måste sänkas.

Fru talman! Sverige står inför stora samhällsutmaningar på både lång och nu också kort sikt. Jag är bekymrad över att den politiska situationen i vårt land nu riskerar att drivas mot ännu mer polarisering. Jag är inte bekymrad över tuffa debatter. Jag kan delta i dem själv. Det är inga problem. Men när debatten är slut måste vi tillsammans klara av att samla oss och fatta beslut och ta ansvar. Jag märker en ökad rädsla för att göra detta. Det är olyckligt, och det är en ny situation i vårt land.

Det behövs mer samförstånd i svensk politik också över blockgränserna i viktiga politiska frågor. Det gäller i synnerhet mellan allianspartier och Socialdemokraterna. Förutom de samtal om flyktingpolitik som

nu inleds i veckan borde det handla om klimat- och energipolitik och fortsatt analyserande av säkerhetspolitiken i det nya läget då partier byter positioner och vi har nya situationer i riksdagen. Det handlar om vinster i välfärden, som vi har diskuterat här, ekonomiska frågor om trösklar på arbetsmarknaden, hyresreglering och ränteavdrag.

Fru talman! Ett blocköverskridande samarbete fungerar säkert i viss utsträckning med nuvarande regeringskonstellation. Men jag vill gärna säga att min bedömning är att ett blocköverskridande samarbete i fler frågor skulle underlättas om statsministern var beredd att genomföra en regeringsombildning där Miljöpartiet tillåts lämna regeringen och där man har av Vänsterpartiet i det täta samarbete som finns. Ett antal av de uppgörelser som har gjorts mellan Socialdemokraterna och de två andra partierna försvårar både i sak och genom att det sänker förtroendet för vad man håller på med. Det handlar om vinster i välfärden, Bromma flygplats och allt vad det nu kan vara.

Fru talman! Låt det stå fullständigt klart: Jag vill att Sverige får en alliansregering efter nästa val. Det kan bli 2018. Det kan bli tidigare. Det vet vi inte. Då ska Sverige ha en alliansregering. Före det valet ska Alliansen presentera gemensamma politiska utgångspunkter. Men jag tänker inte medverka till att Sverige får en inrikespolitisk kris redan nu inom några månader.

Fru talman! Jag tänker inte stå och utlova en politisk kris om tolv månader. Det är inte ansvarsfullt. Jag vill att Sverige ska ha en alliansregering. Det blir nästa gång. Vi arbetar för det när Sverige går till val. Men att stå och utlova kriser i förväg är inte ansvarsfullt.

Fru talman! Politisk konfrontation har sin tid, samförstånd har sin. De kriser Sverige nu står inför kräver att vi samarbetar. Den situation vi nu befinner oss i kan snabbt urarta till ett inrikespolitiskt kaos som vi just nu inte har råd med. Det ankommer på riksdagens partier att nu ta ansvar och undvika det. Vi är beredda.

(Applåder)

Anf. 136 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Fru talman! Jan Björklund säger att det kommer att krävas mer av samarbete för Sveriges bästa. Jag kan inte annat än instämma. Det är så läget är, inte minst nu. Sverige behöver fler partiledare som är beredda att säga att de tar ansvar i en sådan här situation.

Jag har sedan jag blev partiledare för Socialdemokraterna talat om att blockpolitiken är förödande för Sverige. Den är helt enkelt inte bra. Jag välkomnar det besked som Jan Björklund nu lämnar här i Sveriges riksdag. Jag tycker dock inte att man när man bjuder in till samarbete ska börja med att utesluta en del av krafterna.

Så till min fråga, för debatten måste självfallet ändå pågå. Regeringen byter nu inriktning på Sverige. Nu lämnar vi skattesänkningar och nedskärningar. Vi börjar investera. Vi investerar inte minst i skolan och i vuxenutbildningen.

Där har Sverige en viktig uppgift att i den globala ekonomin se till att höja vår kompetensnivå. Det måste ske ända från de tidiga åldrarna och upp genom hela utbildningssystemet och in i arbetsmarknaden så att alla människor kan hänga med i globaliseringen.

Nästa år investerar vi 5 miljarder i skolan. Den största satsningen är höjda lärarlöner. Vi bedömer att ca 60 000 lärare kan få 3 000 kronor mer i månaden. Det är en bra satsning. Där har vi en samsyn med Folkpartiet, vilket jag tycker är bra.

Men skolsatsningen i sin helhet från Folkpartiet blir lite bekymmersam. Ni vill nu skära ned på skolan med 1,2 miljarder jämfört med regeringens budget. Ni skär också ned på vuxenutbildning.

Min fråga är: På vilket sätt blir skolan bättre av det, Jan Björklund? Hur höjer vi kompetensnivån i Sverige genom att skära ned på skolsatningar?

Anf. 137 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Till att börja med ställer jag inga krav på att Stefan Löfven ska sparka ut vare sig det ena eller det andra partiet. Jag tänker inte väcka något misstroendevotum, som andra gör, mot Fridolin eller någon annan. Men jag ger rådet att om man vill ha mer samförstånd på allvar underlättar det om Socialdemokraterna och Alliansen talar med varandra. Det handlar bland annat om skillnader i synen på ekonomisk tillväxt. Jag är till exempel beredd att skriva under på vartenda ord som Stefan Löfven säger om kärnkraft, det vill säga det som han sa innan han blev partiordförande. Det är många frågor som vi skulle kunna enas om.

Men när det handlar om att Sjöstedt kom och krävde förbud för vinster i välfärden, när det handlar om att ni fick backa undan från friskoleuppgörelsen och när det handlar om Miljöpartiet och Bromma flygplats, Förbifarten och annat är detta inte bara fel i sak. Ni går ifrån det som vi tidigare har varit överens om, och det tär på förtroendet. Och det är precis som jag sa förra hösten, nämligen att det försvårar framtida samarbete. Hur väl samarbetet ska lyckas hänger också på hur ni agerar.

Vi har en mycket ambitiös utbildningsbudget. Men jag noterar att vi gör lite olika prioriteringar. Vi tycker till exempel att det är viktigare att höja kvaliteten i högskolan än att nu omedelbart bygga ut antalet platser ännu mer. Vi har redan en mycket omfattande och utbyggd högskola, och nu minskar söktrycket eftersom ungdomskullarna minskar. Vi har för låg kvalitet på högskolan.

Vi satsar mer på lärarlöner i vår budget än vad Stefan Löfvens regering gör. Men sanningen, Stefan Löfven, är att det är ett jätteunderkännande för arbetsgivarna att staten måste gå in och betala lönerna. Det är väl det yttersta tecknet på att kommunaliseringen av skolan helt har misslyckats att staten måste gå in och sätta löner därför att arbetsgivarna inte klarar av det? Vi båda borde dra den slutsatsen. Som gammal facklig man måste du tycka att det är besvärande att staten måste göra det. Men det är det yttersta underkännandet av kommunerna att staten måste gå in och vara arbetsgivare.

(Applåder)

Anf. 138 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Fru talman! Jag tror att vi delar uppfattningen att staten måste ta ett större ansvar. Det är det vi gör, och det är därför som staten behöver skjuta till mer resurser till skolan. Men då är det fel att dra bort resurser från skolan. Det är nämligen det som ni gör. Det blir mindre resurser, och det blir mindre resurser inte minst till förskolan. Vi behöver göra mer tidiga

insatser eftersom det bästa som vi kan göra för de små barnen är att ge dem bra tidiga insatser. Då blir det lättare för dem genom hela skolan.

Även fritidspedagogiken riskerar att bli lidande här därför att ni prioriterar skattesänkningar i stället för att satsa på skolan, och det är inte bra.

Då är frågan vad som ska bort här. Ska det vara färre pedagoger på fritis, eller ska vi ha större barngrupper i förskolan? Är det detta som är prioriteringen när ni absolut vill sänka skatterna i stället för att investera?

Anf. 139 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag tror att Stefan Löfven har en felaktig uppfattning om hur kommuner fungerar. Jag har varit kommunalråd i tolv år i den största kommunen. Det är inte så att vi sitter där och ger något litet bidrag till något och att det sedan blir precis på ett visst sätt. Detta går in i en stor kommunal budget, och sedan använder kommunen den. Det är förmodligen på olika sätt i olika kommuner. Någon behöver ytterligare en fritidspedagog, och någon annan behöver förstärka någon annanstans. Detta ger en helt felaktig syn på hur detta fungerar.

Svenskt utbildningsväsen kostar 230–240 miljarder varje år. Jag tror att ni har några hundra miljoner mer än vad vi har. Man kan inte tro att det är den avgörande skillnaden. Det är klart att det inte är.

Däremot konstaterar jag att kommunerna inte klarar av att sköta skolan. Hur mycket pengar du än stoppar in i den påsen funkar det inte. Sedan Göran Persson kommunaliserade skolan har resultaten sjunkit oavbrutet. Det är dags att återförstatliga den svenska skolan.

(Applåder)

Anf. 140 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Jag har ställt ett antal frågor här, och egentligen en mycket konkret fråga, till Jan Björklunds kollegor bland de så kallade oppositionspartierna inom Alliansen. Nu har Jan Björklund redan föregripit min fråga och gett svar på den. Han har inga som helst avsikter att fälla någon regering eftersom han gör precis samma analys som Kinberg Batra, nämligen att om allianspartierna skulle få makten skulle det uppstå kaos. Jag tycker fortfarande att det är mycket konstigt att resonera på det sättet.

Jan Björklund säger också att han nu inte bara är stödparti till Stefan Löfven. Nu ger han också råd. Han är alltså både stödparti och rådgivare till Stefan Löfven. Jag vet inte om det var detta som Folkpartiets väljare hade förväntat sig när de lade sin röst på Jan Björklunds parti. Det är mycket möjligt.

Låt mig, när Jan Björklund ändå har svarat på frågan om han snarast vill byta regering, fråga: Varför är det bättre med en socialistisk budget, med stöd av Jonas Sjöstedt, Åsa Romson, Gustav Fridolin och inte minst statsminister Stefan Löfven, än en moderat budget?

Anf. 141 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! En moderat budget är bättre än en socialistisk budget; det lovar jag. Problematiken med detta ligger i att dagen efter att den har röstats igenom tvingas vi bilda en regering mellan Alliansen och Sverigedemokraterna eftersom det är denna konstellation som har vunnit budgetomröstningen. Det är då det spricker direkt.

Det är inte så att Jimmie Åkesson röstar på Moderaternas budget därför att han delar de uppfattningar som finns i Moderaternas budget. Jimmie Åkessons budget är totalt annorlunda än Moderaternas budget. Jimmie Åkesson röstar på Moderaternas budget för att han vill ställa till kaos. Det är det som är bakgrunden. Det är inte så att du, Jimmie Åkesson, delar den syn som vi liberaler har på en lång rad samhällsområden. Du har totalt motsatt syn. Du vill göra detta nu bara för att du vill ställa till kaos. Det är detta som är bakgrunden. Det vill inte jag. Jag tycker att det är ansvarslost agerat i denna situation.

Självklart föredrar jag en borgerlig budget framför en socialistisk budget. Men jag föredrar inte Sverigedemokraternas politik, och det är detta som blir styrande i detta. Det är en sak att votera här den ena dagen. Men sedan ska en regering också fungera efteråt, och det gör den inte.

Jag vill ha en alliansregering i Sverige – tvivla inte på det – men det bygger på att Alliansen samlar ett tillräckligt antal mandat i denna kammar, och det gör vi inte nu. Det var en effekt av förra årets val.

Det är fullt möjligt att det blir ett val före 2018, eller också blir det 2018. Jag kommer att jobba dag och natt för att det ska bli en alliansregering, men inte tillsammans med Sverigedemokraterna.

(Applåder)

Anf. 142 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Alla dessa vackra ord från talarstolen om samförstånd och om att vi måste hitta gemensamma lösningar och så vidare gäller egentligen inte, utan det är bara prat från Jan Björklunds sida. Det beklagar jag.

När det gäller huruvida det finns möjlighet att bilda en regering mellan oss och allianspartierna har jag inte tänkt så långt, och jag vet inte vad Jan Björklund känner till som jag inte känner till om förutsättningarna för det. Vi har aldrig talat om det. Det är kanske det som man ska göra. Man ska kanske ta sina egna ord om diskussioner, samtal och överenskommelser på allvar och faktiskt göra det. Jag tror att det är precis det som väljarna förväntar sig av oss som finns här i Sveriges riksdag. Men det tycker uppenbarligen inte Jan Björklund, även om han påstår att det är så han vill ha det.

Vad är det som är så mycket mer ansvarsfullt än att rösta fram en moderat budget? Varför är det mer ansvarsfullt att rösta fram en socialistisk budget, Jan Björklund?

Anf. 143 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag kommer att rösta på Folkpartiet liberalernas budget. Jag kommer inte att rösta på någon socialistisk budget. Jag säger detta igen: Jag föredrar naturligtvis också en moderat budget framför en socialdemokratisk, även om jag anser att Folkpartiets är den bästa. Men det handlar inte om det.

Det handlar om att när den väl har röstats igenom får Sverige en ny regering, och det regeringsunderlag som har röstat igenom den kommer inte att fungera eftersom Jimmie Åkesson har en helt annan uppfattning om hur politiken ska bedrivas. Jimmie Åkesson röstar på Moderaternas budget bara för att jäklas. Det ska ställas till ett kaos eller ett nyval där Jimmie Åkessons parti hoppas bli större. Då blir det ännu svårare att styra Sverige. Det lovar jag. Det är det som du är ute efter, Jimmie Åkesson.

Du är inte ute efter att Sverige ska få en liberal politik. Det är inte därför som du röstar på liberala budgetförslag. Du gör det för att du vill ställa till kaos, och det vill inte jag.

(Applåder)

Prot. 2015/16:13

14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 144 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Fru talman! Ni vet vad jag ska säga, och jag vet vad Jan Björklund kommer att svara. Låt mig därför i stället fråga följande: Kan folkpartiledaren lämna ett folkpartistiskt förslag för klimatet som inte handlar om kärnkraft?

Anf. 145 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Det kan jag absolut göra. Det europeiska samarbetet är otroligt viktigt, och det var tur att Miljöpartiet förlorade i folkomröstningen om EU.

(Applåder)

Det viktigaste arbetet för klimatet, förutom de frågor som avgörs här hemma, gör vi på internationell nivå. Men Sverige är ett mycket litet land i det stora hela. Vi har en klimatneutral energiförsörjning, åtminstone tills Gustav Fridolin har fått sätta tänderna i den. Det gör att vi tillsammans i Europa måste ta itu med de stora utmaningarna. Vi är det parti i Sverige som är beredda att ge ännu mer power till EU-organen när det gäller bland annat denna typ av frågor. Gemensamma problem i Europa måste vi lösa gemensamt.

Anf. 146 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Fru talman! Man får vara glad att Livsmedelsverket eller några andra inte sätter bästföredatum på partier, för när folkpartiledaren skulle nämna ett folkpartistiskt förslag för klimatet som inte handlade om kärnkraft fick han gå tillbaka till 1994.

Jag är glad att vi är överens om att EU behöver starkare muskler när det gäller klimatet. Mitt parti har gjort den resan. Redan från allra första dagen i EU-parlamentet röstade miljöpartister för att man till exempel skulle ha miniminivåer på koldioxidskatt och annat i EU.

Men om jag ställer frågan så här då: Kan folkpartiledaren nämna ett folkpartistiskt förslag för att i Sverige minska de svenska klimatutsläppen som inte handlar om kärnkraft?

Anf. 147 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Från alliansregeringen lade vi fram förslagen på höghastighetståg i Sverige. Det är klart att mer kollektivtrafik och snabbgående och modern trafik är en viktig del, men ska vi ha mer tågtrafik och mer elbilar måste vi faktiskt också ha elektricitet, Gustav Fridolin. Höghastighetstågen kan liksom inte stanna på rälsen så fort det inte blåser. Det är det som är problemet med din energipolitik. Det går till sist inte att komma runt detta.

Det finns ingen enskild fråga under överskådlig tid där Sveriges egna beslut kommer att påverka klimatet så mycket som just energiförsörjningen. Sverige är ju ett föredöme i världen. Vi släpper inte ut någon koldioxid därför att vi har så mycket vattenkraft och kärnkraft och nu också

en del förnybart. Men ska man lägga ned kärnkraften landar man i tysk kolkraft, rysk gas eller någonting annat. Det är det som är problemet med er klimatpolitik. Ni vill väl, men den är inte trovärdig i verkligheten.

(Applåder)

Anf. 148 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Den svenska militära alliansfriheten har tjänat oss väl, och den tjänar oss väl. Den har inneburit att vi har kunnat stå utanför krig och konflikter, och framför allt är den basen för en självständig och aktiv utrikespolitik där Sverige kan vara tydligt som nation när nationers rättigheter kränks så som vi ser i Ukraina under den ryska aggressionen från Putin men också i Turkiet där Erdogans styre använder det råa våldet mot den kurdiska befolkningen. Den ger oss en röst. Den ger oss trovärdighet.

Jan Björklund är den som är allra mest för Nato i den svenska riksdagen. Han är kanske också den politiker som är allra minst kritisk till USA:s utrikespolitik. Du var en av påhejarna av USA:s invasion i Irak, som har fått förödande konsekvenser för regionen. Jag har aldrig hört dig kritisera USA:s stöd till latinamerikanska diktatorer. Men trots att du försöker vara den tuffaste sheriffen i stan och är för Nato mest av alla tycker jag att det brister. Jag tycker inte att du är någon riktig Natoanhängare, Jan Björklund. Jag tycker att det saknas någonting här.

När vi säger att Nato innebär en försvarsförpliktelse som i sin tur innebär att man kan tvingas försvara andra som blir angripna, som Turkiet, säger du: Nja, det är väl sådär med det kanske. När vi påpekar att Nato bygger på kärnvapen och att Natoländer har kärnvapen på sitt territorium säger du: Det kan vi slippa. Du vill ha alliansfrihetens fördelar utan att erkänna att du har övergett den.

Sedan innebär Natomedlemskapet en förväntan på att man lägger 2 procent av bruttonationalprodukten på det militära försvaret. Det är en upprustning på mellan 35 och 40 miljarder kronor per år, alltså enormt mycket pengar.

Är du den tuffaste sheriffen i stan, Jan Björklund? Är du beredd att dra upp 40 miljarder och lägga in i försvarsbudgeten? Och varifrån ska pengarna tas? Det är också en berättigad fråga.

Anf. 149 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Tänk att Jonas Sjöstedt aldrig någonsin nämner oron för Ryssland och Putin. Aldrig någonsin. Det är ett raljerande utan like över västvärldens militära allians som tryggade demokratin i Europa under hela efterkrigstiden när den hotades av kommunismen. Aldrig någonsin finns det från Sjöstedts sida någon problematisering av vad Putin gör. Försök någon gång i nästa replik att säga något kritiskt om Putin! Vi kommer att lyssna noga.

Det är det här som är bakgrunden, Jonas Sjöstedt. Ryssland betar sig inte längre som vi hoppades att Ryssland skulle göra och som de gjorde under Jeltsin. Det var stökigt i Ryssland när de skulle gå från planekonomi till marknadsekonomi, men de var på väg åt rätt håll när det gällde demokratisering och att involveras i västvärlden. Nu går det åt fullständigt fel håll. Det är därför vi måste öka vår trygghet.

Jag tycker att det försvarsbeslut som regeringen och mina borgerliga bröder och systrar har enats om är otillräckligt, men det spelar ju ingen roll

om man lägger på ännu mycket mer pengar, för det finns ingenting som tillnärmelsevis skulle stärka Sveriges trygghet och säkerhet så mycket som ett Natomedlemskap. Norge och Danmark har hela västvärldens försvarskapacitet i ryggen om de utsätts för hot. Vi har bara oss själva. Och Jonas Sjöstedt tycker att det vi har är för mycket.

Vi måste förstå detta. Vi lever i ett nytt Europa sedan några år tillbaka, och gradvis har det förvärrats. De baltiska staterna tackar sin gud för att de hann gå med i Nato innan Ryssland blev riktigt elakt. Ukraina har nu skickat in en medlemskapsansökan. Det är såklart för sent, för nu finns det sannolikt ryskorienterade trupper i Ukraina där det pågår ett krig. Nu vill man gå med, och man ångrar att man inte gjorde det tidigare.

Nato ger ökad säkerhet och trygghet för oss. Nato löser inte alla världens problem, Jonas Sjöstedt, men det löser några viktiga problem, och det är därför vi bör delta.

(Applåder)

Anf. 150 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! En evighet är en kort tid i Jan Björklunds värld. Han påstår att jag aldrig någonsin har kritiserat Putin, men under min senaste replik som varade en minut och 45 sekunder gjorde jag det.

Jag tycker att det är Jan Björklund som låter sig styras av Putins politik. Han älskar nog upprustning och konfrontation – det är hans världsbild som bekräftas att det är på det sättet. Jag tycker inte att Putin ska få styra vår politik. Tillfälliga saker i omvärlden ska inte innebära att man omprövar en politik som har varit långsiktigt framgångsrik. Världen behöver mer än någonsin länder som står upp för mänskliga rättigheter oavsett om det handlar om Ryssland, Ukraina, Turkiet eller något annat land.

Men, Jan Björklund, frågan är ändå: 2 procent av bnp förväntas i militära utgifter. Inte ens du som vill spendera allra mest kommer upp i de nivåerna. Tycker du, ja eller nej, att Sverige ska öka sina försvarsutgifter till 2 procent av bruttonationalprodukten? Och var ska i sådant fall pengarna tas ifrån? För det är väldigt mycket pengar.

Anf. 151 JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Vi ökar försvarsanslagen i vår budgetmotion, men inte till den nivån. Jag kan berätta att huvuddelen av Natoländerna inte heller uppfyller det kravet, utan de ligger ungefär på svensk nivå eller något högre. Det är riktigt att USA kräver detta av andra länder, men Norge gör det inte heller.

Men vi behöver öka försvarsanslagen. Jonas Sjöstedt har alltid röstat för att de ska sänkas, och det menar jag är fel väg.

Jonas Sjöstedt brukar säga att man går i Vita husets ledband om man är med i Nato och att man inte har någon egen utrikespolitik längre. Ursäkta, men vi kan ta Norge som exempel. De är medlemmar i Nato, och de har en mycket självständig utrikespolitik. Men när det gäller det här om att alla europeiska statsöverhuvuden och alla europeiska länder skulle gå i USA:s ledband måste jag säga: Herregud, Jonas Sjöstedt, har du aldrig träffat en fransman?

(Applåder)

Anf. 152 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Människor flyr krig och förföljelse i en omfattning som vi inte har sett sedan andra världskriget. Människor tvingas lämna allt för att söka skydd. De lämnar sina hem i förhoppningen om att hitta ett nytt.

Flera har här i dag redan talat om den akuta flyktingkrisen som vi är mitt i. Som vi tidigare har konstaterat: De människor som flyr krig och förföljelse blir inte hjälpta av en regering som flyr verkligheten. Vi behöver en migrationspolitik med både hjärta och hjärna, som säkrar att vi kan hjälpa både i dag och i morgon. Det ska vi göra. Men vi behöver också en migrationspolitik som lättar på trycket på det svenska asylmottagandet. Vi behöver en politik som inte bara välkomnar människor hit utan som också välkomnar människor hem. För det krävs reformer som gör det lättare att gå från bidrag till arbete och som sänker trösklarna in på arbetsmarknaden. Vi behöver en politik som satsar på att människor som har för avsikt att leva sitt liv här också tillägnar sig den viktigaste nyckeln till ett hem, nämligen det svenska språket.

Kristdemokraterna har flera konkreta förslag i vårt budgetalternativ. Vi vill ersätta permanenta uppehållstillstånd med tillfälliga, vilket skulle kunna minska trycket på Sverige och sätta press på andra länder att ta ett större ansvar. Genom att fler tar ansvar blir det ett bättre mottagande för de asylsökande.

Vårt förslag innebär att beslutet ska omprövas en gång efter tre år. Den som då har fortsatta skyddsbehov eller har hunnit etablera sig på arbetsmarknaden får stanna.

Vi vill införa ett system med säkra länder för kortare handläggningstider på Migrationsverket.

Vidare vill vi öka drivkrafterna för unga och dem som står långt ifrån arbetsmarknaden att ta sitt första jobb. Människor som etablerar sig på arbetsmarknaden ska få tjäna sin första halvmiljon skattefritt. Det gäller såväl personer upp till 25 år som nyanlända. För långtidsarbetslösa vill vi införa ett dubbelt jobbskatteavdrag. Vi vill sänka arbetsgivaravgiften för unga under 22 år. Och vi värnar om den viktiga tjänstesektorn genom att bygga ut RUT och bibehålla ROT och är för jobbskapande reformer som regeringen delvis vill radera eller motsätter sig helt.

Det här är förslag som inte bara välkomnar människor hit utan också hem.

På skolområdet vill vi göra en särskild satsning på att utbilda lärare i svenska som andraspråk. Vi vill införa sfi med barn tillsyn och sfi med yrkesinriktning.

Fru talman! När vi kristdemokrater talar om hemmets betydelse på detta sätt är det inget nytt i grunden. Vi har talat om behovet av en gemenskap för att vårt samhälle ska hålla samman. Vi har talat om familjer som Sveriges grundsten. Ibland har vi talat om de sakerna som om de vore åtskilda från varandra. Men i verkligheten är de oskiljaktiga – hem, familj och gemenskap.

Ett hem är inte bara en plats där man kastar in sina saker. Vi är knutna till vårt hem just genom våra familjer och den gemenskap vi har upplevt där. Och den bär vi med oss vart världen än tar oss. Känslan av eller längtan efter att ha ett hem är universell. Samhällsgemenskapen är i grunden det goda som gör att människans liv inte är ensamt, fattigt, brutalt eller kort.

Därför vill jag berätta om mitt hem. Det är inte Stockholm, även om jag har en lägenhet här. Mitt hem ligger där Västgötaslätten möter Småland. Det är en liten gård som har förvaltats i sju generationer, utanför samhället Mullsjö i Jönköpings län. Där föddes jag in i en gemenskap som mötte mig redan som barn. Mina föräldrar gjorde vad de kunde för att lära mig att skilja rätt från fel. Jag gavs förutsättningar som jag önskar att varje barn i Sverige skulle få.

I det lokala inbandylaget, Mullsjö AIS, förstod jag vikten av att arbeta som ett lag och att alla behövs när man ska uppnå ett mål. Det gav mig och mina kompisar självrespekt och respekt för andra, vilket jag är tacksam för.

Fru talman! Här i Stockholm talas det inte om landsbygdens utmaningar och om krisen för de svenska mjölkbönderna på samma sätt som där jag kommer från. Här blir det något abstrakt. Men där är det en av oss, en av de våra, som riskerar att behöva gå ifrån gård och grund, som kan tvingas lägga ned på grund av beslut som vi tar eller inte tar i den här salen.

Jag känner ingen bonde som vill producera mjölk på samma sätt som i Tyskland eller Danmark. Låt oss därför kompensera Sveriges bönder för de strikta regler och extra kostnader som vi här i kammaren har lagt på dem. Vi kristdemokrater vill satsa 1 miljard de kommande åren för att rädda svensk mjölk och bevara svensk landsbygd och våra öppna landskap. När man vet vilka som drabbas och hur gemenskaperna spricker talar man på ett annorlunda sätt i de frågorna.

Fru talman! Hemma talar man inte heller på samma sätt om familjepolitiken som i den här kammaren. Här talas det om föräldraförsäkringen som om den vore ett verktyg för politiker att realisera just sina idéer om jämställdhet. Men hemma är föräldraförsäkringen ett sätt att ge barnen ett gott välkomnande in i sin första och viktigaste gemenskap – familjen. Den är ett sätt att ge barnen tid, närhet och kärlek.

Det viktigaste där är att man finns där för barnet. Hur man gör det och vem som tar ut flest föräldradagar är underordnat. Men när regeringen klampar in och tvångskvoterar föräldraförsäkringen låter det annorlunda i Mullsjö och på många andra platser i vårt land än det gör här. Man undrar hur det ska gå för dem av oss som är egenföretagare, som inte bara kan lämna sitt företag i flera månader. Varför ska barnen i de familjerna få mindre tid med sina föräldrar?

Man undrar också hur det ska gå för familjer där den ena föräldern kanske är utan jobb och familjen är beroende av en lön. Ska de tvingas skjuta på sin barnlycka för att klåfingriga politiker skapar försäkringssystem som är anpassade för att fixa till jämna staplar? När man ser hur detta drabbar gemenskapen talar man på ett annorlunda sätt i dessa frågor.

Man talar inte heller om civilsamhället på samma sätt som det ibland görs i de politiska kretsarna. Här blir civilsamhället ofta bara ytterligare en del eller en förlängning av staten. Politiker vill styra och ställa med riktade bidrag och satsningar så att civilsamhället gör politikens bud. Men hemma är civilsamhället något vi gör tillsammans. Killarna och tjejerna spelar inebandy, inte i första hand för att det är bra för staten utan för att det är kul och ger en gemenskap.

Idrotten och civilsamhället står för enorma sociala insatser som aldrig får underskattas. Vi vill därför se ett ökat stöd till idrotten. Men vi vill inte öronmärka pengarna som regeringen gör. Det leder nämligen bara till ökad

byråkrati. Civilsamhället behöver stödjas men inte likriktas. Man talar anorlunda om föreningarna när man själv har vuxit upp i dem.

Fru talman! Politiken har sina gränser. Den ska inte genom riksdagen kommandera folk att börja tala om varandra i termer av vi. Politiken kan inte skapa ett hem åt människor. Gemenskap växer fram ur delade erfarenheter och i det vardagliga mötet med vår nästa, inte genom lagstiftning.

Hem, familj och gemenskap – vi kristdemokrater förstår hur de är bundna till varandra. Tyvärr gör inte regeringen det. Och det, fru talman, kommer att få konsekvenser.

(Applåder)

Anf. 153 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Andreas Carlson är sist ut av de borgerliga småpartierna att få samma fråga som hans kollegor inom den borgerliga alliansen har fått i dag.

Under dagen har jag dessutom noterat att Andreas Carlsons partiordförande, Ebba Busch Thor, har sagt att man vill se en gemensam alliansbudget nästa år. Det är ett steg i rätt riktning. Det talas om att borgerligheten är beredd att fälla regeringen senast i valet 2018. Ordet senast betyder att någonting skulle kunna hända redan före 2018. Vad det skulle vara vet jag inte, men det här skulle kunna vara ett sätt att fälla den socialistiska regeringen.

Då är min ganska enkla fråga till Andreas Carlson: Varför vänta ett år? Möjligheten finns redan nu. Varför låta de socialistiska partierna förstöra landet ännu mer under ett års tid? Varför inte fälla regeringen redan i höst?

Anf. 154 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Jag tycker att det är en god ordning att man röstar på sin egen politik. Kristdemokraterna har lagt fram en budget i år. Det är en budget som vi är stolta över, en budget som innehåller satsningar på jobb och företagande. Det är en oerhört viktig nyckel för att vi ska kunna välkomna människor hit men också välkomna människor hem.

I mitt anförande redogjorde jag för några förslag i vår budget. Vi kommer att rösta på vår budget. Vi har inget annat besked än det som har getts tidigare. Vi kommer att rösta på Kristdemokraternas budget.

Det vore en konstig ordning om man nu skulle börja rösta på andra partiers politik, även om det säkert finns många goda förslag också i Moderaternas budget. Men vi kommer att rösta på vår budget.

Anf. 155 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Vi kommer också att rösta på vår budget. Men det är när den faller som det blir skarpt läge för vårt parti, för Kristdemokraterna och för de övriga oppositionspartierna i den här församlingen.

Vi har ett parlamentariskt läge där regeringen inte har majoritetens stöd i Sveriges riksdag. Det finns ingen socialistisk majoritet i Sveriges riksdag. Ändå kommer de borgerliga partierna sannolikt att välja att släppa igenom den socialistiska budgeten.

Det gör man med märkliga förklaringar. Man gör det genom att man hänvisar till att det annars skulle uppstå kaos. Jag förstår inte hur man kan tycka att det skulle uppstå kaos för att man röstar för sin egen politik eller

för den politik som man tillsammans med ett antal andra partier trots allt har gått till val på. För mig är det väldigt märkligt.

Men varför vänta ett helt år med att fälla den socialistiska regeringen och i skarpt läge faktiskt åstadkomma en förändring?

Prot. 2015/16:13

14 oktober

Partiledardebatt

Anf. 156 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Jimmie Åkesson, jag har inga andra besked än det som mina allianskollegor tidigare har sagt. Vi kommer att hålla ihop. Alliansen är oerhört viktig för Kristdemokraternas inflytande över svensk politik. Under två mandatperioder visade vi hur vi kunde få igenom kristdemokratisk politik i Sverige, och det kommer vi att fortsätta att driva. Vi kommer att fortsätta att arbeta tillsammans i Alliansen. När det blir dags att lägga fram en alliansgemensam budget får vi komma överens i Alliansen och sedan återkomma.

Det skulle bli en väldigt knepig ordning om vi helt plötsligt skulle börja rösta på andra partiers politik. Vi har lagt fram en budget som vi är stolta över. Vi kommer att rösta för den, försvara och fajtas för den. Vi kommer i aktiv opposition att verka för att få genomslag för den politik som vi för.

Som vi har varit inne på under debatten i dag kommer vi tillsammans med övriga allianspartier också att föra samtal med regeringen om den akuta flyktingkris som vi är mitt inne i. Vi fortsätter att ta ansvar. Det kommer Kristdemokraterna att göra, och vi kommer att rösta för vår budget. (Applåder)

Anf. 157 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Fru talman! Amnesty har publicerat en ny rapport där det visas ytterligare några bilder på vad kriget i Syrien innebär. Bilderna visar människor som får bosätta sig i underjordiska bunkrar för att rädda sig från flygbombningar, svält, törst, oljefatsbomber mot skolor och sjukhus, moskéer och torgmarknader. Sedan finns det också fysiska bilder som aldrig kommer att försvinna från näthinnan: kroppsdelar spridda över olika torg och barn utan huvuden. Det är det helvete som människor flyr från.

Samtidigt fortsätter IS förföljelse av kristna, yazidier, kurder, kvinnor, shiamuslimer och alla som inte faller deras militanta logik i smaken. Kriget sprids ut till flyktinglägren där pojkar värvas till barnsoldater och flickor gifts bort.

Sverige ställer då upp via stöd direkt till flyktinglägren, via en fristad till människor som kommer till vårt land. Det är inte alltid lätt, men det var det inte heller när vi gav en fristad till dem som flydde från Pinochets diktatur eller folkmordet på Balkan. Men vi kan göra det, och gör vi rätt vet vi att de människor som kommer i dag snart är med och bygger Sverige.

I detta arbete har jag alltid sett Kristdemokraterna som en värderingsmässigt allierad. Jag har själv arbetat nära kristdemokrater i arbetet för flyktingar. Här i riksdagen har vi tillsammans agerat i och med olika regeringar för en human flyktingpolitik. Vi har också arbetat rent praktiskt i församlingar där man hjälper människor på flykt. Kristdemokraterna säger nu att de har lagt om delar av sin flyktingpolitik. Andreas Carlson redovisade flera gånger att man vill minska trycket på Sverige.

Jag vill då ställa frågan: Betyder det att Kristdemokraterna tycker att Sverige ska hjälpa färre? Det gäller inte att fler ska göra mer, för där tycker vi lika. Alla EU:s länder måste göra sitt för att ta ansvar för de människor

som kommer, så att vi kan hjälpa fler. Men är det Kristdemokraternas politik att Sverige ska göra mindre, att vi i den kris som vi nu ser i världen ska ge hjälp till färre flyktingar?

Anf. 158 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Tack, Gustav Fridolin, för din fråga! Du började med att beskriva situationen, och den är fruktansvärd. Det är en oerhörd tragedi som utspelas för våra ögon. Därför har vi kristdemokrater sagt att vi från svensk sida måste vara beredda att göra mer. Vi måste slå mot roten till att människor flyr. Därför presenterar vi i vårt budgetalternativ satsningar på att förlänga de utbildningsinsatser som görs med hjälp av det svenska försvaret. Men vi måste också vara beredda att ytterligare stärka vårt arbete inom de freds- och säkerhetsbevarande insatserna på plats.

Vi har exemplifierat detta. I talet under Almedalsveckan presenterade vi förslaget att man skulle ställa JAS-plan till förfogande, om vi skulle få en förfrågan – detta för att slå mot rötterna. Givetvis behövs då en förfrågan från den internationella koalitionen. Kristdemokraterna anser att vi ska vara beredda att göra det.

Vi gör också en omfördelning i vår biståndsbudget. Vi vill stärka anslaget till UNHCR med ytterligare ½ miljard med tanke på den oerhörda tragedi och stora flyktingström som vi nu ser. Vi måste stärka arbetet med att bekämpa rötterna genom att delta i biståndsarbetet på plats i den akuta situationen.

Men om frågan var om vi från Sverige ska hjälpa färre är svaret nej. Vi måste se till att fler länder tar ett större ansvar. Där har vi presenterat förslag om tillfälliga uppehållstillstånd och säkra länder. Det finns säkert också andra förslag som vi kan genomföra här i Sverige och som i praktiken skulle göra att vårt ansvar leder till att andra länder blir pressade att ta ett större ansvar. Fler måste vara med och ta ansvar i Europa.

(Applåder)

Anf. 159 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik:

Fru talman! Jag delar helt uppfattningen att Sverige ska göra mer tillsammans med internationella samfundet i den direkta situationen och att fler EU-länder ska göra mer. Den svenska regeringen har konsekvent drivit detta, och det har fattats inte mindre än två beslut på EU-nivå som är historiska jämfört med hur EU tidigare har agerat i flyktingsituationer. Fler kan göra mer.

Anledningen till att fler ska göra mer är ju att vi ska kunna hjälpa fler. Jag har svårt att se hur fler EU-länder skulle hjälpa till om Sverige minskade sin hjälp till flyktingar. När ni kom med era förslag i Almedalen sa er partiordförande Ebba Busch Thor att hon trodde att det skulle innebära att färre flyktingar söker sig till Sverige och att hon trodde att det skulle vara bra.

Det är någonting helt annat än vad jag hört från kristdemokrater under alla år som jag har jobbat med dem i flyktingpolitiken och som jag hör direkt från kristdemokratiska gräsrotter i de församlingar som jag möter.

Jag vill återigen fråga: Innebär Kristdemokraternas politik att Sverige ska ge skydd till färre flyktingar?

Anf. 160 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Fru talman! Jag besvarade Gustav Fridolins fråga i mitt tidigare inlägg.

Jag konstaterar att vi står inför en akut flyktingkris som är större än den kris som vi såg under andra världskriget. Då är det oerhört viktigt att vi ser till att andra EU-länder tar ett större ansvar. Det är också viktigt att vi tar de signaler på allvar som jag tidigare redogjorde för i mitt replikskifte med statsministern.

Om vi ska fortsätta att värna öppenhet och medmänsklighet måste vi också se till att vi både välkomnar människor hit och välkomnar människor hem. Därför behöver vi en migrationspolitik med hjärta och hjärna som ser till att vi klarar av att hjälpa människor till ett arbete. Därför tycker jag att det är så oansvarigt av regeringen att lägga fram förslag som slår mot jobb och företagande. Jobben och företagen är den största integrationsmotorn, och den vill vi i Kristdemokraterna arbeta för att värna. Därför kommer vi att rösta på vår budget.

(Applåder)

Partiledardebatten var härmed avslutad.

§ 2 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Hanna Westerén som suppleant i EU-nämnden.

Tredje vice talmannen förklarade vald *från och med den 31 oktober* till

suppleant i EU-nämnden

Hanna Westerén (S)

§ 3 Anmälan om vice ordförande i utskott

Tredje vice talmannen anmälde att *Anna-Lena Sörenson (S)* valts till vice ordförande i socialutskottet från och med den 13 oktober.

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2015/16:14, 15 och 19 till skatteutskottet

2015/16:20 till konstitutionsutskottet

2015/16:21 och 22 till skatteutskottet

2015/16:24 till justitieutskottet

2015/16:28 och 29 till skatteutskottet

2015/16:30 till arbetsmarknadsutskottet

2015/16:31 till trafikutskottet

2015/16:32 till miljö- och jordbruksutskottet

Prot. 2015/16:13

14 oktober

Partiledardebatt

EU-dokument
KOM(2015) 472 och KOM(2015) 473 till finansutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 8 december*.

§ 5 Utbildningsstödet till varslade vid Volvo Cars

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2015/16:AU3
Utbildningsstödet till varslade vid Volvo Cars (skr. 2014/15:111)
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 8.)

*Nordisk
balansavräkning*

§ 6 Nordisk balansavräkning

Näringsutskottets betänkande 2015/16:NU5
Nordisk balansavräkning (prop. 2014/15:112)
föredrogs.

Anf. 161 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD):

Fru talman! Riksdagen har att ta ställning i detta betänkande om en nordisk balansavräkning. Betänkandet innehåller främst förslag om ändringar i ellagen, vilket ska skapa juridiska förutsättningar för en sådan gemensam balansavräkning.

Sverigedemokraterna ser positivt på ett sådant utökat samarbete. Det ger förutsättningar för en fortsatt utveckling av en gemensam nordisk elmarknad med Norge och Finland. Samarbetet genererar också goda förutsättningar för en trygg energiförsörjning. Mot den bakgrunden är vi positiva till de huvudsakliga förslagen som lämnas i propositionen men anser att det på en punkt krävs ett förtydligande från riksdagen.

Enligt regeringens förslag ska den systemansvariga myndigheten, Svenska kraftnät, få uppdra åt någon annan att utföra balansavräkningen. För att skapa förutsättningar för en gemensam nordisk balansavräkning har Svenska kraftnät därför inlett ett samarbete med stamnätsföretagen i Norge respektive Finland och bildat ett bolag för just det ändamålet. Bolaget ägs till en tredjedel av respektive stamnätsföretag.

Regeringens förslag utgår från ett samarbete i ett nordiskt perspektiv, och avsikten initialt är helt uppenbar för alla. Att det sker på föreslaget sätt har Sverigedemokraterna inga invändningar mot, men vi anser att det är angeläget att riksdagen tydliggör att balansavräkningen inte ska utföras av någon aktör utanför det gemensamma nordiska samarbetet.

I behandlingen av den motion som vi väckt med anledning av detta, och som i betänkandet avstyrks, är motiveringen för avstyrkandet av motionen att det gemensamma bolaget genom de nuvarande ägarförhållandena har en fast nordisk förankring och att riksdagen därmed inte behöver tydliggöra att balansavräkningen inte utförs av någon aktör utanför det nordiska samarbetet.

Men, fru talman, i de ändringar som nu genomförs i ellagen anges inte specifikt det bolag som är aktuellt i förslaget. Där anges inte heller regleringar om bolagets driftställe eller om ägarförhållandena för bolaget. I en förlängning kan det öppna mandatet i lagstiftningen innebära en fortsatt utvidgning utanför den nordiska elmarknaden där riksdagen inte behöver tillfrågas. Det är en farhåga som Sverigedemokraterna har om att riksdagens ställning förminskas.

Sverigedemokraternas uppfattning är därför att riksdagen jämte lagändringen ska begära att regeringen säkerställer att den systemansvariga myndigheten inte uppdrar åt någon aktör utanför det gemensamma nordiska samarbetet att utföra balansavräkningen.

Med detta sagt vill jag yrka bifall till reservation 1 i betänkandet.

Anf. 162 ÅSA WESTLUND (S):

Fru talman! Låt mig börja med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet och avslag på motionen.

Den här propositionen handlar i huvudsak om att fortsätta arbetet med en nordisk elmarknad. Det finns viktiga vinster med att ha en nordisk elmarknad. En större elmarknad ökar förutsättningarna för en väl fungerande marknad där effektiviteten gör att konsumenterna inte behöver betala några överpriser. En större elmarknad ökar också leveranssäkerheten, och behovet av reservkraft i varje land minskar, allt till nytta för konsumenterna och för klimatet.

De förändringar som föreslås här är ganska tekniska till sin karaktär. Svenska kraftnät ska få möjlighet att uppdra åt annan aktör att utföra själva balansavräkningen. I propositionen beskrivs bakgrunden till förslaget. Avsikten är att balansavräkningen ska utföras av ett gemensamt bolag där Svenska kraftnät äger en tredjedel och dess motsvarigheter i Finland och Norge äger lika stora andelar. Hela förslaget syftar till att, som jag inledde med att säga, möjliggöra en bättre fungerande nordisk elmarknad.

Den systemansvariga myndigheten, Svenska kraftnät, ska även fortsättningsvis ha ansvaret för att balansavräkningen utförs under former som är förenliga med utövandet av det övergripande systemansvaret i Sverige och för att balansavräkningen utförs på ett sätt som är förenligt med ellagens bestämmelser. Vi ser därför inget skäl till att tillstyrka motionen från Sverigedemokraterna utan yrkar avslag på den.

De förändringar som här föreslås utgör alltså ett steg på vägen till en bättre fungerande nordisk elmarknad. Det ser ut att finnas stora vinster i en gemensam balansavräkning dels för att det sker på *en* plats i stället för på flera platser, vilket leder till minskad administration, dels för att regelverken för de olika länderna på sikt kan harmoniseras.

Avsikten är alltså att den gemensamma marknaden ska bli effektivare och att det ska bli lättare för de elhandlare och balansansvariga som vill bedriva verksamhet i flera nordiska länder. Men det kommer att krävas

Prot. 2015/16:13
14 oktober

*Nordisk
balansavräkning*

ytterligare steg för att det ska fungera optimalt och för att det verkligen ska bli så enkelt som vi vill. Den här propositionen är i alla fall ett första steg.

Avslutningsvis: Propositionen innehåller också förslag om att Energimyndigheten ska överta uppgiften att lämna kontrolluppgifter om avyttring av elcertifikat. Ändringen är naturlig eftersom Energimyndigheten har tagit över uppgiften som kontoföringsmyndighet för elcertifikat från Svenska kraftnät. Vi välkomnar därför även detta förslag.

Anf. 163 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Fru talman! Senast i går fick vi höra från EU:s energikommissionär Šefčovič att den nordiska regionen är ett föredöme på den europeiska energimarknaden. Fortfarande står vi dock inför flera utmaningar. Vi behöver samarbeta ännu mer, vi behöver harmonisera våra regelverk och vi behöver ta bort regelkrångel för att den nordiska elmarknaden ska fungera till och med mer optimalt än den gör i dag. Därför yrkar vi bifall till propositionen och avslag på reservationen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 8.)

§ 7 Begränsning av mangan i dieselbränslen

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2015/16: MJU3
Begränsning av mangan i dieselbränslen (prop. 2014/15:113)
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 8.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.07 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

§ 8 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

AU3 Utbildningsstödet till varslade vid Volvo Cars
Kammaren biföll utskottets förslag.

NU5 Nordisk balansavräkning

Punkt 2 (Ansvar för att utföra balansavräkningen)

1. utskottet

2. res. (SD)

Votering:

254 för utskottet

43 för res.

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 94 S, 66 M, 25 MP, 20 C, 18 V, 16 FP, 15 KD

För res.: 43 SD

Frånvarande: 19 S, 18 M, 6 SD, 2 C, 3 V, 3 FP, 1 KD

Ida Drougge (M) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU3 Begränsning av mangan i dieselbränslen

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 9 Yrkande om misstroendeförklaring

Följande skrivelse hade kommit in:

Till talmannen

I en intervju med Dagens Nyheter i augusti 2014 uttryckte nuvarande finansministern Magdalena Andersson stor indignation över ett sju år gammalt löftesbrott från en enskild moderat riksdagsledamot. Magdalena Andersson menade att det var ”svårbegripligt” att en person som beslagits med lögn kunde tillåtas att inneha tyngre förtroendeuppdrag och slog fast att ”man måste kunna lita på människor”. Tyvärr har finansministern inte levt som hon lärt.

Inför valet lovade Magdalena Andersson väljarna att ROT-avdraget skulle få vara kvar. I den budgetproposition som finansministern nyligen presenterade återfinns dock förslag om ett kraftigt försämrat ROT-avdrag. I TV4:s Nyhetsmorgon den 10 april 2014 sade Magdalena Andersson att hon självklart står bakom överskottsmålet och att hon jagat Anders Borg i två års tid för att han bröt mot det. I den budgetproposition som Finansministern nyligen presenterade är överskottsmålet dock i praktiken avskaffat. Den 17 augusti 2014 sade Magdalena Andersson i SVT att: ”– Det är jättedyrt att tanka bensin som det är, vi ser inget behov av att höja bensinskatten”. I den budgetproposition som finansministern nyligen presenterade återfinns dock en kraftig höjning av bensinskatten.

Än mer allvarligt än raden av flagranta löftesbrott är finansministerns bristande förmåga att förutse och hantera kostnaderna för den egna politiken och oförmågan att upprätthålla ordning i rikets finanser.

Trots att det idag är mindre än en månad sedan budgetpropositionen presenterades kan vi konstatera att detta budgetdokument, på grund av skenande kostnader för migrationen som hade gått att förutse och förhindra, är helt odugligt att styra landet med. Finansministerns budgetförslag är underfinansierat med många miljarder kronor och inga svar har givits kring hur den allvarliga underfinansieringen skall kunna hanteras.

Regeringens finanspolitik har också dragit på sig skarp kritik från Finanspolitiska rådet, Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket. Mot bakgrund av vad som här anförts yrkar jag å den Sverigedemokratiska riksdagsgruppens vägnar att riksdagen, i enlighet med 13:e kapitlet, 4:e paragrafen i Regeringsformen, skall förklara att finansminister Magdalena Andersson (S) inte längre åtnjuter riksdagens förtroende.

Stockholm den 14 oktober 2015

<i>Jimmie Åkesson (SD)</i>	<i>Mattias Karlsson (SD)</i>
<i>Angelika Bengtsson (SD)</i>	<i>Per Klarberg (SD)</i>
<i>Paula Bieler (SD)</i>	<i>Julia Kronlid (SD)</i>
<i>Sara-Lena Bjälkö (SD)</i>	<i>David Lång (SD)</i>
<i>Linus Bylund (SD)</i>	<i>Adam Marttinen (SD)</i>
<i>Mattias Bäckström Johansson (SD)</i>	<i>Jonas Millard (SD)</i>
<i>Dennis Dioukarev (SD)</i>	<i>Johan Nissinen (SD)</i>
<i>Kent Ekeröth (SD)</i>	<i>Per Ramhorn (SD)</i>
<i>Aron Emilsson (SD)</i>	<i>Roger Richtoff (SD)</i>
<i>Fredrik Eriksson (SD)</i>	<i>Oscar Sjöstedt (SD)</i>
<i>Mikael Eskilandersson (SD)</i>	<i>Johnny Skalin (SD)</i>
<i>Olle Felten (SD)</i>	<i>Robert Stenkvist (SD)</i>
<i>Runar Filper (SD)</i>	<i>Jimmy Ståhl (SD)</i>
<i>Anders Forsberg (SD)</i>	<i>Cassandra Sundin (SD)</i>
<i>Josef Fransson (SD)</i>	<i>Sven-Olof Sällström (SD)</i>
<i>Pavel Gamov (SD)</i>	<i>Björn Söder (SD)</i>
<i>Anna Hagwall (SD)</i>	<i>Tony Wiklander (SD)</i>
<i>Carina Herrstedt (SD)</i>	<i>Jennie Åfeldt (SD)</i>
<i>Stefan Jakobsson (SD)</i>	<i>Jonas Åkerlund (SD)</i>
<i>Mikael Jansson (SD)</i>	<i>Jeff Ahl (SD)</i>
<i>Richard Jomshof (SD)</i>	<i>Christina Östberg (SD)</i>
<i>Nina Kain (SD)</i>	

§ 10 Bordläggning

Andre vice talmannen meddelade att under kammarens sammanträde hade Jimmie Åkesson (SD) väckt yrkande om misstroendeförklaring mot finansminister Magdalena Andersson (S).

Andre vice talmannen konstaterade att det av den överlämnade skrivelserna framgick att yrkandet biträtts av fler än 35 ledamöter.

Ärendet bordlades.

Andre vice talmannen meddelade att ärendet skulle bordläggas ytterligare en gång vid nästa sammanträde. Votering skulle äga rum vid kammarens sammanträde *tisdagen den 20 oktober kl. 13.00*.

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Proposition
2015/16:26 Regelbunden finansiell information och offentliggörande av
aktieinnehav

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Skrivelse
2015/16:25 Riksrevisionens rapport om digitalradio

§ 11 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 13 oktober

2015/16:63 Åtgärder mot bilindustrins utsläppsfusk

av *Jens Holm* (V)
till klimat- och miljöminister *Åsa Romson* (MP)

§ 12 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 13 oktober

2015/16:132 Körkortslån för ungdomar

av *Amir Adan* (M)
till statsrådet *Aida Hadzialic* (S)

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 16.02.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanrådets början till och med § 1 anf. 62 (delvis),
av andre vice talmannen därefter till och med § 1 anf. 130 (delvis),
av tredje vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 14.07 och
av andre vice talmannen därefter till sammanrådets slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Partiledardebatt.....	1
Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M).....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	3
Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	4
Anf. 4 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	4
Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	4
Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	5
Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	5
Anf. 8 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	5
Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	5
Anf. 10 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	6
Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	6
Anf. 12 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	7
Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	7
Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	8
Anf. 15 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	8
Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	9
Anf. 17 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	9
Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S).....	9
Anf. 19 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	12
Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	12
Anf. 21 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	13
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	13
Anf. 23 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	13
Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	14
Anf. 25 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	14
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	15
Anf. 27 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	15
Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	16
Anf. 29 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	16
Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	17
Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	17
Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	18
Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	18
Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	19
Anf. 35 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	19
Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	19
Anf. 37 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	20
Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	20
Anf. 39 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	21
Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	21
Anf. 41 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	22
Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	22
Anf. 43 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	22
Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	25
Anf. 45 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	25

Anf. 46	Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	26
Anf. 47	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	26
Anf. 48	ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	27
Anf. 49	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	27
Anf. 50	ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	28
Anf. 51	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	28
Anf. 52	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	28
Anf. 53	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	29
Anf. 54	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	30
Anf. 55	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	30
Anf. 56	ANDERS W JONSSON (C) replik	30
Anf. 57	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	31
Anf. 58	ANDERS W JONSSON (C) replik	32
Anf. 59	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	32
Anf. 60	JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	32
Anf. 61	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	33
Anf. 62	JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	33
Anf. 63	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	34
Anf. 64	JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	34
Anf. 65	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	35
Anf. 66	JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	35
Anf. 67	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	36
Anf. 68	ANDREAS CARLSON (KD) replik	36
Anf. 69	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	36
Anf. 70	ANDREAS CARLSON (KD) replik	37
Anf. 71	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	37
Anf. 72	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	37
Anf. 73	ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	40
Anf. 74	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	40
Anf. 75	ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	41
Anf. 76	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	41
Anf. 77	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	41
Anf. 78	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	42
Anf. 79	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	42
Anf. 80	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	43
Anf. 81	ANDERS W JONSSON (C) replik	43
Anf. 82	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	43
Anf. 83	ANDERS W JONSSON (C) replik	44
Anf. 84	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	44
Anf. 85	JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	45
Anf. 86	Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	45
Anf. 87	JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	46

Anf. 88 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	46
Anf. 89 JAN BJÖRKLUND (FP) replik	47
Anf. 90 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	47
Anf. 91 JAN BJÖRKLUND (FP) replik	48
Anf. 92 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	48
Anf. 93 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	48
Anf. 94 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	49
Anf. 95 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	50
Anf. 96 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	50
Anf. 97 ANDERS W JONSSON (C)	50
Anf. 98 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	52
Anf. 99 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	53
Anf. 100 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	53
Anf. 101 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	54
Anf. 102 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	54
Anf. 103 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	55
Anf. 104 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	55
Anf. 105 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	55
Anf. 106 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	56
Anf. 107 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	56
Anf. 108 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	57
Anf. 109 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	57
Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	58
Anf. 111 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	58
Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	59
Anf. 113 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	59
Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V).....	59
Anf. 115 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	61
Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	62
Anf. 117 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	62
Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	63
Anf. 119 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	63
Anf. 120 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	64
Anf. 121 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik	64
Anf. 122 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	65
Anf. 123 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	65
Anf. 124 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	66
Anf. 125 ANDERS W JONSSON (C) replik.....	66
Anf. 126 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	67
Anf. 127 JAN BJÖRKLUND (FP) replik	67
Anf. 128 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	68
Anf. 129 JAN BJÖRKLUND (FP) replik	68

Anf. 130 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	69
Anf. 131 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	69
Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	70
Anf. 133 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	70
Anf. 134 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	70
Anf. 135 JAN BJÖRKLUND (FP).....	71
Anf. 136 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	73
Anf. 137 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	74
Anf. 138 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	74
Anf. 139 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	75
Anf. 140 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	75
Anf. 141 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	75
Anf. 142 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	76
Anf. 143 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	76
Anf. 144 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	77
Anf. 145 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	77
Anf. 146 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	77
Anf. 147 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	77
Anf. 148 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	78
Anf. 149 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	78
Anf. 150 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	79
Anf. 151 JAN BJÖRKLUND (FP) replik.....	79
Anf. 152 ANDREAS CARLSON (KD)	80
Anf. 153 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	82
Anf. 154 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	82
Anf. 155 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	82
Anf. 156 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	83
Anf. 157 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	83
Anf. 158 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	84
Anf. 159 Utbildningsminister GUSTAV FRIDOLIN (MP) replik.....	84
Anf. 160 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	85
§ 2 Anmälan om kompletteringsval.....	85
§ 3 Anmälan om vice ordförande i utskott	85
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	85
§ 5 Utbildningsstödet till varslade vid Volvo Cars.....	86
Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2015/16:AU3.....	86
(Beslut fattades under § 8.).....	86
§ 6 Nordisk balansavräkning	86
Näringsutskottets betänkande 2015/16:NU5	86
Anf. 161 MATTIAS BÄCKSTRÖM JOHANSSON (SD).....	86
Anf. 162 ÅSA WESTLUND (S)	87
Anf. 163 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	88
(Beslut fattades under § 8.).....	88
§ 7 Begränsning av mangan i dieselbränslen.....	88
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2015/16:MJU3	88
(Beslut fattades under § 8.).....	88

Prot. 2015/16:13
14 oktober

Ajournering	88
Återupptagna förhandlingar	88
§ 8 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	88
AU3 Utbildningsstödet till varslade vid Volvo Cars	88
NU5 Nordisk balansavräkning	89
MJU3 Begränsning av mangan i dieselbränslen	89
§ 9 Yrkande om misstroendeförklaring	89
§ 10 Bordläggning	90
§ 11 Anmälan om interpellation	91
§ 12 Anmälan om fråga för skriftligt svar	91
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 16.02.	91